

Att: Skogsstyrelsen: Thorsten Celander,
Cc: Skogsinitiativet: Per Björkman; Focali

Verksamhetsrapport för Focali 2008-2011

(Sida Insatsnr. komponent: 7300101001)

För kommentarer och information, var vänlig kontakta Focalis sekretariat vid Göteborgs miljövetenskapliga centrum, Göteborgs Universitet, Box 170, 405 30 Göteborg

Projektledare: Anders Ekbohm, Tel. 031-786 92 02, anders.ekbom@gu.se
Forskningsledare: Madelene Ostwald, Tel. 011-363149, madelene.ostwald@liu.se
Projektkoordinator: Maria Ölund, Tel. 0709-116697, maria.olund@gu.se

Göteborg

2012-02-28

Innehållsförteckning:

1	Sammanfattning	4
2	Inledning	6
3	Samordning och nätverkande	7
3.1	Projektleddning/Forskningsledning/Koordinering	8
3.1.1	Forskningskoordination:.....	8
3.2	Kommunikation/Information/Hemsida etc.....	9
3.3	Styrgrupp/Expertgrupp/Möten/Seminarier etc.....	14
4	Tematiska studier, uppdrag, rådgivning.....	16
4.1	Temastudie 1: Genomgång och analys av existerande globala instrument för lagring av kol i skogliga ekosystem.....	18
4.1.1	Bakgrund tema 1:	18
4.1.2	Aktiviteter tema 1:.....	18
4.1.3	Resultat och outputs tema 1:	22
4.1.4	Resurspersoner tema 1:	23
4.2	Temastudie 2: REDD och Fattigdom (Making REDD work for the poor).....	23
4.2.1	Bakgrund tema 2:	24
4.2.2	Aktiviteter tema 2:.....	24
4.2.3	Resultat och output tema 2:.....	27
4.2.4	Resurspersoner tema 2:	27
4.3	Tema 3: Klimataspekter på uthålligt skogsbruk (SFM).....	28
4.3.1	Bakgrund tema 3:	28
4.3.2	Aktiviteter tema 3:.....	28
4.3.3	Resultat och outputs tema 3:	31
4.3.4	Resurspersoner tema 3:	32
5	En sammanfattning av temastudiernas viktigaste lärdomar från verksamhetsåren 2008-2011:.....	33
5.1	Tema 1: "Genomgång och analys av existerande globala instrument för lagring av kol i skogliga ekosystem"	33
5.2	Tema 2: "REDD och fattigdom"	34

5.3	Tema 3: "Klimatanpassad Sustainable Forest Management"	34
6	Prioriterade frågor för fortsatt/fördjupad forskning:.....	35
6.1	Tema 1: "Genomgång och analys av existerande globala instrument för lagring av kol i skogliga ekosystem"	35
6.2	Tema 2: "REDD och fattigdom"	36
6.3	Tema 3: "Klimatanpassad Sustainable Forest Management"	36
7	Övergripande slutsatser och lärdomar.....	37
7.1	Övergripande slutsatser av Focalis verksamhet under åren 2008-2011:.....	37
7.2	Organisatoriska lärdomar av att driva ett forskningsnätverk:	39
7.3	Focalis framtidsvisioner.....	40
8	Appendix.....	42
8.1	Reviderad LFA Focali 2010-10-11	42
8.2	Focali publikationer	45
8.3	Aktivitetslista Focali.....	48
8.4	Exempel på hemsidans funktioner och layout	57
8.5	Focalis huvudsakliga resurspersoner:.....	59
8.6	Styrgruppens sammansättning och uppdragsbeskrivning	61
8.7	Tidsplan Focali 2011	64
8.8	Focali i Media:.....	69
8.9	Deltagare Norrköpingsmötet 21 mars 2011.....	71
8.10	Deltagare i SkogsInitiativets Expertgrupp	72
	Övriga appendix: Norrköpingsprotokollet samt exempel på Policy brief	
	Omslagsfoto från Burkina Faso: Maria Ölund	

1 Sammanfattning

Denna rapport sammanfattar den verksamhet som Focali (Forest Climate Livelihood research network) har bedrivit sedan starten hösten 2008 till verksamhetsperiodens slut i december 2011. Focali har varit ett verksamhetsområde inom SkogsInitiativet (SI), som är ett strategiskt partnerskap mellan Sida, Skogsstyrelsen och Föreningen Skogen. En genomgång av Focalis olika funktioner görs i rapporten såsom forskningskoordination, kunskapsgenerering och syntes samt utåtriktad kommunikation. Aktiviteter och outputs har sammanställts både kvantitativt och kvalitativt. Slutligen presenteras de viktigaste lärdomarna av verksamheten, både tematiska och organisatoriska. Frågor som har identifierats som viktiga för en fortsatt verksamhet beskrivs i en framtidsinriktad avslutning av verksamhetsrapporten.

Sammanfattningsvis konstateras att Focali under de första verksamhetsåren har lagt en grund för ett fungerande tvärvetenskapligt utåtriktat samarbete inom aktuella temaområden (skog/bioenergi, klimat och fattigdom). Ett tydligt fokus på relativt avgränsade studieteman, en sekretariatsfunktion och forskningskoordination har varit grundläggande för att detta arbete fungerat så väl. De aktiva forskarna i nätverket har ett gediget intresse och omfattande erfarenheter inom forskningsfältet, vilka också har varit avgörande för att Focali lyckats bedriva, sammanställa och nå ut med forskningen. Deras tidigare erfarenheter av att arbeta tvärvetenskapligt har underlättat det nödvändiga samarbetet över disciplinränsar.

Focalis stora kontaktnät och verksamheter i gränslandet mellan akademisk forskning och policy har resulterat i möjligheter att leverera material som är relevant för strategisk planering och beslutsfattande, både snabbare och mer lättillgängligt än vad traditionell akademisk forskning vanligtvis ger möjlighet till. Denna funktion har inom SI utvärderats och befunnits viktig för Focalis bidrag till resultat, och visat att Focali har behövts, och även fortsättningsvis behövs, i en värld med fortsatt avskogning, markförstörelse, klimatpåverkan och fattigdom, och utmaningar som blir alltmer sammanlänkade. Vid sidan om mer generella studier har Focali bedrivit en verksamhet med olika lokala "case studies" i ex Sri Lanka, Burkina Faso och Kambodja, vilket ökat intresset bland olika aktörer för Focalis publikationer. Detta har varit ett av flera verktyg för att Focali enligt ett av sina mål har kunnat fungera som en länk och ökat gränssnittet mellan svenska myndigheter, näringsliv, det civila samhället och akademiker. Seminarier och nätverksmöten mellan dessa aktörer har ytterligare bidragit till denna funktion. Focalis styrgrupp, forskarnätverk och medverkan i Skogsinitiativets expertgrupp har varit några viktiga mötesplatser för att stärka kopplingarna mellan dessa aktörer under verksamhetsperioden.

Focalis hemsida har också varit en viktig plattform för informationsspridning. En analys av hemsidans användning visar att Focalis publikationer har haft stor efterfrågan och en bred geografisk spridning. Besökare från 160 olika länder har besökt hemsidan. Focali har under verksamhetsåren även sänt ut 33 externa nyhetsbrev kring Focalis verksamhet och olika intresseområden. Totalt har 18 seminarier arrangerats av Focali. Focali har också deltagit i, eller samarrangerat, ytterligare 24 seminarier. En central målsättning och funktion för Focali har varit att ta fram ny kunskap och/eller syntetisera existerande forskning. Detta har Focali uppfyllt genom olika typer av publikationer såsom mer omfattande rapporter, kortare lättförståeliga koncisa briefs med tilltalande layout, vetenskapliga artiklar och studentuppsatser. Mellan 2009-2011 publicerades 8 Focali-rapporter, 12 briefs och 15 vetenskapliga artiklar skrivna av Focali forskare.

Sammanfattningsvis kan man konstatera att Focali på relativt kort tid har etablerats som ett operativt nätverk, som kunnat erbjuda funktioner, som efterfrågats (ex. kontakter och nätverkande över

ämnesgränser och mellan olika aktörer) och olika former av forskningsbaserad kunskap, ex. genom olika former av publikationer och informationskanaler, inklusive hemsidan. På olika vis har Focali bidragit till att höja kunskapsnivån och skapat viktiga diskussioner kring kopplingar mellan skog, klimat, bioenergi, fattigdom och utveckling, och problematiserande analys av de politiska och finansiella satsningar som görs kring dessa frågor, inte minst kring REDD (Reduced Deforestation and Forest Degradation).

Trots dessa resultat så har några av de ursprungliga förhoppningarna att tydligare samarbeta med svenska myndigheter (särskilt Sida) inte fallit ut som hoppats. Detta har dock främst berott på faktorer utom Focalis kontroll såsom omfattande omorganisationer inom Sida under verksamhetsperioden, och begränsade möjligheter att skapa policydialog och kunskapsspridning kring dessa frågor inom myndigheten. Andra utmaningar har varit stor administrativ överbyggnad i organisationen Skogsinitiativet och olika administrativa rutiner i de berörda universitetsinstitutionerna.

2 Inledning

Som en del av SkogsInitiativet (SI) skapades Focali (*Forest Climate Livelihoods research network*) under hösten 2008. Focali har sedan dess etablerats som en aktiv och i flera avseenden unik aktör i gränssnittet mellan forskning, rådgivning och tillämpning, med ett tematiskt fokus på kopplingarna mellan hållbar skötsel av skog, bioenergi, klimat och fattigdomsbekämpning; från global till lokal nivå. I enlighet med de ursprungliga målen från 2008 har fokus legat på att stärka den svenska resursbasen inom området och generera, syntetisera och kommunicera ny kunskap inom detta, i första hand till svenska myndigheter, men även till andra aktörer i Sverige och internationellt.

Under de inledande åren har Focali även skapat ett tvärvetenskapligt samarbete, och integrerat analys och kunskapsgenerering inom så vitt skilda discipliner som miljöekonomi, växt- och miljövetenskaper, naturgeografi, tropisk skogsskötsel, markvetenskap, humanekologi, ekonomisk och kulturgeografi, och fysisk resursteori, för att nämna några.

Focalis verksamhet motiveras av ett ökat kunskapsbehov om komplexa frågor som rör skog-klimat och fattigdom, och ökad samverkan mellan forskare och myndigheter. I takt med att jordens utmaningar – ett varmare klimat, avskogning och fattigdom, knappa mark-, vatten- och energiresurser, försämring av ekosystem tjänster, minskande biologisk mångfald, ökande befolkning, jorderosion och markförstöring mm – ökar, är det än viktigare att samverka över disciplingränserna, och mellan forskning och praktik, för att hitta fungerande, kostnadseffektiva lösningar. Myndigheter behöver utgå från aktuell, relevant forskning i sin planering, vid förhandlingar och i beslut. Behovet har också ökat att koppla den globala dialogen om hållbar skogsskötsel och klimatanpassning till lokala erfarenheter och åtgärder. Det är i relation till denna omvärldsanalys och de identifierade behovsgapen som Focalis verksamhet har utformats och drivits från och med 2008. Denna rapport är en avrapportering av Focalis verksamhet under åren 2008-2011.

Focali har varit ett verksamhetsområde inom SkogsInitiativet (SI), som är ett strategiskt partnerskap mellan Sida, Skogsstyrelsen och Föreningen Skogen. SIs övergripande mål är att bekämpa fattigdom genom att bidra till ett långsiktigt hållbart brukande och förvaltning av skogsresurser inom svenskt utvecklingssamarbete. Verksamheten finansieras av Sida och grundas på övertygelsen att skogen kan spela en större roll för fattiga människor än den gör idag och att den därigenom på ett effektivt sätt kan bidra till ekonomisk och social utveckling samt en bättre miljö. SI har fem prioriterade ämnesområden där Focali ligger under "Skogens roll för klimatet och människor"¹. SIs mål för detta ämnesområde är "att tillvarata och utveckla skogens möjligheter i klimatarbetet och att skogen samtidigt måste generera resurser för fattigdomsbekämpning". Focali har under rapporteringsperioden därför verkat för att uppnå SIs syfte att stärka den svenska resursbasen inom fokusområdet skog/bioenergi-klimatförändringar-fattigdomsbekämpning.

För att uppfylla SIs syfte har Focali under rapporteringsperioden 2008-2011 skapat ett svenskt nätverk av forskare som fokuserat på frågor kring skog/bioenergi, klimat och fattigdom. Olika ämnesdiscipliner har integrerats och forskare från fem svenska universitet och ett flertal institutioner har samverkat. Focali har i sitt nätverk haft representanter från följande institutioner inom Göteborgs universitet (GU): Geovetenskap, Globala Studier, Kulturgeografi, Nationalekonomi och Växt- och miljövetenskaper, och inom Chalmers (Fysisk Resursteori), Linköpings Universitet (Tema vatten i natur och samhälle/Centrum för klimatpolitisk forskning), Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU; Institutionen för skogens ekologi och

---

¹ Har i SIs tidigare projektdokument (PD) omnämnts "Skogens roll i det globala klimatarbetet"

skötsel, och Stockholms universitet (SwedBio inom Stockholm Resilience Centre). Focalis sekretariat var inledningsvis placerat vid Nationalekonomiska institutionen, Enheten för Miljöekonomi vid Göteborgs Universitet. Sedan juni 2011 är sekretariatet placerat på Göteborgs miljövetenskapliga centrum (GMV) vid Göteborgs Universitet och Chalmers.

Den 29 maj 2009 träffade Sida och Skogsstyrelsen (SkS) en "Överenskommelse om strategiskt partnerskap" (Sida Contribution No 54040017). Denna överenskommelse innebar bl.a. att SkS övertog Sidas operativa roll som beställare och uppdragsgivare inom de områden som parterna kommit överens om. I slutet av september 2009 tog SkS över Sidas roll som part i 2008 års avtal genom "Tillägg # 1 till avtal mellan Skogsstyrelsen och Enheten för miljöekonomi (EME) vid Nationalekonomiska institutionen, Göteborgs Universitet om stöd till tematiskt koncentrationsområde (nav) för skog/bioenergi-klimat-fattigdomsbekämpning". I slutet på december 2009 undertecknades "Tillägg #2 och förlängning", som innebar en förlängning av avtalet mellan SkS och EME med ett år t.o.m. 2011-12-31 samt en viss utökning av budgeten.

Dessa förändringar samt en dynamisk utveckling av projektet, gav upphov till vissa förändringar i verksamheten jämfört med ursprungsdokumenterna t.ex. projektdokumentet (fortsättningsvis refererar till PD) samt LFA:n, som skrevs innan projektet startade. En diskussion har därför pågått mellan SI/SkS, SI/FS och Focali, där man vid ett Partsmöte (8 juni 2010) beslutade att en revidering av PD och LFA skulle göras. I enlighet med detta har de ursprungliga målen reviderats och lyder enligt följande (för en detaljerad beskrivning av skillnader mellan PD och VP samt revidering se dokumentet "Förtydligande av skillnader_PD o VP Focali_100825"):

Den reviderade LFA:n (appendix 8.1) som legat till grund för Focalis verksamhet innehåller följande mål:

Focalis mål enligt bifogad LFA:	
Utvecklingsmål:	Bidra till att skapa förutsättningar för att stödja utvecklingsländer att själva utveckla, besluta om och använda skogliga bio-energistrategier i sitt klimatarbete.
Projektmål:	Bidra till att Sida och andra svenska myndigheter/näringsliv/civila organisationer har tillgång till relevant kunskap för att effektivt kunna använda skogsinsatser för att nå klimat och fattigdomsmål.
Delmål A:	Ta fram ny kunskap och/eller syntetisera existerande forskning.
Delmål B:	Fungera som länk och öka gränssnittet mellan svenska myndigheter, näringsliv, det civila samhället och akademiker, och därigenom bidra till att bättre utnyttja den svenska resursbasen inom området "Skog-klimat".

3 Samordning och nätverkande

Focali har enligt projektets delmål B strävat efter att: *fungera som länk och öka gränssnittet mellan svenska myndigheter, näringsliv, det civila samhället och akademiker, och därigenom bidra till att bättre utnyttja den svenska resursbasen inom området "Skog-klimat"*. Detta har krävt en väl fungerande kommunikation och samordning mellan aktörer som är länkade till Focali. Det har även krävt ett aktivt nätverkande för att öka utbytet av information med andra relevanta aktörer. För att uppnå detta har

Focali haft flera kommunikations- och nätverksfunktioner och det har varit sekretariatets uppgift att säkerställa att samordning och nätverkande sker effektivt. Nedan följer en kort beskrivning av dessa funktioner. För en mer detaljerad redogörelse av kommunikationskanaler och ansvarsområden etc., se Focalis Kommunikationsstrategi (www.focali.se).

3.1 Projektledning/Forskningsledning/Koordinering

Focalis sekretariat vid Göteborgs miljövetenskapliga centrum, GMV, Göteborgs Universitet har under rapporteringsperioden bedrivit projektledning, forskningsledning samt projektkoordinering. Sekretariatet placerades inledningsvis vid Enheten för miljöekonomi (EME) men flyttades till GMV i juni 2011. Sekretariatet har under åren 2008-2011 bestått av; Anders Ekbohm - projektledare och firmatecknare (tjänst på 20%), Ida Hellmark –koordinator (50%) samt projektassistent (40%) (t.o.m. september 2011), Lisa Westholm – koordinator (50% fr.o.m. september 2011), Madelene Ostwald - forskningsledare (50 %), samt Gunnar Köhlin – oavlönad ordförande i Stygruppen.

Under det första arbetsåret byggdes det mesta av projektets organisation/struktur upp. Det förbättrades och utvecklades under 2010. Sekretariatet har skött det dagliga arbetet, skrivit protokoll, rapporter, planer, upprättat budget och avtal, samt följt upp dessa inom Focalis olika verksamheter.

Sekretariatet har ansvarat för kommunikationen internt inom nätverket och externt, sammankallat till möten och organiserat seminarier. Sekretariatet har upprätthållit en dialog med avtalsparterna Sida respektive SkS och rutiner för återkommande avtalspartsmöten (Partsmöten) upprättades. Sekretariatet har vidareutvecklat och kontinuerligt uppdaterat hemsidan (www.focali.se) och även utvecklat, producerat och skickat ut både interna och externa nyhetsbrev. I dialog med SI har sekretariatet nätverkat och kommunicerat med externa aktörer, både nationellt och internationellt.

Sekretariatsmöten har hållits med jämna mellanrum i syfte att stämma av, planera, strukturera och följa upp arbetet inom projektet. Relevant information från dessa möten har återförts till Focalis nätverk, specifikt Focalis Stygrupp och SI/SkS.

3.1.1 Forskningskoordination:

Forskningsledningen och forskningskoordinering inom Focali har varit särskilt viktig för att skapa väl fungerande tvärvetenskapliga samarbeten. Inom Focali har denna forskningsledning/-koordinering bestått i följande specifika uppgifter:

- Identifiera, leda och stödja arbetet inom Focalis tre studieteman
- Identifiera områden i behov av analys och syntes
- Sammankoppla forskare
- Koordinera interna litteraturseminarier för Focaliforskare
- Koordinera öppna seminarier
- Säkerställa vetenskaplig kvalitet på Focalis publikationer genom en granskningsprocess
- Representera Focali i vetenskapliga sammanhang via presentationer, rådgivning etc.
- Initiera, driva och/eller stödja ansökningsprocesser om forskningsmedel.

Resultat:

Focalis modell för integrerad forsknings- och projektledning och projektkoordinering, genom en samordnande sekretariatsfunktion, har fungerat väl. Se vidare i kapitel 7.1 för de viktigaste lärdomarna av nätverkets funktion och arbete. Bidragande faktorer för att forskningsfunktionen har fungerat väl ligger i det tydliga fokus, dvs. analyser och syntenser kring skog/bioenergi, klimat och fattigdom, som Focali arbetat med. Viktigt är att de engagerade forskarna som finns inom Focali har en solid erfarenhet av forskningsfältet och ett gediget intresse för att nå ut och göra skillnad.

Genom att fokusera på att koordinera och styra forskningen mot konkreta outputs, har ett stort antal rapporter och dylikt kunnat produceras och levereras under rapportperioden, trots den relativt korta tid som projektet haft att utveckla såväl organisation, administration som tvärvetenskapliga samarbeten. För detaljerade listor med Focalis rapporter, briefs och seminarier se kapitel 3.2 samt appendix 8.2 och 8.3. Dessa kvantifierbara resultat har varit en del i uppfyllandet av delmål A *”Ta fram ny kunskap och/eller syntetisera existerande forskning.”* Utöver detta har seminarier, publikationer och nätverksaktiviteter bidragit till att Focali har uppfyllt sin roll enligt delmål B i LFA: *”Fungera som länk och öka gränssnittet mellan svenska myndigheter, näringsliv, det civila samhället och akademiker, och därigenom bidra till att bättre utnyttja den svenska resursbasen inom området ”Skog-klimat”.*

Att Focali uppnått sina delmål bekräftas av att Focali under projektperioden har genomfört ett flertal fysiska nätverksträffar (formella såväl som informella) samt spridit relevant ny information inom ämnesområdet. Den kommunicerade kunskapen har varit efterfrågad och använts av nätverkets målgrupper (se statistik i kapitel 3.2). Detta lyfts även fram i utvärderingen av Skogsinitiativets första fas 2007-2011 (som gjordes av ORGUT Consulting AB i juli 2011). Utvärderingsteamets bedömning av Focalis måluppfyllelse lyder: *”Nya kommunikationsvägar och kontakter har skapats men beslut och genomförande ligger sedan på en annan, ofta politisk nivå”* (sidan 26).

Focali har vidare enligt rapporten utan tvekan *”väckt ett intresse för klimatfrågorna”* samt *”medverkat till en ökad medvetenhet och producerat och dokumenterat information och kunskap inom området”*. ORGUTs utvärderare betonar också att ansvaret för hur informationen sedan används inte vilar på Focali. Verksamheten har fyllt sin funktion genom att i enlighet med utsatt indikator ha *”bidragit till förbättrad kommunikation och utbyte av kunskap mellan svenska utvecklingsinriktade aktörer”* (s. 27 i ORGUTS utvärdering av SI). En ytterligare betydande output, som främst forskningskoordineringen har lett till, under Focalis verksamhetstid är att fyra större forskningsprojekt där Focaliforskare är involverade beviljats finansiering. I dessa har Focalis nätverk varit starkt bidragande, både för frågor och personer involverade i forskningsprojekten. Detta visar på Focalis konkurrenskraft och aktualiteten i de frågor som Focali fokuserat på samt Focalis betydande roll som kunskapsförmedlare, och kunskapsnätverk inom temaområdet.

3.2 Kommunikation/Information/Hemsida etc.

Internt nyhetsmail: Från och med 2010 har interna nyhetsbrev sänts ut med varierande frekvens beroende på informationsbehov. Totalt sändes 33 nyhetsbrev ut 2010-2011. Målgruppen har främst varit Focalis styrgrupp, forskare inom Focali och SI. Nyhetsbrev har innehållit information om nätverkets planerade och genomförda aktiviteter eller om frågor som berör Focalis intresseområden. Samtliga medlemmar i Focalis nätverk har uppmuntrats att bidra med information till detta utskick. Syftet med nyhetsbrevet har varit att bidra till ökat informationsflöde och transparens inom Focali. Via denna enkla men effektiva informationskanal har många erfarenheter utbytts. Plattformen har stimulerat till

samarbete och informationsspridning mellan Focalis aktörer inom olika akademiska discipliner samt olika ingående institutioner i nätverket såsom Skogsstyrelsen, Föreningen Skogen och Sida.

Externt nyhetsbrev: Det externa nyhetsbrevet har främst syftat till att sprida information om Focalis aktiviteter och produkter till externa intressenter. Mottagarna har varit både aktörer/personer som arbetar inom Focalis verksamhets-/intresseområden eller en intresserad allmänhet som har intresse för dessa frågor. Alla intresserade har kunnat anmäla sig till detta nyhetsbrev via www.focali.se. Målet har varit att skicka ut nyhetsbrevet ca 4 ggr per år, eller vid behov. För att se det sista nyhetsbrevet som sändes ut under 2011 besök: <http://newsletter.spiro.se/t/ViewEmail/r/87DC7EFE16AD7E1C/C67FD2F38AC4859C/>

Exemplet ovan visar att nyhetsbrevet både handlar om att sprida vad som händer i Focali, vad Focalis forskare är med om (ex via bloggar och reflektioner från klimatförhandlingar) samt Focalis nya publikationer.

Läs- och klickstatistik för Focalis externa nyhetsbrev (oktober 2010 – december 2012)	
Totalt antal externa nyhetsbrev som har sänts	7 stycken
Totalt antal mottagare av nyhetsbrev	227 personer (dec 2011)
Genomsnittlig andel av mottagare som öppnat nyhetsbrevet	37,1%
Genomsnittlig andel av de som öppnat som klickat sig vidare till länkar	44,8%
Andel av mottagare som har sagt upp prenumerationen (är endast)	0,29%

Den geografiska spridningen på mottagarna är bred vilket spridningsstatistik från de två sist utsända nyhetsbrevet visar. Dessa två nyhetsbrev har öppnats i 29 respektive 31 olika länder. De som har öppnat dessa två nyhetsbrev har bland annat gjort det från följande länder: Sverige, Storbritannien, Belgien, Sri Lanka, Sydafrika, Costa Rica, Indien, USA, Bangladesh, Panama, Australien, Burkina Faso, Kina, Ghana, Italien, Japan, Malawi, Pakistan, Nederländerna, Sudan, Tyskland, Frankrike, Kanada, Norge, Singapore, Argentina, Brasilien, Danmark, Ecuador, Finland, Guyana, Indonesien, Elfenbenskusten, Kenya och Nepal.

Bland mottagarna återfinns personer som verkar inom svenska myndigheter, organisationer, företag och forskning. Dessa verksamhetsområden återfinns även hos de internationella mottagarna. Därutöver finns många mottagare med annan bakgrund som har intresse för Focalis arbeten. Det externa nyhetsbrevet

har således varit ett verktyg för att uppfylla resultatområde 1.2 i LFA "dissemination av forskning utförd inom Focali, i anslutning till Focali, samt annan information inom fokusområdet." Detta delmål, samt det övergripande projekt målet har även delvis uppnåtts via hemsidan - nätverkets viktigaste tekniska plattform för spridning av forskning, kunskap och information. Dessa två verktyg, i kombination med det intresse och engagemang som funnits hos olika intressenter, har bidragit till att Focali "ökat medvetenheten om klimatfrågornas betydelse för långsiktigt nyttjande av skogsresurser och människors sårbarhet" (ref. LFA projekt målets indikator). Detta styrks även av ORGUTs utvärdering av SI från 2011.

Figur 1

Hemsidan: Arbetet med att utveckla hemsidan påbörjades i december 2008 i samarbete med webbyrån Spiro kommunikation AB och i dialog med SI och Focalis forskare. Den svenska sidan lanserades i juni 2009 och den engelska sidan lanserades under september/oktober 2009. Hemsidan har en tilltalande

design med mycket bilder och korta introducerande sammanfattningar till den rika mängd av rapporter som finns i Artikelarkivet. Sidan är användarvänlig med tydliga huvud- och underrubriker samt "taggar" till teman och artikelförfattare, vilket underlättar navigering bland informationen på sidan. Figur 1 ovan visar en "skärmdump" av förstasidan på den Svenska versionen av sidan. För se fler vyer och funktioner på hemsidan se appendix 8.4 eller besök: (www.focali.se).

Regioner	Besök
1. Northern Europé	10 985
2. Western Europé	1 784
3. Northern America	1 530
4. South-Eastern Asia	904
5. Southern Asia	717
6. South America	684
7. Southern Europé	526
8. Eastern Africa	352
9. Eastern Asia	280
10. Australia and New Zealand	264
11. Central America	239
12. Western Africa	226
13. Southern Africa	182
14. Eastern Europé	145
15. Western Asia	94
16. Northern Africa	75
17. (övriga områden)	66
18. Middle Africa	60
19. Melanesia	30
20. Caribbean	26
21. Polynesia	2
22. Central Asia	2

Hemsidan innehåller information om pågående temastudier, Focalis forskare samt information om kommande händelser såsom seminarier och andra nyheter inom fokusområdet. Under rapporteringsperioden har hemsidan uppdaterats regelbundet i samband med nya publikationer eller inför kommande seminarium och events. Artiklar och uppsatser relevanta för Focalis fokusområden har också lagts upp under särskilda flikar på hemsidan. Man kan på hemsidan även anmäla sig för prenumeration på Focalis externa nyhetsbrev. Focalis hemsida har under verksamhetsåren varit ett viktigt verktyg i projektets nätverkande. Den har underlättat informationsspridningen mellan aktörer som är länkade till Focali och samhället i stort.

Informationsspridning och spridningsresultat

Hemsidan har bidragit till informationsspridning både internt och externt. Sidan har strävat efter att marknadsföra de aktörer som är inblandade, uppmärksamma frågorna kring skog/bioenergi-klimatförändringar-fattigdomsbekämpning och bidra till att göra dem mer tillgängliga för Focalis målgrupp. De huvudsakliga målgrupperna har varit svenska forskare,

handläggare och beslutsfattare inom främst myndigheter och departement, men även enskilda organisationer och näringslivet.

Hemsidan finns i både en svensk och en engelsk version vilket även möjliggör en bredare kunskapsspridning utöver den primära (svenska) målgruppen. Vid en sökning på Google finner man att "Focali.se" har 1 260 000 sökträffar. Besöksstatistik hämtad från analysverktyget "Google analytics" (för tidsperioden 20 juni 2009 till 23 februari 2012) visar att den geografiska spridningen på hemsidans besökare är bred. Även om majoriteten av besökarna återfinns i norra Europa så finns totalt 160 länder registrerade som platser där sidan har öppnats och använts. I tabellen ovan visas antal besök totalt uppdelat i regioner (tabellen visar totalt antal besök, inte unika besökare). Även denna statistik visar på en bred geografisk spridning. Då Focali i enlighet med sina projektmål arbetat främst mot svenska myndigheter och institutioner är det förklarligt att "norra Europa" står för majoriteten av besöken. Av de 10985 besöken från norra Europa står svenska besök för 9 335 stycken eller 85%.

Statistik om besökare på Focalis hemsida (juni 2009 – februari 2012)	
Totalt antal besök	19 173 stycken
Antal unika besökare	11 521 stycken
Antal sidvisningar	62 489 stycken
Antal sidor/ besök	3,26 sidor
Genomsnittlig tid på webbplats	2min och 47sek

Allmän besöks- och beteendestatistik, i tabellen ovan, visar att det totala antalet besökare har varit knappt 20 000 stycken och att de i genomsnitt har besökt drygt 3 sidor per hemsidesbesök samt stannat på hemsidan i knappt 3 minuter. Variationen på besökens längd är stor. I tabellen nedan visas de 12 populäraste sidorna. Informationssidor om Focali samt om Focalis forskare och publikationer är välbesökta både på den svenska och på den engelska versionen av sidan. Två sidor med rapporter sticker ut bland de övriga som särskilt välbesökta och med en genomsnittlig besökstid på cirka 4 minuter, vilket är över genomsnittet för ett besök på hela hemsidan. Den mest besökta av dessa två rapporter är: ["Learning from Norway - A review of lessons learned for REDD+ donors"](http://www.focali.se/en/articles/artikelarkiv/learning-from-norway-a-review-of-lessons-learned-for-redd-donors) som trots att den publicerades under slutet av rapporteringsperioden (oktober 2011) har haft drygt 1 500 besökare. Detta är en indikation på att Focali har levererat rapporter och policy briefs kring efterfrågade teman som har blivit spridda till många intressenter på kort tid.

Rank	Mest besökta sidor på hemsidan 2009-2012	Unika sidvisningar	Genomsnittlig tid på sidan
1	http://www.focali.se/ Förstasidan, på svenska	7 400	00:01:08
2	http://www.focali.se/en Förstasidan, på engelska	2 347	00:01:02
3	http://www.focali.se/forskare Om Focalis forskare, på svenska	1 883	00:00:42
4	http://www.focali.se/en/articles/artikelarkiv/learning-from-norway-a-review-of-lessons-learned-for-redd-donors Tema 1 rapport och brief: "Learning from Norway - A review of lessons learned for REDD+ donors" (oktober 2011)	1 523	00:03:59
5	http://www.focali.se/artiklar Focali artiklar och rapporter samt relaterat material, på svenska	1 482	00:00:47
6	http://www.focali.se/en/articles/artikelarkiv/getting-ready-for-redd Focali rapport och brief "Getting ready for REDD+" (december 2010)	1 371	00:02:44
7	http://www.focali.se/om-focali Information om Focali	1 349	00:00:47
8	http://www.focali.se/studier Information om Focalis tre temastudier	1 336	00:00:39
9	http://www.focali.se/en/articles/artikelarkiv/prospects-for-redd-in-burkina-faso Focali rapport "Prospects for REDD+ - local forest management and climate change mitigation in Burkina Faso" samt tillhörande brief (maj 2011)	1 021	00:03:45
10	http://www.focali.se/en/researchers Om Focalis forskare, på engelska	682	00:01:24
11	http://www.focali.se/en/articles Focali artiklar och rapporter samt relaterat material, på engelska	669	00:00:26
12	http://www.focali.se/forskare/focalis-studier/atct_topic_view?b_start:int=10&C= Om Focalis forskare, på svenska	655	00:00:39

Via Focalis hemsida har Focalis egna publikationer och artiklar och rapporter skrivna av Focalis forskare fått stor spridning. Ett antal andra hemsidor och initiativ följer uppdateringarna på Focalis hemsida och länkar regelbundet till den. Här nedan följer ett urval av länkar till hemsidan:

- Forest carbon portal (www.forestcarbonportal.com/) länkar till Focalirapporterna 2009:01 och 2010:01, samt artikeln "Forest Carbon Leakage Quantification Methods and Their Suitability for Assessing Leakage in REDD" av Sabine Henders och Madelene Ostwald och Martin Perssons artikel "Conserve or convert".
- REDD-monitor rapporterar om Focalipublikationer och länkar till hemsidan. Länkarna inkluderar Focali report 2011:01 och 2011:03, Focali brief 2011:01 och 2011:06, Norrköpingsprotokollet, Sabine Henders artikel "Forest Carbon Leakage Quantification Methods and Their Suitability for Assessing Leakage in REDD" och Martin Perssons artikel "Conserve or convert".
- Ett flertal av Focalis publikationer finns länkade på Global Forest Information Service www.gfis.net som har ett RSS-feed med ständiga uppdateringar från Focalis hemsida.
- På The REDD site (<http://thereddsite.wordpress.com>) finns en länk till Focali Report 2009:01
- På hemsidan CABI Environmental Impact (<http://www.cabi.org/environmentalimpact/default.aspx?site=138&page=419>) finns länkar till rapporterna 2009:01, 2010:01, 2011:01, 2011:02 och 2011:03.
- SIFI länkar till ett stort antal Focali-publikationer på sin hemsida.

Publikationer:

En central del i Focalis arbete har varit att presentera och tillgängliggöra forskning. En rad olika publikationsformer har varit viktiga verktyg för att uppnå Focalis delmål A att "Ta fram ny kunskap och/eller syntetisera existerande forskning". Focali har under verksamhetsåren utvecklat sina former för och spridning av publikationer. Ett led i denna utveckling är det skapandet av Focali brief-serien. Den har syftat till att på ett kort, koncist och mer populärvetenskapligt sätt presentera resultat i en tilltalande layout. Se exempelvis bifogade briefs: "High hopes and fast pace in the REDD+ arena" och "[Making REDD+ work for the poor in Burkina Faso](#)" I appendix. Focalis publikationer har spridits både via hemsidan, nyhetsbrev och i samband med möten och seminarier som anordnats av Focali eller där Focali närvarat. En lista på alla utgivna rapporter och briefs utgivna mellan 2008-2011 finns i listan i appendix 8.2.

Focalis fyra publikationsformer under rapporteringsperioden har varit:

1. *Focali Report series:* Material som levererats primärt från våra teman och är av större omfattning. Dessa har genomgått en intern granskningsprocess. Material har skickats till Sekretariatet som granskat och layoutat rapporten innan den publicerats med tillhörande ISBN nummer. Till våra längre mer analyserande/fördjupande rapporter har det kopplas en kort tydlig Brief. Notera att i våra planer och rapporter även förekommer publikationsformen "country brief". Denna är en kortare Focali Rapport som analyserar och sammanfattar situationen i ett specifikt fallstudieland.
2. *Focali Brief series:* Publikationsformen Brief utvecklades under 2010 och sammanfattar på två till fyra A4-sidor kort och koncist en artikel/rapport/bok/kapitel/fältarbete/konferens som är av intresse för beslutsfattare eller andra relevanta aktörer. Fokus har legat på att sammanfatta, belysa utmaningar och möjligheter samt ge rekommendationer. Focali har eftersträvat skapa en

tilltalande och lättillgänglig layout och ett lättförståeligt språk. Målgruppen är en bredd av aktörer däribland beslutsfattare.

3. *Vetenskapliga artiklar*: Medlemmars publicerade vetenskapliga artiklar har lagts upp under en särskild flik på hemsidan.
4. *Uppsatser*: Studentuppsatser som är länkade till Focalis verksamhet har publiceras på hemsidan.

Publicerat Focali material (publicerat på hemsidan) mellan 2009 och 2011:	
Focali rapporter:	8
Focali briefs:	12
Vetenskapliga artiklar publicerade av Focali forskare:	15
Studentuppsatser länkade till Focalis verksamhet:	3

3.3 Styrgrupp/Expertgrupp/Möten/Seminarier etc.

Under verksamhetsåren har återkommande fysiska möten hållits inom nätverket. Dessa har varit viktiga för att skapa och upprätthålla en personlig kontakt mellan Focalis olika parter, att behandla mer komplexa forskningsfrågor, och gemensamt diskutera och planera Focalis verksamhet. Vid dessa möten har frågor också behandlats som exempelvis rör resultatuppföljning, samordning och kommunikation.

Styrgruppsmöten:

Som ett rådgivande organ inrättade Focali tidigt en styrgrupp. Styrgruppens (SG) huvudsakliga uppgift har varit att diskutera Focalis generella arbetsinriktning, arbetsplaner, budgetar, rapporter, samt extern finansiering. SG har haft som roll att bistå sekretariatet med operativt stöd samt föreslå aktiviteter/studier av hög relevans för Focali och dess fokusområde. Utrymme att diskutera mer djupgående forskningsfrågor har också getts. Dessa möten skall enligt avtal hållas ca 3-4 ggr/år. Styrgruppen har bestått av representanter från varje ingående institution samt adjungerade representanter från SI/SkS, SI/FS samt från sekretariatet. Under åren 2008-2011 har sammanlagt 12 styrgruppsmöten hållits. Styrgruppens sammansättning och uppdragsbeskrivning återfinns i appendix 8.6.

Partsmöten:

Dessa möten upprättades mellan avtalets parter dvs. först Sida och sedan Skogsstyrelsen, och Institutionen för Nationalekonomi med Statistik vid Göteborgs Universitet, med Föreningen Skogen som adjungerad deltagare. Syftet med de partsmöten som hållits har varit att avhandla frågor av administrativ och organisatorisk karaktär såsom roller, kommunikation, avtal, planering, rapportering och budgetering. Information från dessa möten har återförts till SG och internt inom Focalis nätverk. Under verksamhetsperioden 2008-2011 har 10 partsmöten hållits. De flesta av dessa möten har varit fysiska möten men andra former som telefonkonferens har förekommit.

Expertgruppsmöten:

I syfte att skapa ett forum för diskussion och utbyte av erfarenheter över ämnesgränser och mellan samhällsaktörer med olika specialkunskaper skapades SkogsInitiativets Expertgrupp för "Skog – Klimat/Energi – Fattighedsfrågor". Under rapporteringsperioden har fyra expertgruppsmöten hållits. Expertgruppen (tidigare kallad referensgrupp) skapades i ett nära samarbete mellan SI och Focali. Möten har ordnats av SI/FS i samråd med Focali. Målet var att expertgruppen skulle sammankallas två gånger per år. Totalt har dock endast fyra möten hållits.

Expertgruppen (EG) har bestått av personer ifrån näringsliv, myndigheter, universitet samt NGOs. Förhoppningen med dessa möten har varit att de skall bidra till att utvidga och förstärka gränssnittet mellan de olika parterna, ge värdefull input till Focalis och SIs arbete, samt öka flödet av information inom ramen för fokusområdet. Expertgruppsmötena har utgjort viktiga tillfällen för att förmedla resultat men också för att inhämta information som efterfrågas och behövs inom Focalis temaområden. Focali har på olika sätt aktivt bidragit till att Expertgruppen varit en viktig funktion, bland annat för att uppnå Focalis delmål B (ref. LFA): *"Fungera som länk och öka gränssnittet mellan svenska myndigheter, näringsliv, det civila samhället och akademiker, och därigenom bidra till att bättre utnyttja den svenska resursbasen inom området 'Skog-klimat'"*. Mötena har varit uppskattade och välbesökta med relevanta och erfarna personer närvarande från myndigheter, NGOs, företag och forskning. En lista över de som under rapporteringsperioden varit aktiva i expertgruppen finns i appendix 8.10. Förutom sekretariatet så har flera av Focalis forskare deltagit vid EGs möten och presenterat forskning och erfarenheter från sin verksamhet.

Seminarier:

Som ett sätt att sprida kunskap och stimulera till diskussioner har Focali planerat och genomfört ett antal seminarier under rapportperioden. Under 2010 hölls två interna litteraturseminarier. Ett på temat avskogning och ett om klimat och avskogning i Burkina Faso. De externa öppna seminarierna har varit uppskattade plattformar för nätverkande och kunskapsutbyte för såväl personer med direkt koppling till Focali, samt för en bredare intressegrupp. På seminarierna har aktuell forskning från Focaliforskare, eller inbjudna gästföreläsares erfarenhet inom ämnesområdet skog-klimat-fattigdom, spridits.

Antal seminarier som Focali har anordnat/ deltagit i mellan åren 2008 och 2011:

Interna litteraturseminarier	2
Externa seminarier arrangerade av Focali	16
Seminarier där Focali har deltagit/medverkat/samarrangerat	24

Under rapportperioden har Focali arrangerat och deltagit i både nationella och internationella workshops och konferenser, och varit med och planerat/samordnat vissa av dem. Några exempel lyfts fram nedan. För en fullständig lista på dessa tillfällen se appendix 8.3.

Ett av syftena med forskarnätverket Focali har varit att verka för att öka flödet av relevant information mellan forskare, näringsliv, myndigheter och det civila samhället, informera strategiska planerare och beslutsfattare inom temaområdet "Skog-klimat-fattigdom" och därigenom bidra till att bättre utnyttja den svenska resursbasen inom området. Ett konkret exempel på detta är Focalis medverkan i planeringen av det s.k. Norrköpingsmötet, och framtagandet av Norrköpingsprotokollet som utgör ett stöd för REDD+ inriktningar inom det svenska utvecklingssamarbetet. Protokollet kom till i Norrköping, den 21 mars 2011 då Focali tillsammans med Skogsstyrelsen, Sida och SwedBio anordnade en workshop på temat "Svenskt bistånd och REDD+. Hur ska svenskt bistånd hantera REDD+ framöver – strategiskt och praktiskt? Var med och föreslå konkreta förhållningssätt och insatser". Workshopen hade ett 30 tal deltagare från bl.a. myndigheter, NGO, konsultföretag och akademin. Arbetet som ledde fram till denna workshop sprang ur att de arrangerande parterna såg ett behov av att skapa en dialog kring den aktuella

frågeställningen. Norrköpingsprotokollet har spridits brett och blivit starkt förknippat med Focali, och utgjort/utgör en viktig "output" från mötet i enlighet med Focalis projektmål i LFA. (se det bifogade Norrköpingsprotokollet samt mötets deltagarlista i appendix 8.9).

Ett annat seminarium som Focali har anordnat ägde rum den 27 maj 2009 på Miljödepartementet "Skogen, Klimatet och Fattigdomsbekämpningen - överblick inför klimatförhandlingar och ordförandeskap i EU". Vid detta seminarium introducerades Focali och de tre tematiska studierna presenterade preliminära resultat. Focalis presentationer mottogs väl och givande diskussioner följde. Flera verksamma aktörer inom området deltog från bland annat näringslivet, Sida och andra myndigheter. Vid seminariet presenterade även Johan Schaar resultat ifrån Kommissionen för Klimat och Utveckling.

Flera Focaliforskare deltog också i Klimatmötet "COP 15" i Köpenhamn december 2009. Den 14 december anordnade Focali tillsammans med Chalmers tekniska högskola och Göteborgs Universitet ett s.k. side-event "Climate Policy and Land Scarcity - Finding Effective Responses (including the issue of REDD)". Flera av Focali-forskarna bloggade även ifrån COP15 på GUS officiella blogg från Köpenhamnmötet.

Även på nästa stora klimatkonferens i Cancún i Mexico "COP 16" deltog Focali. Susanne von Walter, som är med i den svenska klimatförhandlingsdelegationen, sammanfattade resultaten från Cancun i Focali Brief 2010:05 ["Beslut fattat kring REDD+ inom klimatförhandlingarna"](#). (Resan till Cancún finansierades ej med SI-medel)

Focali var även en av medarrangörerna till konferensen "Agricultural Research for Development – Scales and Diversity", som hölls 28-29 september 2011, tillsammans med Agri4D, Focali, Future Forests, SIANI, Future Agriculture, SLU och Skogsinitiativet. Madelene Ostwald deltog som huvudtalare med rubriken "REDD+ implications at different scales." Gunnar Köhlin deltog som moderator för sessionen Land Tenure and Governance. Anders Malmer deltog som moderator för sessionen Scales and Diversity in Forest Ecosystems. Även andra Focali forskare höll vetenskapliga presentationer under konferensen.

4 Tematiska studier, uppdrag, rådgivning

Focalis delmål A har varit att "Ta fram ny kunskap och/eller syntetisera existerande forskning". I enlighet med resultatområdet utsatt i Focalis LFA för detta delmål har verksamheten stävat efter att finnas tillhands för att utföra kortare och längre uppdrag i syfte att bistå med expertkunskap eller utföra uppdrag av bl.a. SkS, Sida och SI. I samråd med SI/SkS och SI/FS har arbetet under 2011 fokuserat kring de tre tematiska studieområdena som initierades hösten 2008. Focalis verksamhet har genom ett fokus på dessa områden strävat efter att uppfylla delmål A på ett konkret och fokuserat sätt.

De tre studietemana som varit grunden för arbetet i Focali under verksamhetsperioden 2008-2011 är:

Focalis tre tematiska studieområden under projektperioden 2008-2011:

Tema 1: "Genomgång och analys av existerande globala instrument för lagring av kol i skogliga ekosystem"

Tema 2: "REDD och fattigdom" (Making REDD work for the poor)

Tema 3: "Klimatanpassad Sustainable Forest Management"

Syftet med tre tematiska studier:

Syftet med de tematiska studierna har varit att samla och analysera befintlig kunskap och/eller ta fram ny kunskap och synteser som kan användas i svenska biståndsinsatser inom skog-klimatområdet. Målgruppen för studierna är beslutsfattare och tjänstemän inom berörda svenska myndigheter och departement, samt näringsliv och enskilda organisationer som verkar inom respektive temaområde.

Även om varje studietema arbetat separat, med egna mål, har de haft nytta av varandra. Det har skapat ett mervärde för respektive studietema att ha andra studieteman att relatera till och gett möjlighet att utbyta idéer, kunskaper och erfarenheter.

Nätverkande mellan de tre studietemana har bland annat skett vid gemensamma litteraturseminarier. Minst två gånger per år har respektive studietema arrangerat ett seminarium där de övriga studietemanas medlemmar och åhörare bjudits in. Under dessa seminarier har temaöverbyggande diskussioner kunnat hållas.

Utvärdering och strategisk diskussion:

Under 2011 lades fokus och betydande ansträngningar på att utvärdera och planera inriktningen på Focalis forskning och temastudier inför en eventuell fortsatt verksamhet efter 2011. Bland annat utvecklade Focali ett omfattande förslag som beskrev hur Focali – bland annat i enlighet med rekommendationerna från utvärderingen av SI inklusive Focali – kan utvecklas och omorienteras mot större fokus på samarbete med aktörer i Syd, och mer tillämpad policy-relevant forskning. Förslaget sträckte sig över en längre tidsperiod än den temporära förlängningen för 2012.

Förslaget utarbetades i bred dialog med relevanta parter inom den svenska resursbasen, exempelvis SIFI/KSLA, SLUs PGU sekretariat, Agri4D och andra nationella och internationella initiativ. Förslaget innehåller många intressanta frågeställningar inom Focalis fokusområde som skulle vara relevanta att utveckla för att informera och förbättra arbetet inom temaområdet, inte minst insatser som berör REDD+ i utvecklingsländer. Dessutom har frågeställningar inom de befintliga studietemana identifierats som viktiga för fördjupad forskning och uppföljning. Diskussioner har även förts om en breddning av verksamhetens fokus mot exempelvis hållbar markanvändning i ett bredare perspektiv, livsmedelssäkerhet, biologisk mångfald inom skogs- och jordbruk, bioenergi. En sammanfattning av de viktigaste lärdomarna från studietemana samt relevanta frågeställningar för en eventuell förlängning av Focalis verksamhet finns i kapitel 5 och 6.

4.1 Temastudie 1: Genomgång och analys av existerande globala instrument för lagring av kol i skogliga ekosystem

I detta kapitel kommer verksamheten som bedrivits i temastudie 1 under rapportperioden 2008-2011 att presenteras övergripande i relation till de utsatta målen och resultatområdena i Focalis LFA och verksamhetsplanen för 2011. Då de första åren 2008-2010 redan finns avrapporterade kommer rapporteringen av studietema 1 här att fokusera på resultaten i studietemat under rapportperiodens sista år, 2011. För en fullständig lista på de outputs i form av publikationer och seminarier som studietemats arbete har resulterat i under verksamhetsperioden 2008-2011 se bifogade listor i appendix 8.2 och 8.3.

4.1.1 Bakgrund tema 1:

REDD+ har varit en av de centrala delarna i de pågående klimatförhandlingarna om en ny åtagandeperiod efter 2012. Flera pilotinitiativ har initierats för att förbereda länder för REDD+ och ta de första stegen för att bygga upp nödvändiga kunskaper och institutioner. Allt fler länder förbereder sig för att delta i en eventuell REDD+ mekanism och utvecklar REDD+-strategier med ekonomiskt stöd och hjälp från rikare länder. Oavsett resultatet av förhandlingarna inom UNFCCC verkar det som att REDD+ kommer realiseras. Processen utvecklas snabbt och ständigt kommer såväl löften som faktisk finansiering.

Temastudie 1 har sedan projektstarten fortlöpande arbetat med att analysera och kommunicera kunskap om de ekonomiska och metodologiska initiativ som präglar och styr REDD+-pilotprojekt. I detta har Focali undersökt möjligheter och svårigheter som specifika och potentiella REDD+-länder står inför utifrån deras diversifierade politiska, sociala och naturgeografiska förutsättningar.

4.1.2 Aktiviteter tema 1:

Temastudiens inledande fas (2008-2009):

Under verksamhetsperiodens inledande fas skapades en arbetsgrupp som har arbetat med att välja ut prioriterade frågor samt att driva arbetet inom forskningstemat. Arbetsgruppens medlemmar som presenteras under rubriken "resurspersoner" i stycke 4.1.4 nedan arbetade initialt med att ta fram material och analysera de frågeställningar som specificerats för studien. Synpunkter från relevanta personer inhämtades också, bland annat vid ett seminarium på Centrum för klimatpolitisk forskning (CSPR), Linköpings Universitet. Vid mötet deltog även projektledaren för naturvårdsverkets regeringsuppdrag gällande analys av incitament för minskad avskogning i klimatavtal. I april 2009 medverkade arbetsgruppen också vid ett möte på Miljödepartementet där en delegation från det norska Miljödepartementet presenterade deras klimat- och skogsinitiativ. Vid mötet utvecklades Focalis kontakter med tjänstemän från det svenska miljödepartementet, Naturvårdsverket och Sida. Dessa inledande möten samt andra som har följt har bidragit till en "identifikation av relevanta aktörer" (Ref. LFA:n indikator 1.1) som behövs för att "utveckla det externa nätverket i Sverige samt internationellt" samt för att bedriva temastudien baserad på en uppdaterad omvärdsanalys.

I övrigt deltog medlemmar i arbetsgruppen för tema 1 på olika seminarier och konferenser under den inledande fasen av temastudien. Bland dessa kan en presentation av temastudiens arbete på miljödepartementet samt närvaro på klimatomötet UNFCCC SBSTA i Bonn i juni nämnas. För en komplett lista se appendix 8.3. Under slutet av 2009 lades också vikt vid att planera för temastudiens fortsatta arbete och syfte baserat på de inledande erfarenheterna.

En utveckling och etablering av verksamheten (2010):

Syftet som framarbetades för temastudien blev följande:

1. Studera skillnader mellan olika tropiska länder baserat på historisk avskogning och vilken skogsdata som finns att tillgå för att etablera referensbanor.
2. Analysera vilka förutsättningar och intressen det finns hos potentiella REDD+-länder att dra nytta av olika REDD+-initiativ utifrån nationella intressen, politisk vilja och engagemang i REDD+-förhandlingar under FNs klimatkonvention (UNFCCC), och den potentiella inkomst de kan få genom REDD+.
3. Utvärdera värdländers förmåga och kapacitet att institutionalisera REDD+.
4. Följa upp och analysera utvecklingen av REDD+ utifrån de initiativ som sker från exempelvis UN-REDD, Världsbanken och olika givarländer.

En process inleddes där fallstudieländer valdes ut både mot bakgrund av en genomgång av litteratur, och förhandlingsresultat. Även temamedlemmarnas expertis och erfarenhet beaktades för att underlätta genomförande av fältarbete. Urvalet av fallstudieländer motiverades även utifrån att länderna som valdes ligger i tre olika regioner och har skogar med olika status, varierande skogsareal och avskogningstakt samt att drivkrafterna bakom avskogningen skiljer sig länderna emellan. De tre utvalda länderna blev i detta skede: Guyana, Burkina Faso och Malaysia. För att underlätta samarbete med de övriga studietemana valdes Burkina Faso som temaöverbyggande fallstudieland.

Burkina Faso är ett relevant studieobjekt för de intressenter som arbetar med fattigdomsbekämpning i landet såväl som i andra torra länder med hög avskogningstakt, utbredd fattigdom och stort ekonomiskt beroende av skogen. Under 2010 knöt temaforskarna L. Westholm och M. Karlson värdefulla kontakter med olika forskningsprojekt i landet i dialog med temastudie 2. Det resulterade i en inledande [country brief om Burkina Faso](#) och dess skogar.

Foto: Lisa Westholm

Guyana - I fallet Guyana, ett land med stor skogsareal och liten avskogning, fokuserades studierna 2010 kring svårigheterna att etablera referensbanor utifrån planerad avskogning kopplat till de REDD-relaterade satsningar som gjorts i landet, främst från Norge. Studierna resulterade i en första [country brief](#) författad av S. Henders, som b.l.a. presenterades och diskuterades på Skogsinitiativets Expertgrupp för "Skog-Klimat/Energi-Fattigdomsfrågor i mars.

Malaysia - L. Westholm arbetade även under 2010 med en [country brief om Malaysia](#) som publicerades i oktober. Storskaliga drivkrafter till avskogning kopplat till global efterfrågan på timmer och energigrödor, vilket skiljer sig från Guyana och Burkina Faso motiverade denna analys. Extern granskning från bl.a. SNF gav relevant feedback innan publikation.

De relativt korta "country-briefs" om Guyana, Burkina Faso och Malaysia som publicerades 2010 var ett effektivt och konkret sätt att i linje med delmål A "samla och analysera befintlig kunskap och/eller ta fram ny kunskap och synteser" vilket kan dissemineras till beslutsfattare och övriga intressenter.

Temastudie 1 följde, i enlighet med planeringen för 2010, utvecklingen av pilotprojekt för REDD+ som leds av FN, Världsbanken och olika givarländer. För att följa upp Focalis rapport från 2009 som gav en [överblick av de initiativ som ämnar förbereda och bygga kapacitet för REDD](#), publicerade temastudie 1 i december 2010 Focali rapporten "Getting ready for REDD+" som ger en uppdatering av vad som har hänt inom REDD+ de senaste två åren och identifierar viktiga huvudfrågor för framtiden. En medföljande brief "High hopes and fast pace on the REDD+ arena" ger en sammanfattning av de viktigaste slutsatserna från rapporten. Dessa har enligt statistik om hemsidans användning väckt intresse och spridits till många intressenter, se kapitel 3.2. Dessa publikationer har även spridits via digitala utskick samt vid nätverkande och seminarier.

Utöver dessa publikationer har temastudien levererat "peer-reviewed" (vetenskapligt granskade) artiklar samt populärvetenskapliga artiklar. En fullständig lista över dessa publikationsformer som bokkapitel och vetenskapliga artiklar från temastudiens medlemmar återfinns i appendix 8.2.

I övrigt fortsatte temamedlemmarna under 2010 att sprida studiernas resultat genom föreläsningar, presentationer och möten i olika sammanhang som: KSLA, SNF, FAO i Rom samt EUs Joint Research Centre i Ispra där forskningsutbyte och feedback samt presentation av forskningsresultat relevant för temat förekom. Därutöver var M. Ostwald och M. Karlsson tillsammans med Focaliforskare från temastudie 3 i Burkina Faso i oktober 2010 där man höll en workshop med kollegor om mark- och skogsanvändningsförändringar i landet. S. von Walter deltog också under året i FNs klimatförhandlingar och har uppdaterat övriga temamedlemmar kring denna utveckling. Detta genererade även output som briefet "Beslut fattat kring REDD+ inom klimatförhandlingarna". För fler aktiviteter som bedrevs i studietemat under 2010 se appendix 8.3.

Temastudiens status vid rapportperiodens slut (2011):

Enligt verksamhetsplanen för Focali 2011, angavs tre huvudaktiviteter under året: att publicera två djupare "country policy briefs" (Sri Lanka och Burkina Faso) samt en rapport om Norge med en analys kring dess roll som givare av skogsbaserat bistånd inom REDD+.

Rapporten om Norge, som publicerades enligt verksamhetsplanen, analyserade ett antal faktorer som kan vara viktiga för potentiella REDD+ givare att ha i åtanke vid investeringsbeslut. Fokus låg på frågor som är relevanta för statliga givare, snarare än privata investerare. Lärdomarna kommer från de norska erfarenheterna från REDD+ investeringar som nyligen presenterades i ett antal utvärderingsrapporter publicerade av Norad. Rapportens tryckta version gick snabbt åt och upplagan som finns på nätet har besökts vid totalt 1 523 tillfällen sedan oktober 2011 då rapporten lanserades. (Se kapitel 3.2) Detta exempel tyder på en stor efterfrågan på den typ av policy relevanta rapporter som studietemat har lyckats att leverera baserat på både egen forskning och det rika nätverk av aktörer som finns knutna till Focali. Focali har således i enlighet med indikator i LFA "hållit sig ajour inom fokusområdet och

sammanställt vid behov aktuell existerande kunskap” samt varit ”aktiv i att identifiera nya frågeställningar bl.a. genom nära kontakter med fältverksamhet.”

[Den planerade rapporten om Sri Lanka publicerades under slutet av året.](#) Rapporten gör en genomgång av historiska och nutida förändringar i markanvändning och skogsbruk i Sri Lanka, nationellt och regionalt. Den presenterar drivkrafter, lagar och regleringar och en genomgång av tillgänglig data relaterad till skog och markanvändning med syfte att analysera förändringar över tid. Sri Lanka har begränsad tillgång till skogsstatistik för att etablera en korrekt och jämligt referensnivå. Dock finns en stor potential för att minska utsläppen från skogssektorn. REDD+ kan komma att spela en roll för Sri Lanka och erfarenheter från den pågående förberedelseprocessen kan överföras till andra länder av liknande storlek och natur.

Denna djupgående rapport är en konkret output i linje med resultatområde för delmål A i Focalis LFA, då rapporten syntetiserar ny information och analys kring dessa frågor och kan ge ny relevant bakgrundsinformation till den dynamiska och positiva process som finns i landet att utveckla och initiera REDD+. Eskil Mattsson och Madelene Ostwald besökte även Sri Lanka i september och diskuterade och presenterade möjligheter och svårigheter att implementera REDD+ utifrån forskningsresultat från temat. Detta skedde tillsammans med landets REDD+ samordnare samt med representanter från Skogsdepartementet och andra berörda myndigheter. Presentationer hölls även på ett universitet och hos en NGO i Sri Lanka. Både den utgivna rapporten och temaforskarnas fysiska möten och presentationer i Sri Lanka kan ses som ett stöd till den pågående nationella processen i Sri Lanka och därmed ett bidrag till Focalis övergripande utvecklingsmål att utvecklingsländer själva kan ”utveckla, besluta om och använda skogliga bio-energistrategier i sitt klimatarbete”.

Utöver verksamhetsplanen för 2011 publicerades även ett policy brief som behandlar diskussionerna inom klimatförhandlingarna att expandera portföljen av skogsbaserade CDM-projekt baserat på en uppsats av Lisa Lundgren på Centrum för klimatpolitisk forskning (CSPR).

Foto: Sabine Henders

Under början av 2011 följdes 2010 års arbete upp med att granska och analysera det bilaterala REDD+ avtalet mellan Norge och Guyana som under 2009 fick internationell uppmärksamhet; både som en innovativ modell för skogsskydd under fortsatt ekonomisk utveckling, men även som en modell som möjliggör för Guyana att öka sin historiskt låga avskogning. I den policy brief som kom ut 2011 diskuterades Guyanas planer vad gäller användandet av de norska REDD+-medel, bl a för ett projekt som riskerar att öka avskogningen i Guyana.

Enligt VP för 2011 var även målet att publicera ett "Country Brief Burkina Faso" med en djupare analys om REDD+ kan göra skillnad i ett land med torra utarmade skogar med relativt litet kolinnehåll och, hög avskogningstakt. Eftersom mycket av Focalis verksamhet i Burkina Faso även sker parallellt inom de andra två studietemana och pga. av att en första ansats att ge en grundläggande överblick över Burkina Faso och dess skogsresurser gjordes 2010, fullföljdes inte analysen.

Samtliga publikationer från studietemats arbete 2011 ligger ute på hemsidan och finns även presenterade i appendix 8.2. I kapitel 3.2 i denna rapport finns statistik om exempelvis hur många som har läst rapporten om Norge för potentiella REDD+ givare, som fick stor efterfrågan.

Övriga aktiviteter under 2011: Under rapportperiodens sista år har värdefulla kontakter i Burkina Faso vidareutvecklats av temaforskarna L. Westholm och M. Karlson, främst inom ramen för tema 2 och 3 men relevant även för tema 1 arbete. Lisa Westholm deltog även i Forest Investment Program Joint mission i Burkina Faso, med Världsbanken, African Development Bank och Burkina Fasos miljöministerium.

Lisa Westholm deltog även i presentationen av utvärderingen av Norges REDD+ initiativ av "Real-Time Evaluation of Norway's International Climate and Forest Initiative" i Oslo i april vilket bidrog till kunskapsinsamling och knytande av relevanta kontakter inför arbetet kring rapporten om Norge och dess roll som bidragsgivare för REDD+.

Utöver de publikationer som temastudie 1 producerat under 2011 har flera av temadeltagarna hållit föreläsningar och presentationer i olika sammanhang där resultat delgetts. Här kan bl.a. nämnas framträdande på Agri4D:s stora symposium "Agricultural Research for Development - Scales and Diversity" i Uppsala 28-29 september med framförande av Madelene Ostwald och Eskil Mattsson

I december deltog Sabine Henders i Forest Day samt i ett side-event på FNs klimatmöte i Durban och presenterade Focalis verksamhet med exempel från pågående forskning och outputs från temastudie 1. Sabine Henders och Susanne von Walter bloggade även från mötet och gav sin syn på de förhandlingsfrågor som berörde skog och markanvändning. Flera av temadeltagarna deltog också aktivt i det möte som diskuterade fram behovet av "Norrköpingsprotokollet för REDD+" med syftet att diskutera fram förslag för hur Sverige (dvs. Sida och övrigt svenskt bistånd) kan hantera REDD+ framöver – strategiskt och praktiskt. Temaledaren har även handlett en MFS-student i ämnen rörande temastudie 1 s arbete. Flera vetenskapligt granskade artiklar från forskarna knutna till temat har publicerats inom ämnen relevanta till temats arbete, främst inom metodologiska utmaningar såsom läckage och referensbanor.

Pga. tidsbrist har de tre planerade litteraturseminarierna inte genomförts under året men flera sammankomster i form av konferenser och möten har utmynnat i diskussioner kring den forskning som bedrivits.

4.1.3 Resultat och outputs tema 1:

Målsättningarna i verksamhetsplanen var att producera två country policy briefs och en rapport. Resultatet blev två rapporter, och två policy briefs. De höga nedladdningstalen (se kapitel 3.2), inte minst för rapporten om Norge, visar att det finns ett intresse för de analyser som temastudie 1 bedriver vilket ytterligare kan främja kunskapsspridning och diskussion om REDD+-investeringar och insatser. Formaten i vilket analyserna och resultaten från temats arbete har spridits i form av korta och konkreta policy

briefs tillsammans med mera omfattande rapporter har varit ett effektivt sätt att sammanfatta och kommunicera den forskning som temastudie 1 har bedrivit.

Utöver att publicera resultat i rapporter och policy briefs har kunskapsöverföring, informationsutbyte och dialog under året skett med internationella samarbetspartners inte minst i Burkina Faso och Sri Lanka, vilket möjliggör framtida fokuserade insatser baserat på efterfrågan och där brister i kunskap finns. Norrköpingsprotokollet för REDD+ är en annan output där erfarenheterna från temats arbete inkluderades.

Studierna inom temat har medfört ingående policy-relevanta resultat om vilka förutsättningar olika potentiella REDD-länder står inför och hur detta påverkar deras utformning av REDD-strategier vilket i förlängningen krävs för att bidra till effektiva och robusta REDD system. Analyserna har också bidragit med en djupare insikt och kunskap kring givarländerns val av kanaler och upplägg som bedriver skogligt bistånd med klimatkopplingar och vilka faktorer och användningsområden givarländer bör beakta i ett framtida REDD-system.

Att följa utvecklingen av dessa processer och analysera dess konsekvenser vid implementering kommer fortsätta att vara viktiga framöver inte minst då många länder börjar förbereda nationella strategier och ansatser för att implementera åtgärder för minskad avskogning och uthålligt skogsbruk. Detta kommer att kräva mera ingående och avvägda analyser kring metodutveckling och MRV (monitoring, reporting and verification) vilket ofta är bristfälligt hos länder i syd. Samtidigt kan svåra målkonflikter uppstå till följd av att bl.a. efterfrågan på odlingsmark förväntas öka, vilket kommer att kräva ett holistiskt perspektiv och mångdisciplinära utgångspunkter och samarbete mellan olika aktörer på olika nivåer. Mot bakgrund av denna situationsanalys är temastudiens arbete av relevans även i fortsättningen för att i linje med Focalis utvecklingsmål: [kunna] "bidra till att skapa förutsättningar för att stödja utvecklingsländer att själva utveckla, besluta om och använda skogliga bio-energi-strategier i sitt klimatarbete."

För att läsa temastudiens viktigaste lärdomar samt prioriterade frågor för fortsatt/fördjupad forskning se kapitel 5 och 6

4.1.4 Resurspersoner tema 1:

Temaledare:

Eskil Mattsson, Master Naturgeografi, Doktorand, Institutionen för Geovetenskaper/GU.

Lisa Westholm och temaledaren har haft lönebidrag eller tidsersättning för arbetet inom temat under 2011. De forskare som varit aktiva inom arbetet är:

Lisa Westholm (M Sc Environmental Economics, Handels/GU), Sabine Henders (Master Tropical Forestry, doktorand/CSPR), Martin Persson (Dr Fysisk resursteori/Handels), Madelene Ostwald (Dr Naturgeografi, Forskningsledare Focali/CSPR), Susanne von Walter (MSc. SLU/Swedbio), Martin Karlson (doktorand CSPR/LIU), Matilda Palm (Dr Naturgeografi/Fysisk resursteori, Chalmers).

4.2 Temastudie 2: REDD och Fattigdom (Making REDD work for the poor)

I detta kapitel kommer verksamheten som bedrivits i temastudie 2 under rapportperioden 2008-2011 att presenteras övergripande i relation till de utsatta målen och resultatområdena i Focalis LFA och verksamhetsplanen för 2011. Då de första åren 2008-2010 redan finns avrapporterade kommer

rapporteringen av studietema 1 här att fokusera på resultaten i studietemat under rapportperiodens sista år, 2011. För en fullständig lista på de outputs i form av publikationer och seminarier som studietemats arbete har resulterat i under verksamhetsperioden 2008-2011 se bifogade listor i appendix 8.2 och 8.3.

4.2.1 Bakgrund tema 2:

Vid sidan om klimateffekterna av ett brett genomförande av REDD, är en nyckelfråga för biståndsgivare och samarbetsländer vilka implikationer det kommer få för fattigdomsminskning. Inom studietema 2 försöker vi svara på ovan nämnda frågor genom att:

- Skapa oss en bild av hur tidigare försök att minska avskogning och degradering av skogen har gått till och hur det har påverkat fattiga människor.
- Genomföra och stödja fallstudier som kan ge en bild av hur förebereelser och pilotprojekt för REDD påverkar fattiga människor.

Temastudie 2 har sedan november 2008 arbetat med frågor om REDD och fattigdom. De två huvudsakliga frågeställningarna i temastudie 2 är "Kan REDD gynna fattiga människor?" och "Hur kan REDD gynna fattiga människor?". En bakomliggande hypotes till dessa frågeställningar gäller risken att REDD+ kommer motverka eller försvåra fattigdomsminskning, och att eventuella vinster för skog och klimat görs på fattiga människors bekostnad.

4.2.2 Aktiviteter tema 2:

Temastudiens inledande fas (2008-2009):

Under 2009 gjordes en litteraturoversikt kring sju teman som identifierats som relevanta för frågeställningarna inom existerande litteratur om REDD och fattigdom, bland annat rättighetsfrågor, erfarenheter av betalning för ekosystemtjänster och skogens roll i hushållsekonomier (Biddulph et al., 2009). Temat finansierade även en fallstudie i Kambodja som analyserade hur befintliga skogsprojekt hade omformulerats med syfte skapa REDD-projekt som gynnar fattiga människor (Bradley, 2009). Fallstudien som utfördes i Kambodja om försöken att skapa ett REDD-projekt som fungerar för fattiga människor i Oddar Meanchey provinsen i nordvästra delarna av landet. Denna fallstudie redovisades sedan i rapporten "REDD working for the poor in Cambodia". Denna rapport innehöll tydliga rekommendationer och väckte viktiga frågor, inte minst i frågan om hur REDD-pengar fördelas till lokalsamhällen och i frågor om geografisk skala.

Under den inledande fasen av studietemats arbete etablerades kontakter med relevanta aktörer, både i Sverige och internationellt för att utbyta erfarenheter och samordna arbetet. Resultatet från de planerade litteraturstudierna sammanställdes också i rapporten "Theme 2 Inception Report" denna rapport presenterades även på ett möte på Miljödepartementet i maj 2009. För övriga aktiviteter under den inledande fasen se appendix 8.3. Temastudien började under den inledande fasen även förbereda för nationella fallstudier av REDD och dess implikationer för fattiga människor.

En utveckling och etablering av verksamheten (2010):

Under 2010-2011 har temastudie 2 (efter diskussioner med Sida och Skogsinitiativet) inriktat sig på nationella fallstudier. Syftet med de nationella fallstudierna har varit att använda kunskapen från lokal

och nationell nivå för att belysa frågor som lyfts globalt kring REDD och konsekvenserna av REDD för fattiga människor. Valet av fallstudieländer motiveras av att de är länder som får stöd från Sida, inklusive särskilda klimatsatsningar, länderna ligger i olika världsdelar, avskogning sker och fattigdomen är utbredd. De tre länderna är samtidigt olika när det gäller typer av skog, avskogningsprocesser och deras roller i skogs- och klimatpolitik. Länderna representera även olika typer av samhällsstrukturer och styrsystem (governance). Länderna som valdes är följande: Burkina Faso, Kambodja och Bolivia.

Under 2010 fortsattes arbetet med fokus på fallstudieländerna, nedan följer en närmare presentation av länderna samt exempel på outputs från verksamhetsåret 2010, fler aktiviteter finns i appendix 8.3.

Burkina Faso – Burkina Faso är ett land med relativt lite skog. Denna skog är torr och av relativt lågt värde. Lokala aktörer har relativt sett en starkare roll och inflytande kring hur skogsresurserna hanteras. Fattigdomen är utbredd. Därför kan relativt små summor från REDD potentiellt ha en stor betydelse i fattigdomsbekämpningen (kan jämföras med andra länder i Västafrika samt Sudan).

Centrala frågor för fallstudien kring Burkina Faso:

- I länder som är väldigt fattiga och har torra skogar, kan REDD pengarna vara tillräcklig stora för att ha en betydelsefull roll i att minska fattigdom?
- I vilken utsträckning finns det möjligheten till att använda decentralisering för att se till att "common property regimes" ersätter "open access regimes" och leder till hållbar lokal skogsförvaltning?

Under 2010 skrevs en rapport om Burkina Faso av Lisa Westholm och SLU Suvi Kokko (MSc student), baserad på Westholms litteraturöversikt och MFS- fältstudier utförda av Kokko. Litteraturstudien har inneburit en omfattande genomgång av artiklar, rapporter, projektdokument och regeringsdokument för att skapa en bild av skogens roll och drivkrafterna bakom avskogning och degradering i landet. Fältstudierna gav lokalt förankrade perspektiv på detta. Rapporten publicerades sedan under 2011.

På grund av att Burkina Faso är så fattigt, har det påståtts att REDD pengarna kan vara ett viktigt bidrag till minskad fattigdom, trots att kolinnehållet i skogen är begränsat. Rapporten visar att, även med de bästa förutsättningarna, kommer REDD-pengarna inte vara tillräckliga för att kunna påverka fattigdomen nämnvärt. Påverkan är huvudsakligen indirekt, om det kan leda till förbättrad skogsförvaltning, som kan spela en roll för att minska fattigdomen.

Kambodja – Kambodja är ett land med skog av högt värde. Landet är relativt fattigt. Avskogningen drivs av externa (icke lokala) aktörer och det finns lite hopp att den lokala befolkningen kan påverka avskogningen nämnvärt. De skogsboende människorna, varav en del tillhör minoritetsgrupper, är alla fattiga och inte särskilt politiskt aktiva eller inflytelserika (med vissa skillnader kan de jämföras med de skogsboende i Indonesien, Papua Nya Guinea, D R Congo).

Centrala frågor för fallstudien kring Kambodja har varit:

- I vilken utsträckning kan framgångsrika "community forestry"-initiativ bli omformade till framgångsrika REDD projekt som kan gynna de fattiga?
- I vilken utsträckning representerar REDD och fattigdomsdynamiken i småskaliga projekt REDD och fattigdomsdynamiken i större skala?

Under november/december 2010 genomförde Robin Biddulph fältarbete i Kambodja i Odar Meanchey-provinsen (där fältarbete påbörjades under temastudiens inledande fas), samt intervjuer av tjänstemän och rådgivare i skogssektorn i huvudstaden Phnom Penh. Fältarbetet i Odar Meanchey visade hur viktig tillgången på jordbruksmark är för att skapa förutsättningar för folk som bor i och nära skogen att bidra till att skydda och förvalta den. Preliminära resultat från arbetet i Kambodja presenterades i Phnom Penh, i december vid ett möte med ungefär 25 deltagare, inklusive tjänstemän från Sida, samt en bred samling av folk med lång erfarenhet av Kambodjas skogssektor och som är aktiva i REDD förberedelserna. En kort presentation gjordes också för Skogsinitiativets Expertgrupp för "Skog – Klimat/Energi – Fattigdomsfrågor" i Stockholm 15 december 2011. En rapport och en brief från detta arbete publicerades sedan under 2011. Detta arbete är tydligt i linje med Focalis utvecklingsmål, projektmål samt delmål A i Focalis LFA samt är ytterligare ett exempel på hur Focali har möjliggjort sammanställning och spridning av relevant fältforskning på kort tid och därigenom skapat länkar mellan lokala fallstudier och nationella och internationella policyprocesser och -dialog. I denna funktion ligger en del av Focalis mervärde och grund till att Focalis publikationer har blivit efterfrågade i olika sammanhang.

Bolivia – Bolivia är ett annat land med skog av stort värde och där externa aktörer har stor inflytande. Till skillnad från Kambodja är bistånd och REDD kontroversiella nationella politiska frågor, och fattiga människor som bor i eller nära skogen är politiskt representerade och har ibland en stark röst i nationella processer (kan jämföras med Brasilien). En central fråga för studien har varit:

- Får en stark ursprungsfolks-rörelses deltagande i den politiska processen faktiska konsekvenser för implementeringen av REDD+?

Under 2010 arbetade Jens Strömberg med en litteraturoversikt rörande den politiska och ekonomiska kontexten kring REDD i Bolivia, samt hur landet har arbetat med förberedelser inom FCPC och UN-REDD-processerna, och implikationer av detta arbete för fattiga människor.

Övriga aktiviteter: Under den utvecklande fasen av temastudien (2010) har även temaledaren Robin Biddulph arbetat mot projektmålet "*bidra till att Sida och andra svenska myndigheter/näringsliv/civila organisationer har tillgång till relevant kunskap för att effektivt kunna använda skogsinsatser för att nå klimat och fattigdomsmål.*" bland annat genom att ha deltagit i en arbetsgrupp med deltagare från Skogsstyrelsen, Sida och Focali som har syftade till att ta fram rekommendationer för hur Sverige och svenskt bistånd kan förhålla sig till den globala REDD-processen. Arbetet gjordes även i linje resultat område för delmål A genom att ny kunskap togs fram och spreds exempelvis genom seminarier. För en lista över övriga aktiviteter som temastudien utförde under 2010 se appendix 8.3.

Temastudiens status vid rapportperiodens slut (2011):

Kambodja: Under 2011 gjordes en fältresa till Kambodja. Data och litteratur har samlats och analyserats. Och en [policy brief](#) baserad på denna resa publicerades under året. En tillhörande forskningsrapport kommer att publiceras under 2012. Focali forskare Robin Biddulph har även presenterat och diskuterat forskningsresultaten med NGOs, myndigheterna och andra forskare i provinsen Odar Meanchey och i huvudstaden Phnom Penh. Pilot-verksamheten i Odar Meanchey som har varit i fokus var en fallstudie som har visat både hur bistånd har inriktats mot klimatfrågor samt hur detta har varit både en fördel och nackdel för organisationer som försöka stödja community forestry.

Burkina Faso: En forskningsresa under 2010 och en uppföljning 2011 ledde till en rapport om situationen i Burkina Faso samt ett policy brief (se appendix 8.2). Studien visar att externa aktörer har lagt stor vikt på Burkinas relativa fördel i institutioner för lokal förvaltning av skog. Trots de komparativa fördelarna och trots det decentraliserade systemet för att stödja lokal förvaltning av skogen som finns i Burkina, har våra studier visat att det kvarstår stora utmaningar om man ska bygga ett system för att bevara kol grundade i de befintliga lokala systemen. Focalis forskning i Burkina Faso har genomförts i nära samarbete med Sida i Burkina Faso och har också lett till utvecklade relationer med ledande skogsforsningsnätverk internationellt.

Bolivia: Inledningsvis identifierades Bolivia, vid sidan av Kambodja och Burkina Faso, som ett intressant fall att studera. Särskilt ursprungsfolksrörelsens roll i den nationella politiken, liksom regeringens retorik i klimatförhandlingarna gjorde Bolivia till ett intressant komplement till de övriga fallstudierna. Bolivia har därför funnits med som ett möjligt land för fallstudier och utkast har skrivits på analyser av landets arbete med REDD och skogsfrågor. Brist på resurser, och tid och utdragen samordning med svenska aktörer i landet har satt käppar i hjulen för dessa planer. Analys kring Bolivia kommer därför inte att genomföras under våren 2012. Däremot kommer fallstudien att ersättas av studier i Tanzania och/eller Kenya för att skapa synergier med övrigt Focalirelaterat arbete.

Övriga aktiviteter: En av de frågor som vi har lyft på olika möten och i rapporter under de senaste tre åren har varit relationen mellan markrättigheter och utvecklingen av REDD. REDD kan utgöra både hot och möjligheter gällande fattiga människors möjligheter att behålla sina markrättigheter (formella och/eller informella). Dessa frågor analyserades i samarbete med Sidas miljöekonomiska helpdesk, och publicerades i Focali report 2011:02. Rapporten diskuterar, bland annat, hur lokal förvaltning av skogen kan stärka lokal befolkningens rättigheter.

4.2.3 Resultat och output tema 2:

Vårt arbete i Burkina Faso och Kambodja har lett till ungefär det som förväntades i termer av publikationer. Under 2012 kommer en helhetsrapport om Kambodja att publiceras. Dessa är försenade aktiviteter som skulle ha färdigställts under 2011. En syntesrapport med resultat från temats arbete under projekttiden kommer att publiceras under 2012.

Resultatgivande arbetsmetoder: Gällande metoder är det viktigt att påpeka att tema 2 har skapat en plats i gränslandet mellan akademisk forskning och policy. Förväntningen var att Focalis relativt begränsade medel skulle satsas på litteraturoversikt och att samla information från existerande forskning. Inom tema 2 har vi gjort det, men också gjort fältarbete. Detta fältarbete är mer kortsiktigt och mindre teoretiskt än vår vanliga akademiska forskning. Det skulle inte ha finansierats av ett forskningsråd. Eftersom arbetet har varit policystyrt har vi kunnat leverera relevanta och aktuella observationer från lokala erfarenheter. Vi tror att det är en stor del av förklaringen till de positiva resultat vi har fått i termer av bred spridning av våra rapporter och uppskattning i utvärderingar.

4.2.4 Resurspersoner tema 2:

Temaledare: Robin Biddulph (Dr, Kulturgeografi och Ekonomisk Geografi, Handelshögskolan, GU) Lisa Westholm (MSc i nationalekonomi, kandidatexamen i kulturgeografi, Handelshögskolan, GU); Jens Strömberg (MSc Humanekologi, School of Global Studies, GU); Jörgen Pettersson, MSc Miljöekonomi, Handelshögskolan, GU); Eskil Mattson (Doktorand, Institutionen för Geovetenskaper, GU); Gunilla Almered Olsson (Professor i Humanekologi, School of Global Studies, GU); Martin Persson (PhD, Fysisk resursteori, Chalmers).

4.3 Tema 3: Klimataspekter på uthålligt skogsbruk (SFM)

I detta kapitel kommer verksamheten som har bedrivits i temastudie 3 under rapportperioden 2008-2011 att presenteras övergripande i relation till de utsatta målen och resultatområdena i Focalis LFA och verksamhetsplanen för 2011. Då de första åren 2008-2010 redan finns avrapporterade så kommer rapporteringen av studietema 1 här att fokusera mer på resultaten i studietemat under rapportperiodens sista år, 2011. För en fullständig lista på de outputs i form av publikationer och seminarier som studietemats arbete har resulterat i under verksamhetsperioden 2008-2011 se bifogade listor i appendix 8.2 och 8.3.

4.3.1 Bakgrund tema 3:

Skogen och skogssektorn i tropiska utvecklingsländer har blivit allt mer central i diskussioner kring åtgärder för att binda kol och för att förbättra anpassning till en väntad klimatförändring. I perspektiv av ökande behov av lokal utveckling, fattigdomsminskning och tillväxt, livsmedelsförsörjning och väntad tillväxt av efterfrågan på skogsbaserad bioenergi, har uthålligt skogsbruk (Sustainable Forest Management, SFM, bl.a. definierat och stött av FAO) fått ökad aktualitet. SFM:s definitioner är mycket breda och inkluderar uthållighet i så väl miljömål, långsiktig produktion som lokal delaktighet och utveckling. Synergierna mellan SFM, klimatmål och utveckling framhålls ofta, men även negativa följder på tillgången på vissa ekosystemtjänster och institutionella svårigheter med att införa mer intensiva brukningssystem diskuteras inom politik för skog och klimat.

Utgångspunkten för detta studietema är att det finns både synergier och konflikter i målsättningar mellan genomförande av SFM och klimatåtgärder. Temats syfte är att belysa vilka dessa synergier och konflikter är och i vilken mån dessa samband är generella eller gäller för vissa specifika förutsättningar.

Temastudie 3 skiljer sig från Focalis två andra studieteman genom att gripa över ett mycket bredare problemkomplex. Bredden i temats rubrik möjliggör ansatser mot samtliga av Skogsinitiativets fem teman. Å andra sidan möjliggör inte storleken på insatsen en heltäckande analys. Initialt inriktades därför diskussioner i temagruppen på att strukturera frågor relevanta för SFM under aspekter på mitigerings och anpassning till klimatförändringar med särskild relevans på fattigdomsbekämpning. Avsikten har därefter varit att arbeta med fallstudier på regioner och/eller länder och/eller specifika naturresurser där dessa aspekter är särskilt relevanta och kan belysas väl. Den senare nedskalningen i analys och belysning ska ses som en följd av den stora diversitet av förutsättningar som råder i lokala och regionala skillnader i naturgeografiska, sociala och politiska förutsättningar.

Tema 3 är ett mer forskningsintensivt tema jämfört med andra temata. I två av de fyra komponenterna (1 & 2) i temat har inte bara syntes och popularisering skett, utan även grundläggande analys av större litteraturgenomgångar och inhämtande av primär information. Tema 3 är också det tema vars forskare på hemsidan lagt ut flest artiklar och breda reviewer, författade av temats forskare utom Focalis verksamhet, men med stark relevans för temat.

4.3.2 Aktiviteter tema 3:

Temastudiens inledande fas (2008-2009):

Under temastudiens initiala fas lades vikt vid att definiera problemställningarna och lägga upp en planering för temastudien. Nyckelfrågeställningar och en preliminär identifiering av interaktioner mellan klimatåtgärder och hållbart skogsbruk (SFM) genomfördes och kopplades till ett antal fallstudier. Genom dessa fallstudier planerades interaktionen mellan klimatåtgärder och SFM att studeras.

En huvuduppgift för studietemat som identifierades och inleddes inledningsvis var att genomföra en omfattande litteraturgenomgång där den tillgängliga vetenskapliga litteraturen inom området klassificerats. Denna klassificering planerades för att kunna genomföra en strukturerad granskning över klimatåtgärder och SFM. För övriga aktiviteter under initieringen av temastudie 3 se lista i bifogat appendix 8.3.

Foto: Rita Willaert

En utveckling och etablering av verksamheten (2010):

Verksamhetsplanen för 2010 för temastudie 3 var centrerad kring den initialt planerade litteraturöversikten. För att kunna genomföra arbetet under 2010 var strategin att rekrytera en tillfälligt anställd forskare (post doc) för att genomföra temagruppens planer och idéer.

På grund av flera orsaker, delvis utom vår kontroll och i samband med sökning av additionella externa medel, tog försöket att rekrytera en post doc mycket tid i anspråk och försenade temats planerade arbete under 2010. Försöket till forskarrekrutering övergavs under tidig höst 2010. Därvid hade temastudie 3 en intensiv diskussion kring fortsatt verksamhet vilket resulterade i en nyinriktning återspeglad i skrivningarna i verksamhetsplanen för 2011 samt en ny temaledare i Anders Malmer vid Institutionen för skogens ekologi och skötsel vid SLU i Umeå.

Följande huvudsakliga komponenter som togs fram för det fortsatta arbetet blev därefter:

- 1) Strukturerande bred analys över klimateffekter på SFM
- 2) Hinder för klimatrelaterat - SFM – fallstudie Burkina Faso
- 3) SFM och klimat i relation till avskogning och skötsel av sekundärskog/degraderad mark
- 4) SFM och bioenergi

Utöver att planera den fortsatta inriktningen kring huvudkomponenterna ovan så fortsatte arbetet under 2010 med litteraturöversikten av temastudiens forskare både fördelat och vid en gemensam

arbetsworkshop. Förutsättningar och initiala resultat presenterades på decembermötet med Skogsinitiativets Expertgrupp för "Skog-Klimat/Energi-Fattigdomsfrågor".

Under 2010 inleddes även arbetet med att syntetisera och föra ut pågående och avslutad forskning från temagruppen (där grundforskningen är finansierad från andra källor än SI) med hög relevans för temats fokus. Två briefs togs därför fram under 2010 och publicerades under 2011. "Rehabilitering av degraderad mark genom skogsplantering i Indien" och "SFM och biobränsleproduktion". Därutöver publicerades forskningsartiklar skrivna av temagruppens deltagare på Focalis hemsida. Vidare deltog flera forskare från temat för Focali med föredrag på symposiet "Production and carbon dynamics in sustainable agriculture and forest systems in Africa – Science needs and deeds" som hölls i Stockholm i september 2010. Det var arrangerat av nätverken Agri4D, Siani och Focali gemensamt. Ett av de öppna seminarier som hölls i samband med ett av Focali:s styrgruppsmöten var också från tema 3; A. Malmer om Skog och vattenfrågor.

Temaledaren har under 2010 även för teamets räkning deltagit i ett flertal möten av olika slag med samarbetsaktörer som SKS och Sida i linje med Focalis projektmål. För mer information om dessa aktiviteter se appendix 8.3.

Focalis och temastudiens verksamhet har vid de arrangerade mötena och seminarierna väckt intresse och lett till ett ökat kontaktnät. Temastudien har därmed i linje med indikator för delmål A skapat formella och informella mötesplatser för kunskapsutbyte och kunskapsspridning.

Temastudiens status vid rapportperiodens slut (2011):

Komponent 1: "Strukturerande bred analys över klimatteffekter på SFM"

Denna komponent är en fortsättning på de diskussioner som förts inom temat och tidigare inledda litteraturstudier. Arbetet kom under slutet av 2010 och 2011 in i ett mer operativt skede och är i det närmaste slutfört under 2011. Vi har arbetat med två hypoteser; a) Det finns både synergier och trade-offs mellan förväntad klimatutveckling/klimatåtgärder och SFM. Viktiga frågor som studeras är: Vilka är de och hur ger de sig uttryck och vad finns det för åtgärder att röja oönskade hinder eller stödja möjligheter? b) Befintliga analyser och policyskrivningar kring klimat – SFM är till stor del generella i sin ansats och bygger sällan på specifika (vetenskapliga) studier och/eller lokala eller regionala analyser. De båda huvudhypoteserna kan anses bekräftade och analysen klargör ett flertal hinder såväl som möjligheter och kan vara en bra plattform för fortsatt forskning och rådgivning inom fältet.

Temats forskare har, under ledning av temaledaren, arbetat med succesiv bred litteratursökning, analys och diskussion. Arbetet drevs kring tre interna workshops under våren 2011. Ett första utkast till manus för review publicering förelåg efter sommaren och en första offentlig presentation av resultaten skedde vid Agri4D:s stora symposium "Agricultural Research for Development - Scales and Diversity" i Uppsala 28-29 september. Ett flertal mindre slutna presentationer och diskussioner har också gjorts i olika fora, t.ex. vid "Skogsrehabiliterings workshop" vid SLU i april och vid en tema workshop kring SFM för jämästarstudenter vid SLU i maj. Manuskriptet har bearbetats vidare under hösten 2011, men har p.g.a. tidskonflikter med huvudarbetsuppgifter (undervisning, handledning) för flera av gruppens medlemmar fördröjts. Manuskriptet kommer därför först att inlämnas till review under våren på 2012.

Komponent 2: "Hinder för klimatrelaterat - SFM - fallstudie Burkina Faso"

Flera forskare i temat är knutna till olika projekt kring funktioner och värden av träd och skog i Burkina Faso. Denna komponent har syftat till att sammanföra dessa forskare för att ge en multidisciplinär

nulägesbeskrivning av SFM i "parklands" och skog i Burkina Faso samt vilka hot och möjligheter klimatanpassning och klimatförändringar kan leda till i dessa aspekter. Detta kan ses som ett slags scenarioanalys. Vad händer med träden och systemet om t.ex. torra blir vanligare, avsalupriserna för spannmål och/eller bomull drastiskt stiger, jordbruksproduktiviteten ökar kraftigt (med hjälp av ISFM (integrated soil fertility management), konstgödning etc.), befolkningstrycket och behovet av att producera mat ökar avsevärt, NTFP:s i högre utsträckning når en internationell marknad (typ Bodyshop), REDD/CDM tillför medel för kollagring?

En sluten scenario-workshop med medverkan av både forskare från temat och aktörer från Burkina Faso var planerad till maj, men fick av logistiska skäl skjutas upp två gånger och hölls tillslut i Ouagadougou under fyra dagar i November 2011. Tre personer från Sverige (SLU, GU & Focali) medverkade tillsammans med 9 st från Burkina Faso och Mali (INERA, ICRAF & University of Bobo Dioulasso) samt en person från Holländska utvecklingsmyndigheten (SNV). Ett utkast till manuskript från scenario-workshopen föreligger vid årsskiftet, men publicering av detta och ett relaterat policybrief sker först under mars 2012. Läs mer om resultatet av den genomförda scenario-workshopen i stycke 4.3.3 nedan.

Komponent 3:

"SFM och klimat i relation till avskogning och skötsel av sekundärskog/degraderad mark"

Denna komponent har syftat till att syntetisera och föra ut/populärisera forskning relaterat till komponentens rubrik. Två policy briefs har producerats under denna komponent kring "Rehabilitering av degraderad mark i Indien" och "Vikten av skogsrehabilitering för minskande av risk för bränder och därmed omintetgörande av REDD-insatser". Det senare föreligger vid årsskiftet i manusform och kan väntas läggas ut på nätet efter redigering i januari 2012. Flertalet av de "ordinarie forskningsartiklar" som lagts ut på Focali:s hemsida av temats forskare hör till denna komponent. Där ingår frågor som "Skogs- och miljölagstiftning i Brasilien", "Hinder för skogsplantering i Södra Indien" samt "Trade-offs och synergier mellan SFM och vattentillgång". Även denna komponent hade en presentation vid Agri4D:s stora symposium "Agricultural Research for Development - Scales and Diversity" i Uppsala 28-29 september, kring "Reduced emission from all land uses" – uthållig och kol fixerande markanvändning i landskapsperspektiv.

Komponent 4:

Denna komponent syftade till att bygga på IEA Bioenergy Task 31 (tidigare "skogstask" inom IEA B) som tillsammans med FAO under 2011 publicerat en bok kring samband mellan växande bioenergibehov och SFM. Ett policybrief "criteria and Indicators for sustainable woodfuels" publicerades i februari 2011 och ett öppet seminarium med ett 30 tal deltagare från flera länder hölls i Göteborg 28 mars 2011.

4.3.3 Resultat och outputs tema 3:

Komponent 1 är i stort sett framme med den analys av SFM:s roll i klimatrelaterade processer, som t.ex. REDD+, som efterlysts och den policy brief som publiceras i början av 2012, kommer där att fylla informationsluckor och behov av klargöranden. Ett annat värde med arbetet inom temat med komponent 1 är att detta troligen kommer att leda vidare med samarbete inom den aktiva gruppen. Vi har haft en forskare från Mistraprogrammet "Future Forests" med i gruppen och komponent 1:s resultat presenterades på Future Forests:s session på Agri4D:s stora symposium "Agricultural Research for Development - Scales and Diversity" i Uppsala 28-29 september, 2010. Future Forest har hittills varit starkt nationellt avgränsat, men vår tema-grupp arbetar för ett större globalt engagemang där och att närmare kunna knyta deras arbete och våra globala ansatser.

Foto: Lisa Westholm

Scenario-workshopen i Burkina Faso var en ny form av interaktion och diskussionsplattform för de lokala deltagarna och var där mycket uppskattad. Redan på plats var den till god nytta för deltagarna för att skapa gemensam bild av nytta och behov av pågående och behövd forskning och policy-byggande. Resultaten från denna workshop blev även grunden för en workshop som hölls i Uppsala 1:a februari 2012. Den workshopen samlade samtliga pågående forskningsprojekt i Burkina Faso med stöd från Sidans "U-forsk program", och arrangerades på initiativ av Focali-medlemmarna i forskningsprogrammet "Trees, carbon and water – trade-offs or synergies in local adaptation to climate change". Deltagare från sex Svenska universitet, Sida och Ouagadougou University deltog där för att bland annat diskutera dessa scenarios och behov för forskning och policyframgent. Workshopen som hölls i Ouagadougou och det policy-brief som kommer att spridas är ett potentiellt bidrag till att utvecklingsländer själva ska "utveckla, besluta om och använda skogliga bio-energistrategier i sitt klimatarbete".

Vilken inverkan de förda diskussionerna och den kommande publikationen kommer att ha är dock inte möjlig att härleda eller förutse. Workshopen har dock i enlighet med indikator till delmål A skapat "formella och informella "mötesplatser" för kunskapsutbyte", "identifierat nya frågeställningar" samt "sammanställt ... aktuell existerande kunskap" för spridning.

En annan konkret outcome från temastudien är "Norrköpingsprotokollet för REDD+" där även temaledare för tema 3 deltog aktivt i mötet och senare i textbearbetning med aspekter kring skogsrehabilitering och SFM.

Tema ledaren kommer från och med mars 2012 att tjänstgöra som temaledare för temat "Rehabilitation of degraded rural landscapes" inom SLU:s nya stora PGU-satsning "SLU Global". Inom det temat och ett subtema om REDD+ kommer arbetet i Focalis tema 3 att komma väl till pass och teamet i komponent 1 kommer att kunna fortsätta samarbeta inom delar av kommande verksamhet. Samarbetet i Focalis tema 3 har också lett till att SLU Global:s REDD+-plattform har en inplanerad samarbetsworkshop med Focali i mars 2012.

4.3.4 Resurspersoner tema 3:

Följande forskare har haft löneomedel eller tidsersättning i enlighet med budget 2011 för arbetet inom temat under 2011:

Anders Malmer (Temaledare/Professor, Skogens ekologi och skötsel, SLU i Umeå), Göran Wallin (Univ. lektor, Växt och miljövetenskaper, GU), Matilda Palm (Post Doc, Fysisk resursteori, Chalmers), Gert Nyberg (Skogens ekologi och skötsel, SLU i Umeå), Per Knutsson (Humanekologi, GU), Lucy Rist (PostDoc, Future Forest/Umeå Universitet).

Aktiva i arbetet har också varit:

Jörgen Pettersson (fd. Assistent, Miljöekonomi/Focali), Madelene Ostwald (Docent, Focali/Fysisk resursteori, Chalmers/CSPR, LiU), Göran Berndes (Docent, Fysisk resursteori, Chalmers), Chalmers), Gunnar Köhlin (Docent, Miljöekonomi, GU), Maria Ölund (Forskningsassistent, Globala Studier, GU), Lisa Westholm Koordinator (Focali/ Fysisk resursteori, Chalmers), Ida Hellmark (fd. Koordinator, Focali/Miljöekonomi, GU).

Foto: Lisa Westholm

5 En sammanfattning av temastudiernas viktigaste lärdomar från verksamhetsåren 2008-2011:

I detta kapitel sammanfattas de viktigaste erfarenheterna från de tre studietemana baserat på en intern utvärdering som gjordes i slutet av verksamhetsperioden. I utvärderingen ställdes frågor kring de viktigaste lärdomarna som temastudierna erfarit genom den bedrivna verksamheten. Som ett steg två i utvärderingen efterfrågades vilka frågor som identifierats som viktiga att fortsätta arbeta med, dessa frågor är presenterade i nästa kapitel 5.2.

5.1 Tema 1: "Genomgång och analys av existerande globala instrument för lagring av kol i skogliga ekosystem"

Genom arbetet i temastudien har följande lärdomar och resultat uppnåtts:

- Mera ingående policy-relevanta resultat om potentiella REDD-länders olika institutionella och tekniska förutsättningar.
- Större kunskap om givarländers val av kanaler och upplägg för skogligt bistånd med klimatkopplingar och faktorer att beakta i förberedelserna inför ett framtida REDD-system.
- Den miljömässiga integriteten kan urholkas t.ex. genom läckage från deltagande REDD-länder till länder som inte deltar i REDD-förberedelser och uppbyggande av kapacitet.

- Finansiella REDD-insatser är inte alltid additionella och det är viktigt att säkerhetsställa att insatser inom andra viktiga områden som rör klimatinsatser inte kommer i andra hand.
- Den snabba utvecklingen av REDD+ kan leda till att investerare förbiser risker och hinder med svaga institutioner och förvaltning av REDD-pengar.
- Metodutveckling och mätning, rapportering och verifiering (MRV) är centralt i REDD-länders strategier för att tillgodose rättvis fördelning av finansiella flöden och additionella utsläppsminskningar. Förutsättningarna för länder att bygga fungerande system för MRV varierar dock stort.
- REDD givare bör vara tydliga och öppna med vilka mål och syften de har med sina investeringar i REDD+-åtgärder.

5.2 Tema 2: "REDD och fattigdom"

Genom arbetet i temastudien har följande lärdomar och resultat uppnåtts:

- Arbetet har ideligen belyst hur svårt det kommer att vara att implementera REDD+, särskilt på ett sätt som gynnar de fattiga.
- Genom arbetet i temat har Focali belyst att dessa svårigheter inte främst beror på frågor som rör kapacitet utan snarare på konkurrerande intressen.
- Möjligheter att både förhindra avskogning och gynna de fattiga har funnits i alla länder där vi har studerat, men dessa möjligheter har varit i väldigt begränsad i skala.
- Focali har genom temastudien funnit att den stora fördelen med REDD jämfört med tidigare generationers reformer är att den är ett storskaligt (globalt) projekt. Dessa storskaliga ansatsers effekter på fattigdom (till exempel Norges REDD-initiativ i Indonesien) bör därför ligga högt på agenda för både forskning och policy under de närmaste åren.
- Temastudien har nått uppskattade resultat genom att trots begränsade medel bedriva fältforskning utöver de förväntade litteraturstudierna. Detta har lett till att relevanta och uppskattade resultat har kunnat levereras till policyprocesser. Dessa arbetssätt har varit en styrka och resultatgivande då kortsiktig och mindre teoretisk forskning har kunnat bedrivas.

5.3 Tema 3: "Klimatanpassad Sustainable Forest Management"

Genom arbetet i temastudien har följande lärdomar och resultat uppnåtts:

De viktigaste erfarenheterna som har framkommit genom studietemats arbete har nåtts efter en gedigen genomgång av vetenskapliga rapporter och "grå litteratur". Detta har identifierat ett behov att "klimatanpassa" SFM då det framkommit att många SFM studier tar ett oförändrat tillstånd, utan klimatförändringar, för givet. Det finns många arbeten kring styrmedel för skogsförvaltning med anknytning till klimatfrågor. Men en försvinnande del av den litteraturen nämner SFM specifikt. Det finns

flera exempel på möjliga trade-offs men mycket få studier är gjorda kring sådana fall. Därför är det viktigt att fortsätta att arbeta med dessa frågor. För att en trädplantering ska kunna vara hållbar kan det till exempel krävs val av trädslag som är bättre lämpade för att tåla högre temperaturer/torka etc.

Vidare så har arbetet i studietemaområdet bidragit till insikten att klimatanpassat SFM måste behandlas i ett bredare landskapsperspektiv där dynamiken med och de samlade effekterna av övriga typer av markanvändning inkluderas.

Foto: Lisa Westholm

6 Prioriterade frågor för fortsatt/fördjupad forskning:

Nedan beskrivs ett antal frågor som bedöms som prioriterade i ett fortsatt/fördjupat forsknings- och analysarbete, av Focali och/eller andra med intresse inom temaområdena. Dessa beskrivs nedan kortfattat och har utvecklats något mer i Focalis strategiska dokument som togs fram under sommaren-hösten 2011 och delvis inom rapporter som tagits fram av Focali inom respektive studietema.

6.1 Tema 1: "Genomgång och analys av existerande globala instrument för lagring av kol i skogliga ekosystem"

- En mer holistisk ansats behövs för att analysera hur hållbart skogsbruk kan appliceras inom REDD+, vilket speciellt är relevant för länder som inte byggt upp en REDD-strategi.
- Mera kunskap behövs om REDD-länders diversifierade förutsättningar att bygga upp system för metodutveckling och mätning, rapportering och verifiering (MRV) och hur kapacitet och hjälp från andra länder med utvecklade system kan hjälpa till och stödja andra värdländer i denna process.

- Analys av REDD+ och målkonflikter som kan uppstå till följd av att bl.a. efterfrågan på odlingsmark förväntas öka, vilket kommer att kräva ett holistiskt perspektiv och multidisciplinära utgångspunkter och samarbete mellan olika aktörer på olika nivåer.
- Analysera och sprida erfarenheter kring fördelarna och nackdelarna med skogs-/markbaserade betalningar för ekosystemtjänster (Payment for Environmental Services; PES) och lärdomar PES kan bidra med i uppbyggandet och implementeringen av REDD+.

6.2 Tema 2: "REDD och fattigdom"

- Temat har i sitt arbete identifierat fortsatt forskning kring implementering av politiska beslut som belyser verkligheten för fattiga människor i realtid som mycket angelägen och efterfrågad. Här har Focali en unik roll att spela med akademisk forskning i kombination med mindre teoretiska fältstudier och observationer från lokala erfarenheter.
- Då REDD är i ett tidigt skede är det angeläget att möjliggöra fortsatta analyser av utvecklingen i de länder där Focali har påbörjat sina studier av REDD och fattigdom.
- Då REDD är ett storskaligt (globalt) projekt är det önskvärt att även framöver analysera lokala konsekvenser för fattiga människor i områden berörda av dessa storskaliga implementeringsförsök.

6.3 Tema 3: "Klimatanpassad Sustainable Forest Management"

Som studietemats presenterade erfarenheter i kapitel 5.3 visar, så har en brist på definierat SFM i studier och projekt avseende klimataspekter på hållbart skogsbruk identifierats. Därför skulle det vara relevant att fortsätta arbetet med att "klimatanpassa" SFM då klimatförändringarna annars kommer att slå hårt mot satsningarnas ekologiska och sociala hållbarhet. Ett fortsatt arbete inom detta studietema skulle verka för att bidra till att fylla detta kunskaps och policygap. Utöver att "klimatanpassa" SFM så finns det ett behov av att behandla SFM i ett bredare landskapsperspektiv. Globala utmaningar såsom energi och livsmedelsbehov sätter en ökad press på jordens markarealer. Denna dynamik mellan olika typer av markanvändning måste bättre inkluderas i SFM som i nuläget har ett allt för statistiskt synsätt på skogsbruk.

Foto: Lisa Westholm

7 Övergripande slutsatser och lärdomar

I texten nedan anges de viktigaste övergripande slutsatserna och lärdomarna från projektet, dels med avseende på projektets verksamhet (analys, sammanställning och kommunikation av forsknings-baserad kunskap, nätverkande mm), dels organisatoriska lärdomar av att driva ett forskningsnätverk. Å ena sidan kan man hävda att det är allt för tidigt att dra slutsatser om lärdomar, resultat och påverkan av ett projekt så nära inpå dess avslutande. Å andra sidan tycker vi att det är möjligt att dra vissa lärdomar och slutsatser utifrån vår egen bedömning. De redovisas nedan. Slutsatserna kompletteras med andras slutsatser och intryck av Focalis verksamhet, framför allt utvärderingen av Skogsinitiativet.

7.1 Övergripande slutsatser av Focalis verksamhet under åren 2008-2011:

I utvärderingen av Skogsinitiativet 2007-2011 (som gjordes av ORGUT Consulting AB i juli 2011) får Focali genomgående mest positiva kommentarer om den verksamhet som har bedrivits. Bland annat konstaterar ORGUT att: *"Focali har levererat en ansevärd mängd outputs. Focalis arbetsformer har kontinuerligt diskuterats och vissa av de prioriterade ämnesområdena har genererat mer än andra. Som helhet är listan över aktiviteter och outputs imponerande."* (sidan 27). Utvärderings- teamet bedömer att Focali har legat i bra fas med sina åtagna aktiviteter, att en färdriktning finns, att informationsspridningen fungerat, att konceptet "klimatförändringar-skog-fattigdomsbekämpning" har spridits och att det löpande arbetet i nätverket fungerat. Focali har också lyckats skapa ett etablerat internationellt kontaktnät och prövat nya innovativa idéer och arbetsformer. Som kapitel 3.2 tar upp så har Focalis spridning av forskningsresultat och publikationer fungerat väl och, enligt utvärderingen, "med en inriktning mot PGU". Focali har varit en viktig aktör i ett dynamiskt fält där tvärvetenskap är nödvändigt. Detta har även ORGUTS utvärdering tagit fasta på då de skriver att ökad efterfrågan för problematiken kring ämnesområdena finns såväl som en efterfrågan av konkreta "case-studies". Focali har verkat för att fylla dessa behov genom det övergripande utvecklingsmålet, projektmålet och delmålen A och B (se bifogad LFA).

En del i de konkreta "case-studies" som ORGUTS utvärdering nämner är den actionorienterade forskning som Focali har kunnat bedriva i gränslandet mellan akademisk forskning och policy. Här har resultat

kunnat levereras in i pågående policyprocesser på ett mer omgående sätt än vad traditionell akademisk forskning vanligtvis har möjlighet till. Dessa kopplingar mellan lokala erfarenheter och Focalis breda kontaktnät med intresserade aktörer har lett till att Focalis "case-studies" har blivit uppskattade i utvärderingar och spridits brett.

” Viktigt är att de engagerade forskarna som finns inom Focali har en solid erfarenhet av forskningsfältet och ett gediget intresse att nå ut och göra skillnad.”

Focali har behövts, och behövs enligt vår mening även framöver, i en omvärld där utmaningarna blir alltmer globala och sammanlänkade; inte minst genom ökad befolkningsmängd, ökad konsumtion, stort tryck på världens skogar, klimatförändringar med effekt på såväl skogs- och andra markresurser, som på människor, samt en klimatförhandlingsprocess som driver fram en ökad efterfrågan på bioenergi och minskad avskogning. I denna väv av i sig komplexa frågor finns det ett ökat behov av att titta närmare på kopplingar mellan mark och skogsfrågor i kombination med klimatförändringar och social dynamik som försörjningsmöjligheter för utsatta grupper. För detta behövs mer sektor- och ämnesövergripande perspektiv och samarbeten, där såväl forskare som beslutsfattare, näringsliv och det civila samhället samlas för en bredare ansats kring att förstå problemen och finna lösningar. Focali har strävat efter att skapa sådana synteser genom en nätverksfunktion med stark tyngd i vetenskaplig forskning och metodologi, och med verklighetsförankring i olika geografiska områden i världen. För att på ett grundligt sätt angripa frågor i fokusområdet skog/bioenergi-klimatförändringar-fattigdomsbekämpning är det därför helt otillräckligt med endast inom- eller monodisciplinära angreppssätt. Här har Focali på relativt kort fyllt en viktig tvärvetenskaplig funktion.

Nätverket har enligt vår uppfattning fungerat väl och forskningssamordningen har flutit på bra. Detta har berott på en rad olika faktorer; framförallt att arbetet har fokuserat på tre relativt välavgränsade studieteman som gett en tydlighet för de personer som varit inblandade i arbetet, och för Focalis profil utåt. Nätverkets forsknings-baserade kunskap och erfarenhet kring studietemana har också bidragit starkt. Personerna aktiva i Focali har dessutom en lång erfarenhet av att arbeta tvärvetenskapligt vilket har underlättat det nödvändiga samarbetet över disciplinära gränser. För att katalysera och hålla ihop nätverkets arbete har de tidiga satsningarna på forskningsledning, projektledning och koordination varit välinvesterade och välriktade satsningar.

Foto: Ida Hellmark

7.2 Organisatoriska lärdomar av att driva ett forskningsnätverk:

Focali har i mångt och mycket varit ett pilotprogram genom sin integrering av ett större antal discipliner och institutioner från olika universitet, med tvärvetenskapligt arbete över ett antal komplexa frågor och studieteman. För att genomföra detta har en särskild organisation byggts upp med studietemaledare, tematiska analysgrupper, och ett Sekretariat. Detta har också anpassats för att möta de avtalade kraven på projektadministration, med partsmöten, arbetsplanering, återkommande avrapportering, och ekonomihantering. Till detta har också lagts en rådgivning och fora för strategiska diskussioner i Focali Styrgrupp och SI:s Expertgrupp. Detta har sammantaget inneburit ett relativt stort mått av byråkrati, som delvis hållit tillbaka resurser och kapacitet för ett ökat fokus på "genomförande" dvs mer tematisk analys och mera utåtriktad kommunikation. Å andra sidan har dessa funktioner också inneburit att projektet kunnat hållas samman, att avtalskraven kunnat uppfyllas och att viktiga fora funnits för utbyte av erfarenheter och kunskap.

Till dessa aspekter och erfarenheter ska läggas de omfattande omorganisationer som genomförts inom Sida under projektperioden, omsättning av handläggare inom främst Sida (men även SkS och SI) i nyckelpositioner för projektets möjlighet att informera och påverka, avtalsöverföring från Sida till SkS och arbete med flera avtalsförlängningar. Framförallt omorganisationerna som genomförts inom Sida har minskat projektets effektivitet och försvårat möjligheterna att finna ansvariga handläggare som kunnat efterfråga den typ av kunskap och information som Focali kunnat erbjuda. Det har också försvårat möjligheterna att hitta tillfällen eller öppningar för att kommunicera kunskapen bredare inom och via Sida till olika avnämare då efterfrågan på, och kapaciteten att initiera, exempelvis seminarier eller strategisk dialog varit svag. Omorganisationerna och policyförändringar har också försvårat för Sidas handläggare, åtminstone på kort sikt, att förhålla sig till – och ta emot – Focalis kunskaper och budskap kring exempelvis REDD+ och hur klimatfrågorna knyts till frågor som rör skog och fattigdom. I projektets inledning såg förutsättningarna bättre ut att informera och påverka (Sida) än de sedan utvecklades till och det har understundom upplevts mycket frustrerande inom Focali att den främsta avnämaren för projektet haft så liten kapacitet att absorbera Focalis resultat eller efterfråga dess tjänster.

I organisationen av SkogsInitiativet har det också byggts in en relativt stor administrativ överbyggnad vilket å ena sidan ökat Focalis kontaktytor (inom SI med ett antal svenska aktörer), men å andra sidan

tagit tid och resurser i anspråk, och ökat otydligheten om vad Focali är, och möjligheten att föra en direkt dialog med exempelvis Sida. Genom detta har Focali ofta upplevt att dess frihetsgrader reducerats och att det i vissa skeden hade varit bättre om Focali kunna för en direkt dialog med exempelvis Sida om Focalis strategiska utveckling.

Erfarenheter från Focalis organisation har också inneburit viktiga lärdomar från det samarbetet mellan universitetsinstitutioner och mellan universitet, dels med avseende på ägarskap, dels med avseende på administrativa rutiner.

Focalis Styrgrupp består av resurspersoner/experter som representerar sina respektive institutioner. Det har ibland funnits en otydlighet eller okunskap om detta vilket lett till diskussioner om vem som tycker vad, vem som ska ersätta vem; och i vilket egenskap man sitter i Styrgrupp. Successivt har detta blivit bättre och Styrgruppen har upplevts fungera bra, om än med nackdelen att den ibland upplevts som för stor, och att det har varit lite oklart över hur eventuellt nya medlemmar ska väljas in. De ursprungliga stadgarna för Styrgruppen har dock i stort fungerat bra och reglerat de viktigaste frågorna som rör Styrgruppens mandat och funktioner.

Beträffande administrativa rutiner så har de olika ingående universitetsinstitutionerna och universiteten i Focali alla *olika* administrativa rutiner. Dessa är ofta inte avpassade att effektivt hantera mindre externa medel; man har exempelvis inte avtalsmallar och andra projekthanteringsrutiner för denna typ av projekt. Omfattande resurser har inledningsvis fått läggas ned för att skapa dessa. När det arbetet väl har gjorts har det flutit på bra. Mot bakgrund av dessa erfarenheter har projekttiden varit för kort för att få fullt genomslag eftersom en, upplever vi, oproportionerligt stor del av projektets resurser har gått åt till att bygga och konsolidera projektets organisation och administration. Eftersom det i flera avseenden är engångsinvesteringar (exempelvis att skapa projekthanteringsrutiner) så hade projektets effektivitet kunnat öka över en längre projektperiod.

7.3 Focalis framtidsvisioner

Focali har en stark önskan om att fortsätta utvecklas, fördjupa sitt arbete inom temaområdena, och i hög grad framöver fokusera på olika insatser i utvecklingsländer i ett globalt program för samarbete med partners inom akademi, policy och implementering i Syd. Behovet av att skapa synergier och samverkan inom temaområdena mellan aktörer är fortfarande stort. Dialogen mellan forskare och beslutsfattare är otillräcklig. Viktig forskning under-utnyttjas, kommer in för sent eller beaktas inte alls, och många forskare förstår inte eller ägnar sig inte åt de problem som är överlevnadsfrågor för de som drabbas, eller ödesfrågor inom politik och bland beslutsfattare. Focali har en önskan och en möjlighet att spela en roll i detta; både genom att med tvärvetenskapliga studier kunna leverera fördjupade analyser och genom att kommunicera forsknings-baserade kunskaper och slutsatser som är användbara för strategisk planering och beslutsfattande.

Vi som arbetat med att skapa Focali anser att vi under våra första år har lagt grunden för ett fungerande tvärvetenskapligt utåtriktat samarbete inom ett viktigt temaområde, och lyckats hitta kommunikationsvägar till viktiga avnämare – inte minst strategiska planerare och beslutsfattare inom svenska myndigheter och departement, men att arbetet kan breddas och utvecklas (ämnesmässigt och geografiskt med ökat fokus på Syd) för att bli än mer relevant och få praktisk betydelse i utvecklingsländer, i det svenska utvecklingssamarbetet och i den globala dialogen om frågor som rör skog, fattigdom och klimat bäst kan hanteras för att uppnå hållbar utveckling.

Foto: Eskil Mattsson

För kommentarer och information, var vänlig kontakta Focalis sekretariat vid Göteborgs miljövetenskapliga centrum, Göteborgs Universitet, Box 170, 405 30 Göteborg

Projektledare: Anders Ekbom, Tel. 031-786 92 02, anders.ekbom@gu.se

Forskningsledare: Madelene Ostwald, Tel. 011-363149 , madelene.ostwald@liu.se

Projektkoordinator: Maria Ölund, Tel. 0709-116697, maria.olund@gu.se

8 Appendix

8.1 Reviderad LFA Focali 2010-10-11

	Indikator	Verifikationskälla	Antaganden
<p>Utvecklingsmål <i>Bidra till att skapa förutsättningar för att stödja utvecklingsländer att själva utveckla, besluta om och använda skogliga bio-energi-strategier i sitt klimatarbete.</i></p>			<ul style="list-style-type: none"> - Politiska beslut tas på rätt(-a) nivå(-er) för att inkludera klimatfrågor, det långsiktiga nyttjande-perspektivet och utsatta grupperns sårbarhet.
<p>Projektmål <i>Bidra till att Sida och andra svenska myndigheter/näringsliv/civila organisationer har tillgång till relevant kunskap för att effektivt kunna använda skogsinsatser för att nå klimat och fattigdomsmål.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ökad medvetenhet om klimatfrågornas betydelse för långsiktigt nyttjande av skogsresurser och människors sårbarhet. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ökad tillgänglighet av relevant kunskap. - Ett brett sammansatt nätverk etablerat och aktivt 	<ul style="list-style-type: none"> - Brett deltagande från olika aktörsgrupper. - Intresse och engagemang hos deltagande aktörsgrupper.
<p>Delmål A <i>Ta fram ny kunskap och/eller syntetisera existerande forskning.</i></p>			
<p>Resultatområde för delmål A: 2. Tematiska studier, uppdrag, rådgivning</p>			
<ul style="list-style-type: none"> - Samla och analysera befintlig kunskap och/eller ta fram ny kunskap och synteser som kan användas i svenska biståndsinsatser inom skog-klimatområdet. <p>Detta sker inom ramen för följande tematiska studier (2011):</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Formella och informella "mötesplatser" för kunskapsutbyte etableras. - Focali är aktiv att identifiera nya frågeställningar bl. a. genom nära kontakter med fältverksamhet. - Focali håller sig ajour inom fokusområdet och sammanställer vid behov aktuell existerande kunskap. 	<ul style="list-style-type: none"> - Aktivt åsiktsutbyte sker på "mötesplatserna". - Relevant ny information och forskningsidéer är identifierade och kommunicerade. - Rapporter publicerade och lättillgängliga. - Beslutande organ och genomförande aktörer har tillgång till och använder kommunicerad kunskap. 	<ul style="list-style-type: none"> - Aktiv kommunikation och utbyte av kunskap mellan aktörer. - Identifierade frågeställningar upplevs som relevanta av aktörer, samt relevant för beslut, handlingsprogram och åtgärder. - Uttalad efterfrågan om

<p>Temastudie 1: Genomgång och analys av existerande globala instrument för lagring av kol i skoloriga ekosystem.</p> <p>Temastudie 2: REDD och fattigdom</p> <p>Temastudie 3: Klimataspekter på uthålligt skogsbruk (SFM)</p>			ny/syntetiserad kunskap hos aktörer/partners.
<p>Delmål B <i>Fungera som länk och öka gränssnittet mellan svenska myndigheter, näringsliv, det civila samhället och akademiker, och därigenom bidra till att bättre utnyttja den svenska resursbasen inom området "Skogsklimat".</i></p>			
<p>Resultatområde för delmål B: 1.Samordning och nätverkande</p>			
<p>1.1 Projektledning / Forskningsledning / Koordinering</p>			
<ul style="list-style-type: none"> - Ansvara för att det dagliga arbetet fungerar. 	<ul style="list-style-type: none"> - Administrativa rutiner är upprättade och fungerar. - Interna kommunikationskanaler är upprättade och fungerar. -Avtal med partners är upprättade. 	<ul style="list-style-type: none"> - Protokoll, planer, rapporter etc. är levererade och godkända. - Involverade personer är informerade. - Avtal med partners är dokumenterade. 	<ul style="list-style-type: none"> -Att resurser (tid och medel) finns, samt ett väl fungerande Sekretariat. Att involverade parter är intresserade och aktiva.
<ul style="list-style-type: none"> - Ansvara för dialogen med SI/FS och SI/SkS. 	<ul style="list-style-type: none"> - Regelbundna möten genomförda och kommunikationen med SI/FS och SI/SkS fungerar väl. 	<ul style="list-style-type: none"> -Möten och kommunikation genomförda och dokumenterade. 	<ul style="list-style-type: none"> -Alla parter är involverade och aktiva.
<ul style="list-style-type: none"> - Ansvara för och utveckla det externa närverket i Sverige samt internationellt, i samråd med SI/FS och SI/SkS. 	<ul style="list-style-type: none"> - Identifikation av relevanta aktörer. - Kommunikation, konsultation och utbyte av idéer genomförs. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kommunikation, konsultation och utbyte av idéer identifierade/dokumenterade. 	<ul style="list-style-type: none"> - Det finns intresse hos och en nytta i att samarbeta för inblandade parter. Parterna har kapacitet att nätverka.
<p>1.2 Kommunikation / Information / Hemsida</p>			
<ul style="list-style-type: none"> - Dissemination av forskning utförd inom Focali, i 	<ul style="list-style-type: none"> - Informationskanaler är väl fungerande. 	<ul style="list-style-type: none"> - Material efterfrågas och dissemineras. - Dokumentation av möten och deltaganden. 	<ul style="list-style-type: none"> - Materialet är relevant och lättillgängligt.

anslutning till Focali, samt annan information inom fokusområdet.	- Dialog och nätverkande mellan Focali och myndigheter, näringsliv och civila samhället. - Deltagande vid seminarier/konferenser/möten.		
- Driva och utveckla Focalis websida.	- Dialog med inom Focali, SI/FS SI/SkS samt med webyrån "Spiro - Communication".	-Websidan är uppdaterad och används.	-Det finns behov för en web-plattform där information kan spridas.
1.3 Styrgrupp / Expertgrupp / Möten / Seminarier			
- Utveckla och förankra Focalis arbete i samråd med SI/FS och SI/SkS.	- Möten är genomförda med Styrgrupp och SIs Expertgrupp inom Expertgrupp för "Skog – Klimat/Energi – Fattighedsfrågor", samt Partsmöten med SkS.	- Möten är genomförda och dokumenterade. - Focalis arbete är av relevans för målgrupperna.	-Alla parter är aktiva och har ett intresse i att delta.
- Focali anordnar samt deltar i seminarier och möten med målet att sprida information samt att inhämta aktuell information inom fokusområdet.	- Focali anordnar seminarier/worshops/möten. - Focali deltar i seminarier/möten.	- Dissemination av Focali forskning. - Information och idéer dokumenteras och sprids inom Focali.	- Seminarieteman är av relevans. - Material/information är av relevans.

8.2 Focali publikationer

Datum	Typ	Rapport nr	Titel	Författare	Focali Tema
Juli 2009	Focali Report	Focali Report No 2009:1 ISBN: 978-91-86402-00-6	Assessment of existing global financial initiatives and monitoring aspects of carbon sinks in forest ecosystems – The issue of REDD	Westholm, L. Henders, S. Ostwald, M. Mattsson, E.	Tema 1
Dec 2009	Focali Report	Focali Report No 2009:2 ISBN: 978-91-86402-01-3	Making REDD work for the poor – Inception report	Biddulph, R. Westholm, L. Mattson, E. Pettersson, J. Strömberg, J.	Tema 2
Nov 2009	Case study-rapport	Focali finansierat och granskat denna rapport	Communities & Carbon – Establishing a community forestry-REDD project in Cambodia	Bradley, A. PACT	Tema 2
April 2010	Focali Brief	Focali Brief No 2010:01 ISBN: 978-91-86402-02-0	Focali Country Brief – Guyana	Henders, S.	Tema 1
Juni 2010	Focali Brief	Focali Brief No 2010:02 ISBN: 978-91-86402-03-7	Focali Country Brief - Burkina Faso	Westholm, L.	Tema 1
Okt 2010	Focali Brief	Focali Brief No 2010:03 ISBN: 978-91-86402-04-4	Focali Country Brief – Malaysia	Westholm, L.	Tema 1
Dec 2010	Focali Report	Focali Report No 2010:01 ISBN: 978-91-86402-05-1	Getting ready for REDD+, Focali Report No 2010:01.	Westholm, L.	Tema 1
Dec 2010	Focali Brief	Focali Brief No 2010:04 ISBN: 978-91-86402-06-8	High hopes and fast pace on the REDD+ arena	Westholm, L.	Tema 1
Dec 2010	Focali Brief	Focali Brief No 2010:05 ISBN: 978-91-86402-07-5	Beslut fattat kring REDD+ inom klimatförhandlingarna	Von Walter, S.	Tema 1
Januari 2011	Focali Brief	Focali Brief No 2011:01 ISBN: 978-91-86402-08-2	In the aftermath of a REDD+ bilateral agreement	Henders, S. Ostwald, M.	Tema 1
Mars 2011	Focali Brief	Focali Brief No 2011:02 ISBN: 978-91-86402-09-9	Criteria and indicators for sustainable woodfuels	Pettersson, J.	Tema 3
Maj 2011	Focali Report	Focali Report No 2011:01 ISBN: 978-91-86402-10-5	Prospects for REDD+ - local forest management and climate change mitigation in Burkina Faso	Westholm, L. Kokko, S.	Tema 2
Maj 2011	Focali Brief	Focali Brief No 2011:03 ISBN: 978-91-86402-11-2	Making REDD+ work for the poor in Burkina Faso	Westholm, L.	Tema 2
Juni 2011	Focali Brief	Focali Brief No 2011:04 ISBN: 978-91-86402-12-9	Rehabilitating Indian wasteland - a role for afforestation	Palm, M.	Tema 3
Juni 2011	Focali Report	Focali Report No 2011:02 ISBN: 978-91-86402-13-6	REDD+ and Tenure: A Review of the Latest Developments in Research, Implementation and Debate	Westholm, L. Biddulph, R. Hellmark, I. Ekbom, A.	På uppdrag av Sida till Miljöekonomisk helpdesk vid Göteborgs Universitet.
Juni 2011	Focali Brief	Focali Brief No 2011:05 ISBN: 978-91-86402-14-3	Expanding Land Use, Land Use Change and Forestry activities under the Clean Development Mechanism - Discussions within the United Nations Climate Negotiations.	Ostwald, M.	Extra brief med material från CSPR. Lundgren L (2011)

Okt 2011	Focali Report	Focali Rapport No 2011:03 ISBN: 978-91-86402-15-0	Learning from Norway - A review of lessons learned for REDD+ donors	Westholm, L. Ostwald, M. Henders, S. Mattsson, E.	Tema 1
Okt 2011	Focali Brief	Focali Brief No 2011:06 ISBN: 978-91-86402-16-7	Drawing lessons from Norway's REDD+ interventions	Westholm, L. Ostwald, M. Henders, S. Mattsson, E.	Tema 1
Dec 2011	Focali Report	Focali Report 2011:04 ISBN: 978-91-86402-17-4	Country report Sri Lanka. Land-use change and forestry at the national and sub-national level	Näsström, R. Mattsson, E.	Tema 1
Dec 2011	2011-12-12	Focali Brief 2011:07 ISBN: 978-91-86402-18-1	Avoided Deforestation and Agriculture: Insights from Cambodia into a Complex Relationship	Biddulph, R.	Tema 2

Focalimaterial publicerat av andra

Nov 2009	EFTRN newsletter	<i>ETFRN NEWS</i> 50:27-33 November 2009 European Tropical Forest Research Network ISBN: 978-90-5113-100-0	Assessing baseline and sustainable development in four case countries (<i>ETFRN NEWS</i> 50:27-33)	Westholm, L. Henders, S. Ostwald, M. Mattsson, E.	Tema 1
----------	------------------	---	--	--	--------

Citeringar och spridning av Focalipublikationer

Focalis rapporter har spridits via Focalis nyhetsmail samt maillistor, både nationellt och internationellt.

Focalirapport 2009:01 citeras i:

- Costenbader, J. (2009). Legal Frameworks for REDD. Design and Implementation at the National Level IUCN Environmental Policy and Law Paper No. 77. Bonn: IUCN.
- Coria, J., Hennlock, M., Löfgren, Å., Persson, M., Söderholm, P., Sterner, T., & Wråke, M. (2010). The Progress of GHG Markets: Opportunities and Risks Gothenburg Environmental Economics Report, September 2010. Gothenburg: University of Gothenburg.
- Beland Lindahl, K., & Westholm, E. (2010). Food, Paper, Wood, or Energy? Global Trends and Future Swedish Forest Use. *Forests*, 2(1), 51-65.
- Huffy, M., & Haakenstad, A. (2011). Reduced Emissions from Deforestation and Degradation: A Critical Review. *Journal of Sustainable Development*, 5(1), 1-24.
- Köhlin, G., Mekonnen, A., & Westholm, L. (2011). Climate Change Policy in Africa with Special Reference to Energy and Land Use. *Journal of Natural Resources Policy Research*, 3(1), 63-76.
- García, B. (2011). *The Amazon from an International Law Perspective*. Cambridge: Cambridge University Press.

Focali rapporten 2010:01 **"Getting ready for REDD+"** har bl.a använts som referens i:

- SNF rapporten "Mer pengar åt skogen?" av Göran Eklöf (2011).

- *“The Greener Side of REDD+. Lessons for REDD+ from Countries where Forest Area Is Increasing”* av Hans Gregersen, Hosny El Lakany, Luke Bailey, och Andy White (Rights and Resources Initiative, 2011).

Focali Report 2011:01 “Prospects for REDD+ - local forest management and climate change mitigation in Burkina Faso” refereras i Burkina Fasos Investment Plan till FIP (s. 4).

8.3 Aktivitetslista Focali

Utöver de specificerade mötena nedan, har även Styrgruppsmöten (3-4 ggr per år), Partsmöten (Skogsstyrelsen, Focali) och sekretariatsmöten hållits i enlighet med avtal och vid behov. Focali har även planerat och deltagit vid SIs Expertgruppsmöten.

2008-2009

Möten/Seminarier

Nedan följer en lista på möten/seminarier som Focali har arrangerat och/eller deltagit i. Dessa aktiviteter har bidragit till projektets syfte om ökat informationsflöde samt nätverkande mellan olika relevanta parter inom fokusområdet.

Seminarium "Sida och de globala skogsfrågorna": Focali deltog i seminariet som anordnades av Kungliga skogs- och lantbruksakademien samt Skogsinitiativet i Stockholm den 12 december 2008. På seminariet presenterades tidigare erfarenheter kring globala skogsfrågor, PGU, skogens roll på Sida, samt Skogsinitiativets program.

Seminarium "Forest and Climate": Seminariet arrangerades av Skogsinitiativet i Stockholm den 16 december 2008. Vi detta seminarium introducerades FOCALI som projekt/nätverk och en närmare presentation gjordes av de tematiska studierna. Vid detta seminarium presenterades även ett utkast av IUFROs klimatpanels rapport "Adaptation of Forests and People to Climate Change – A Global Assessment Report" där FOCALI har varit med och granskat vissa kapitel. Vid seminariet rapporterade också Johan Schaar klimatkommissionens arbete.

Workshop 2009-01-19: Den 19 januari 2009 träffades styrgruppen i Göteborg för en workshop. Syftet med denna workshop var att föra en diskussion kring de tre tematiska studiernas innehåll och mål för att lägga en grund för vårens arbete. Diskussionerna fördes tillsammans med Skogsinitiativet för att även få en bättre bild av mottagarnas behov. Workshopens diskussioner var givande och gav ett bra underlag till respektive studie.

Möte med Norges klimat- och skogsinitiativ: I slutet av april 2009 närvarade arbetsgruppen vid ett möte på Miljödepartementet där en delegation från det norska Miljödepartementet (Hans Brattskar och Håvard Toresen) presenterade sitt klimat- och skogsinitiativ. På mötet gavs möjligheter till diskussion och till att knyta kontakter. Förutom den norska delegationen medverkade bl.a. tjänstemän från Miljödepartementet, Naturvårdsverket och Sida.

Seminarium "Klimat och tropisk skog i ett Nord/Syd-perspektiv": Den 13 maj 2009 presenterade Lisa Westholm och Martin Persson från Focali på seminariet som anordnades av Miljöförbundet Jordens Vänner. Lisa pratade om lösningar för REDD utifrån arbetet som gjorts inom temastudie 1. Martin pratade om skogen i klimatförhandlingarna, risken för läckage, skogsdegradering och återplantering. Seminariet hölls i Stockholm och var öppet för allmänheten.

Seminarium: "Världens skogar – mer än kolsänkor": Focali deltog i detta seminarium som anordnades av Svenska Naturskyddsföreningen den 14 maj 2009. Seminariet var en del i SNFs seminarieserie om knäckfrågor inför Köpenhamnförhandlingarna 2009 och behandlade huvudfrågorna kring REDD inför förhandlingarna.

Seminarium: "Skogen, Klimatet och Fattigdomsbekämpningen - överblick inför klimatförhandlingar och ordförandeskap i EU": Den 27 maj 2009 anordnade Focali ett seminarium på Miljödepartementet. Vid detta seminarium introducerades Focali och de tre tematiska studierna presenterade sina resultat och tankar och framtida arbetsplan. Focalis presentationer mottogs väl och givande diskussioner följde. Flera verksamma aktörer inom området deltog från bland annat näringslivet, Sida och andra myndigheter. Vid seminariet presenterade även Johan Schaar resultat ifrån Kommissionen för Klimat och Utveckling.

Möte med Jesse Ribot, University of Illinois: Den 16 juni hade Focali ett möte med Jesse Ribot från University of Illinois. Diskussioner fördes om eventuella samarbeten mellan Focali och projektet "Responsive Forest Governance Initiative (RFGI): Supporting Resilient Forest Livelihoods through Local Representation" (University of Illinois & IUCN).

Seminarium: "Rainforests and climate change: Making sustainable development possible?": Den 18 juni 2009 anordnade den norska Regnskogfondet i Oslo ett seminarium med fokus kring skogens roll i ett klimat- och rättighetsperspektiv. Focali deltog i detta seminarium som gästades av flera viktiga internationella aktörer och personer inom skog-/klimatområdet.

Seminarium: Rights & Resources Initiative and Chatham House Dialogue on Forests, Governance & Climate Change: Focali deltog på detta seminarium den 8 juli 2009 på Carlton House Terrace, London. Fokus på detta seminarium var möjligheterna att främja och säkerställa demokratisk skogsförvaltning i en framtida REDD-mekanism.

Möte med Leo Peskett (ODI): Den 7-8 september 2009 besöktes Focali Leo Peskett ifrån ODI, huvudförfattaren till "Making REDD work for the Poor". Leo Peskett gav en offentlig föreläsning kring ämnet på Handelshögskolan i Göteborg. Diskussioner fördes kring den internationella debatten om hur REDD ska finansieras och vilka implikationer det får för de fattiga, samt om Focalis arbete (specifikt kring Tema 2), framtida planer och möjliga samarbetspunkter.

Undervisning på Sidas klimatutbildning på SMHI: Med fokus på land use and forestry' hölls en halvdagsutbildning på SMHI för deltagare från utvecklingsländer som går den sidafinansierade utbildningen kring Climate Change på SMHI. Madelene Ostwald höll i utbildningen i mars 2009. Det andra utbildningstillfället Matilda Palm höll i utbildningen i oktober 2009.

Nätverksmöte: Den 7 oktober 2009 hölls ett nätverksmöte i Göteborg mellan SIANI, EfD, Focali, Agri4D. På mötet presenterade de olika nätverken sina arbetsområden samt funktion. Därefter diskuterades eventuella samarbetsmöjligheter och synergier kring hemsidor. Även ett gemensamt gränsöverskridande seminarium kom upp på förslag.

Seminarium: "Climate Change, Power and Poverty Conference": Den 14 oktober 2009 deltar Robin Biddulph, Jörgen Pettersson, samt Jens Strömberg i konferensen i Uppsala. Robin Biddulph var en av talarna och titeln på hans presentation är; "From Local Forest Management Projects to a Global REDD Project. An impossible journey?"

Konferens: World Forestry Congress i Buenos Aires, Argentina: Den 18-23 oktober 2009 deltog Focaliforskare på World Forestry Congress i Buenos Aires, Argentina. Följande arbeten presenterades: Focali study on REDD (baserat på Tema 1 rapporten)- Sabine Henders, Forest inventories in Sri Lanka - Eskil Mattsson, Physical assessment of biomass for bioenergy and carbon sequestration potential of wastelands in India - Madelene Ostwald.

Konferens om Globalisering och Utveckling, Göteborgs Universitet: Den 29-30 oktober 2009 genomfördes en konferens om Globalisering och Utveckling vid Göteborgs Universitet. Anders Ekbohm deltog i seminarium och presenterade Focalis verksamhet samt pekade på hur skogsresurserna och skogsanvändning knyter an till globaliseringen, utvecklingsproblematiken och säkerhet (*security*). Frågor som togs var: Hur påverkar globaliseringen och klimatförändringarna skogsresurserna i de fattigaste länderna? Hur kan dessa länder (och fattiga människor) dra nytta av nya globala marknader (e.g. kolkrediter) för att bidra till hållbar skogsanvändning och lokal/nationell ekonomisk och social utveckling?

Möte SkS/Focali: Den 4 november 2009 hölls ett möte mellan Focali och SkS i Jönköping. På mötet presenterade Focali sin verksamhet för SkS, samt SkS beskrev de områden av relevans till Focali som de arbetar inom. Mötet gav en första introduktion av respektive verksamhet och en utveckling av samarbete mellan parterna fortsätter under nästa period.

Forskarlunch inför COP15: Den 11 november 2009 deltog Focali i en forskarlunch inför COP 15 där forskare ifrån GU samt Chalmers deltog. Syftet var att sammanföra de forskare som skulle delta i COP 15 och diskutera aktuella frågor inför klimatmötet.

Seminarium: "Skogens roll i klimatfrågan": Den 11 november 2009 hölls ett öppet seminarium på Ekocentrum, Göteborgs Miljövetenskapliga Centrum (GMV). Madelene Ostwald och Martin Persson föreläste på temat "Skogens roll i klimatfrågan".

Seminarium: Göteborg Energi forskardag: Den 7 december 2009 föreläser Martin Persson på Göteborg Energi forskardag kring ämnet "Vad står på spel i Köpenhamn – utsläppsmål och tropisk avskogning"

COP 15 i Köpenhamn: Flera Focaliforskare deltog i Klimatmötet i Köpenhamn december 2009. Den 14 december anordnade Focali tillsammans med Chalmers tekniska högskola och Göteborgs Universitet ett side event "Climate Policy and Land Scarcity - finding effective responses" (including the issue of REDD). Ansvarig var Martin Persson. Programmet hölls i EU-paviljongen. Flera av forskarna bloggade ifrån COP15 på GUs Köpenhamnsblogg.

Forest Day 3: Den 13 december 2009 deltog Focali i Forest Day 3 - ett side event under COP 15 ordnat av CIFOR som fokuserade på skog-klimat frågor. Focali hade en monter där rapporter och informationsmaterial delades ut. Madelene Ostwald och Eskil Mattsson hade varsin poster i poster-avdelningen där forskningsresultat presenterades.

2010

Föreläsning

Den 2 februari 2010, hölls en föreläsning på temat "Vad hände på COP 15 och vad kommer nu att ske?". Focali forskaren Eskil Mattsson gav sina reflektioner kring detta på GMVs föreläsning på Ekocentrum i Göteborg. Föreläsningen var öppen för allmänheten.

Student/PhD träff

Den 22 januari och 18 februari hölls möte/informationsseminarium kring REDD+ för intresserade studenter. Tanken var att studenterna skulle få uppslag till ämnen och frågeställningar att skriva sin masteruppsats eller PhD-avhandling om inom området skog, klimat, fattigdomsfrågor.

Workshop "Climate change and forests"

Den 19 januari deltog Madelene Ostwald i en workshop vid Indian Institute of Science IISC, Bangalore, Indien. Workshopen behandlade följande: "aspects on Impact of Climate Change on Forest ecosystems in India, Vulnerability of forests to projected Climate Change, Implications of Climate Change impacts for carbon sink and mitigation potential of forests, Mitigation - Adaptation synergy in Forest sector and Adaptation to climate change."

(Not: resan till Indien finansierades ej med SI-medel)

Focali seminarier

Den 10 mars 2010 hölls två seminarier. David Bryngelsson från Fysisk Resursteori, Chalmers, föreläste kring Randy Olsons bok "Don't be such a scientist" som behandlar ämnet hur forskare kommunicerar sin forskning. Anders Malmer föreläste kring temat "Water in REDD+, bioenergy and fiber demand from forests".

Möte

Den 24 mars hölls ett telefonmöte med syfte att planera en ansökan om forskningsmedel från Sida, men också att samordna olika forskningsinsatser på temat skog och markanvändning i Burkina Faso. Medverkade i mötet gjorde Madelene Ostwald (CSPR, LiU), Robin Biddulph (Inst för kulturgeografi, GU), Lisa Westholm (Inst för Nationalekonomi, GU), Anders Malmer (SLU Umeå), Ulrik Ihlstedt (SLU Umeå), Gunilla Olsson Almered (Inst för globala studier, GU), Per Knutsson (inst för globala studier, GU) och Syna Ouattara (Inst för globala studier, GU).

Möte

Måndagen den 29 mars fick Focali besök av Professor Willem van Riet från Peace Parks Sydafrika. Han presenterade arbetet inom Peace Parks Foundations Climate Change Units research och Focali presenterade sitt arbete.

Möte

Den 6e april deltar Focali representanter på möte på Sida där en landsstrategi för Burkina Faso diskuteras.

Workshop

Den 20 april deltar Gunnar Köhlin i en workshop, "Workshop on African-Swedish collaboration on SFM", organiserad av KSLA och AFF.

(Not: resan till Afrika finansierades ej med SI-medel)

Focali seminarier

Den 23 april håller Robin Biddulph ett seminarium kring ämnet "Community Forestry Fails Again: An old tale retold in Cambodia".

Seminarium

Den 27 maj föreläser Madelene Ostwald på temat "Klimatpolitiken och skogen" vid Institutet för Framtidsstudiers seminarium i Stockholm "Internationella skogstrender och den svenska skogens framtid".

Focali seminarier

Den 8 juni gav Reidar Persson en tillbakablick vid seminariet "REDD och lärdomar från historien".

Internt litteraturseminarium

Den 31 augusti höll Focali forskare ett internt litteraturseminarium på Chalmers, Göteborg, kring avskogning.

Focali seminarier

Den 1 september delgav Martin Persson sina "Idéer och tankar kring min post-doc i Costa Rica" vid ett seminarium på Chalmers, Göteborg.

Seminarium

Den 15 september presenterade Martin Persson vid ett seminarium i Göteborg ordnat av BECC (Lund Univ.) "Preserving the world's tropical forests: the promise of REDD, the threat of biofuels".

Seminarium

Den 15 september deltog flera Focali representanter vid SI/Sida seminariet "Building capacity for forest governance".

Focali seminarier

Den 24 september gav Marie Widengård doktorand, humanekologi /GU, ett seminarium kring "Jatropha, an energy crop in the making" om biobränsle, makt och social förändring i Moçambique/Zambia/Brasilien.

Konferens

Den 28-29 september anordnade Focali, tillsammans med SIANI, Agri4D och Future Forests konferensen "Production and Carbon Dynamics in Sustainable Agriculture and Forest Systems in Africa—Science Needs and Deeds". Konferensen besöktes av ett stort antal sakkunniga svenska och internationella deltagare.

Konferens

Den 28 sept deltar representanter för Focali vid en utbildningsdag anordnad av SI och Stora Enso där Stora Ensos globala team förbereds inför fältarbete. Focalis bidrag är kring temat "Climate change – The role of forests with respect to carbon sequestration".

Internt litteraturseminarium

Den 6 oktober hölls ett internt litteraturseminarium med syfte att fördjupa kunskaperna kring skog och klimat i Burkina Faso.

Konferens

Den 20 oktober deltar Focali i FORES Carbon Markets Conference 2010 "Future of the global carbon markets – Cancun and beyond".

Möte

Focali deltar vid lanseringsmötet av Sekretariatet för Internationella skogliga frågor (SIFI) den 21 oktober vid Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien (KSLA) i Stockholm.

Seminarium

Den 4 november deltar Focali vid ett seminarium i Stockholm, "Climate Change and Biodiversity: the Road from Nagoya to Cancun", ordnat av SIANI där huvudtalaren är Monique Barbut, chef för the Global Environment Facility (GEF).

Seminarium

Den 16 november deltar Focali representanter i SNFs rundabordssamtal "Mer pengar åt skogen? Möjligheter och fallgropar i klimatkrisens spår".

Seminarium

Den 18 november anordnar KSLA "Två seminarier om skogen och klimatet" där Focali är aktiva i så väl planeringen som genomförandet. Två föredrag under dagen hålls av Focali representanter: "Erfarenheter och utmaningar för genomförande av REDD+" -Madelene Ostwald "Förhandlingsläget för REDD+ inför Mexico"- Susanne von Walter

Konferens

Den 24 november närvarar Focali vid Naturvårdsverkets årliga Klimatforum där bland annat Andreas Carlgren var talare.

Workshop

Den 2-3 december hölls en internationell workshop "Land Productivity in a Changing Climate - lessons learned and future research needs". Workshopen hölls i Göteborg och anordnades av nätverket Agri4D. Focali deltog i planeringen och deltog i workshopen både som presentatörer och resurspersoner.

Konferens - Conference of the Parties (COP 16)

Susanne von Walter är med i den svenska förhandlingsdelegationen och deltog i COP 16 i Cancún, Mexico. Susanne sammanfattade resultaten från Cancun i Focali Brief 2010:05 "Beslut fattat kring REDD+ inom klimatförhandlingarna" (finns på www.focali.se).

(Not: resan till Cancún finansierades ej med SI-medel)

2011

Möte

Den 20 januari deltog Focalis sekretariat och studietemaledare i SI "Familjemöte" som hölls på Ulriksdalsslott med WWF som värd. Vid mötet deltog representanter från WWF, LRF, SLU, Kooperation utan Gränser. Mötet syftade till att informera varandra om respektive verksamhet och nätverka sinsemellan.

Focali seminarieriserie

Den 24 jan hölls ett öppet seminarium på temat "Kan REDD+ vara ett verktyg för fattigdomsbekämpning i arida, tropiska landskap? Preliminära resultat och analys från Burkina Faso". Presentationen hölls av representanter för studietema 2 (Lisa Westholm och Robin Biddulph).

Möte

Den 4 februari träffade Focali sekretariatet Lasse Krantz (Sida) för att diskutera frågor inom området Land tenure.

Möte

Den 9 februari träffade Focali sekretariatet Anna Tengberg (tidigare UNEP) för att diskutera nätverksbyggande etc.

Seminarium

Den 11 februari gästades Focali av Desiree Elizondo från Nicaragua, konsult och forskare som bl.a. lett en

större studie kring förutsättningar för REDD i Centralamerika. Focali bjöd in till ett öppet seminarium kring temat "Designing a REDD+ program that benefits forestry communities in Mesoamerica".

Kurs

Den 14-16 mars deltog Ida Hellmark i Sidas kurs i Results Based Management (RBM).

Focali seminarier

Den 11 mars hölls ett öppet seminarium av Matilda Palm på titeln "Linkages between REDD+ and PES - experiences and future research outlook".

Workshop

I Norrköping, den 21 mars anordnade Focali, Skogsstyrelsen, Sida och SwedBio en workshop på temat "Svenskt bistånd och REDD+. Hur ska svenskt bistånd hantera REDD+ framöver – strategiskt och praktiskt? Var med och föreslå konkreta förhållningssätt och insatser". Workshopen hade ett 30 tal deltagare från bl.a. myndigheter, NGO, konsultföretag och akademien. Arbetet som ledde fram till denna workshop sprang ur att de arrangerande parterna såg ett behov av att skapa en dialog kring den aktuella frågeställningen.

Seminarium

Den 28 mars arrangerade Focali i samarbete med SIS och IEA Bioenergy Task 43 ett seminarium med titeln "Sustainability criteria of bioenergy status, visions and challenges". Vid seminariet lanserades Focali briefet "Criteria and Indicators for Sustainable Woodfuels" som producerades i samarbete med IEA Bioenergy Task 43.

Möte

Den 30 mars, efter en inbjudan från Stefan Permanto, träffar Ida Hellmark Indigenous Studies Initiative (ISI) på School of Global Studies, Göteborgs Universitet. Vid mötet introducerar Ida Focali för ISI och får information om ISIs idéer för framtida studier.

Seminarium

Den 8e april arrangerar Focali i samarbete med Enheten för Miljöekonomi, ett seminarium med Kirk Hamilton, Världsbanken. Vid seminariet presenterar Kirk Världsbankens nya rapport "The Changing Wealth of Nations: Measuring sustainable development in the new millennium".

Expertgruppsmöte/Seminarium

Den 11 april deltog Focali i SIs seminarium "Global Investments in Sustainable Forestry" på LRF Skogsägarna i Stockholm. Närvarande var representanter från näringsliv, myndigheter och civil samhälle.

Seminarium

Den 12 april deltog Ida Hellmark på Sustainability Day 2011.

Möte

Den 13 april blir Focali (Ida Hellmark) inbjuden att hålla en presentation om Focalis verksamheten för WWF i Ulriksdal. Vid mötet presenteras även WWFs verksamhet och möjliga samarbeten diskuteras.

Möte

Den 28 april deltar Lisa Westholm vid Norads seminarium kring utvärderingen av deras klima- og skoginitiativ - "Real-Time Evaluation of Norway's International Climate and Forest Initiative.

Möte

Den 29 april träffar Ida Hellmark Göran Nilsson Axberg på SEI o Maria Schultz SwedBio för att diskutera ev. samarbetsområden.

Möte

13 maj möte med utvärderarna

Focali seminarier 24 maj "Framtidsplaner hos IEA Bioenergy Task 43 - möjliga samarbeten med Focali". Kl 10:15-12 på Göteborgs miljövetenskapliga centrum (GMV). Seminariet kommer att vara mer i diskussionsformat där Göran Berndes introducerar arbetet inom IEA Bioenergy Task 43 och öppnar upp för en brainstorming kring spännande/aktuell forskning kring bioenergi och möjliga samarbeten.

Möte/seminarium

KSLA 8 juni Global trends – implications on the development and use of natural resources (KSLA, RRI)

Möte/seminarium

10 juni, Tenure o REDD. Focali, Inbjudna resurspersoner och presentatörer: Lasse Krantz , Susan Kandel

Aktörsworkshop

25 augusti, Göteborg, Focali, FS, SI/Sks, Sida. Strategisk planering om utveckling av Focali

Familjemöte SI.

5 sept, Gunnar Köhlin, Anders Ekbohm, Ida Hellmark, Eskil Mattsson och Robin Biddulph

Konferens

28-29 sept. 2010. Konferens: Agricultural Research for Development – Scales and Diversity. Arrangerad av Agri4D, Focali, Future Forests, SIANI, Future Agriculture, SLU, Skogsinitiativet. Madelene Ostwald deltog som keynote-talare med rubriken *REDD+ implications at different scales*. Gunnar Köhlin deltog som moderator för sessionen Land Tenure and Governance. Anders Malmer deltog som moderator för sessionen Scales and Diversity in Forest Ecosystems. Gunnar Köhlin, Anders Malmer, Lisa Westholm, Eskil Mattsson, Matilda Palm höll presentationer.

Seminarium

Lördagen den 1 oktober arrangerar Jordens Vänner en heldag om Regnskog. Eskil Mattsson berättade om sin forskning kring det omstridda verktyget för att reducera skövlingen av skog; REDD. Reducing Emissions from Deforestation and Forest Degradation.

Seminarium

11 oktober seminarium där representanter från Laos (DDG of the Department of Forestry and Lao Focal point for REDD Mr Khamphay Manivong och Ms Latasamy Silavong from the IUCN office in Laos) berättar om REDD+-processen i landet, vilka utmaningar de står inför och hur de hanterar dem. Samarrangemang mellan Sida, Focali, Skogsstyrelsen och Swedbio. Madelene Ostwald och Robin Biddulph deltog.

Scenario-workshop

17-20 oktober, Ouagadougou Burkina Faso, Scenario workshop of the future of parklands. Gert Nyberg, Lisa Westholm and Korodjouma Ouattara, Niéyidouba Lamien, Seraphine Sawadogo Kaboré, Amadou Sidibé, Jules Bayala, Maria Ölund.

Seminarium

10 November Sabine Henders seminar at the Environmental Economics Unit: *Carbon leakage and forest conservation: Leakage Quantification Methods and their Suitability for assessing within-country leakage in an international REDD mechanism*

Focali-seminarium

28 november: Lisa Westholm håller Focaliseminarium om FIP-processen i Burkina Faso på FRT

COP Durban

8 december: Sabine Henders pratar om Focali på Side event på COP Durban "*Leading by example: Swedish leadership in global climate change policy*".

Seminarium på videolänk från Durban

8 december: Sabine Henders deltog i länk från Durban på GMVs nätverksträff om klimatförhandlingarna med Anders Turesson.

Focali-seminarium

12 december: Martin Persson presenterar papret '*Conditional Cash Transfers and Payments for Environmental Services - a conceptual framework for explaining and judging differences in outcomes*' (co-author Francisco Alpizar) på FRT.

8.4 Exempel på hemsidans funktioner och layout

Ovan: Focalis förstasida på den svenska versionen av hemsidan.

Ovan: Focalis förstasida på den engelska versionen av hemsidan.

Ovan: Sidan "artiklar" som innehåller både Focalis egna publikationer samt relaterat material. Speciella underflikar leder läsaren till olika sorters material.

Ovan: För varje studietema finns en särskild sida på hemsidan. Här finns underflikar om aktiviteter inom temat och publikationer mm.

8.5 Focalis huvudsakliga resurspersoner:

Institution	Representant	E-mail
Swedbio, SRC/Stockholms Universitet	Susanne von Walter	susanne.von.walter@cbm.slu.se
	Maria Schultz	maria.schultz@cbm.slu.se
Institutionen för skogens ekologi och skötsel, SLU	Anders Malmer	Anders.Malmer@sek.slu.se
	Ulrik Ilstedt	Ulrik.Ilstedt@sek.slu.se
	Aida Bargaés	aida.bargues.tobella@slu.se
Institutionen för ekologi, miljö och geovetenskap, Future Forests, SLU	Lucy Rist	lucy.rist@emg.umu.se
Fysisk resursteori, Chalmers	Göran Berndes	goran.berndes@chalmers.se
	Matilda Palm	matilda.palm@chalmers.se
	David Bryngelsson	david.bryngelsson@chalmers.se
	Andrea Egeskog	andrea.egeskog@chalmers.se
Centrum för klimatpolitisk forskning (CSPR), Linköpings Universitet	Björn-Ola Linnér	bjorn.ola.linner@liu.se
	Sabine Henders	sabine.henders@liu.se
	Martin Karlson	martin.karlson@liu.se
Växt och miljövetenskaper, GU	Göran Wallin	goran.wallin@dpes.gu.se
Geovetenskaper, GU	Eskil Mattsson	eskil@gvc.gu.se
	Åsa Kasimir Klemedtsson	asa.kasimir@gvc.gu.se
Kulturgeografi, GU	Robin Biddulph	robin.biddulph@geography.gu.se robinbiddulph@gmail.com
	Marie Stenseke	Marie.Stenseke@geography.gu.se
Global studies, GU	Gunilla A. Olsson	gunilla.olsson@globalstudies.gu.se
	Kaj Århem	kaj.arhem@globalstudies.gu.se
	Per Knutsson	per.knutsson@globalstudies.gu.se
	Jens Strömberg	jens.stromberg@gmail.com
Nationalekonomi, GU	Gunnar Köhlin	Gunnar.Kohlin@economics.gu.se

	Lisa Westholm	lisa.westholm@economics.gu.se
	Martin Persson	martin.persson@economics.gu.se
	Jörgen Petterson	Jorgen.petterson9@gmail.com
Sekretariatet, GMV, GU	Projektledare Anders Ekbom	Anders.Ekbom@economics.gu.se
Sekretariatet, GMV, GU	Koordinator Maria Ölund (tidigare Ida Hellmark, Lisa Westholm)	maria.olund@gu.se
Sekretariatet, FRT, Chalmers	Forskningsledare Madelene Ostwald	madelene.ostwald@liu.se madelene.ostwald@chalmers.se
Tidigare masterstudent, Institutionen för stad och land, SLU	Suvi Kokko	Suvi.Kokko@niras.se
Tidigare masterstudent, NEK, GU	Jenny Friman	jennyfriman@gmail.com

8.6 Styrgruppens sammansättning och uppdragsbeskrivning

(uppdaterad 2011-03-15)

Sekretariatet skall till sitt förfogande för verksamheten ha tillgång till en styrgrupp. Styrgruppens ledamöter bör kunna mötas fysiskt 3-4 ggr per/år och kommer med sin sammansättning att vara starkt multidisciplinär. Styrgruppen konstitueras genom ett samverkansavtal mellan ingående institutioner där mandat och ansvar tydliggörs. Varje institution (prefekt) utser en ordinarie ledamot och en suppleant för tvåårs perioder. Styrgruppen utser inom sig en ordförande.

Styrgruppen kan utse nya institutioner som medlemmar och välja bort existerande medlemmar om de inte bidrar konstruktivt till arbetet. Till styrgruppen adjungeras Focalis projektledare, koordinator, respektive forskningsledare från sekretariatet samt två representanter för Skogsinitiativet (SI) från Skogsstyrelsen (SkS) respektive Föreningen Skogen (FS). Eftersom Focali är en del av Skogsinitiativet bör SIs representanter bidra till att ge styrgruppen en helhetsbild av vad som sker inom ramen för SIs arbete samt bidra med synpunkter på Focalis roll inom detta arbete.

På styrgruppsmötet 081121 beslutades att den formella gången för inval av nya styrgruppsrepresentanter är: En representant i styrgruppen föreslår och argumenterar för en institution/person, därefter fattas beslut av styrgruppen. Kontakt skall ej tas med institutionen/personen innan det har blivit formellt beslutat i styrgruppen att denna institution/person är en önskvärd representant.

Följande uppgifter har hittills identifieras för styrgruppen:

- ta fram förslag om enskilda studier/metodfrågor med hög relevans för fattigdomsbekämpning
- ta fram förslag till riktlinjer för verksamheten
- ta fram förslag till årlig verksamhetsplan och budget
- kvalitetskontroll av rapportering
- förmedling av uppdrag angående t ex kunskapsöversikter och granskning av projekt. Dessa uppdrag kan även genomföras av annan svensk (eller internationell) resursbas än den som representeras av styrgruppen. Styrgruppen har dock en viktig funktion att identifiera lämpliga personer/institutioner och därmed bygga upp en resursbas som kan bidra med kunskap till nätverkets verksamhet.

Styrgruppens sammansättning:

Institution	Representant	E-mail	Tel
Swedbio, SLU	Susanne von Walter	susanne.von.walter@cbm.slu.se	018 67 25 75, 070-282 80 24
	Maria Schultz (Suppleant)	maria.schultz@cbm.slu.se	018 67 27 46
Institutionen för skogens ekologi och skötsel, SLU	Anders Malmer	Anders.Malmer@sek.slu.se	090-7868416, 0706-45 92 99
	Ulrik Ilstedt (Suppleant)	Ulrik.Ilstedt@sek.slu.se	090-786 8390
Fysisk resursteori, Chalmers	Göran Berndes	goran.berndes@chalmers.se	031 772 31 48
	Matilda Palm (Suppleant)	matilda.palm@chalmers.se	031 786 1957, 073-741 61 56
Centrum för klimatpolitisk forskning (CSPR), Linköpings Universitet	Björn-Ola Linnér	bjorn.ola.linner@liu.se	011 363233
	Sabine Henders (Suppleant)	sabine.henders@liu.se	011 36 3377, 0734607548
Växt och miljövetenskaper, GU	Göran Wallin	goran.wallin@dpes.gu.se	031 786 26 20, 070-58 211 55
Geovetenskaper, GU	Eskil Mattsson	eskil@gvc.gu.se	031-786 2828, 0702-213954
	Åsa Kasimir Klemedtsson (Suppleant)	asa.kasimir@gvc.gu.se	0704 91 13 61
Kulturgeografi, GU	Robin Biddulph	robin.biddulph@geography.gu.se robinbiddulph@gmail.com	031-786 1397 , 0768-63 82 91
	Marie Stenseke (Suppleant)	Marie.Stenseke@geography.gu.se	031-7861389
Global studies, GU	Gunilla A. Olsson	gunilla.olsson@globalstudies.gu.se	031-786 54 75, 0730 914 917
	Kaj Århem (Suppleant)	kaj.arhem@globalstudies.gu.se	031-786 4603
Nationalekonomi, GU	Gunnar Köhlin	Gunnar.Kohlin@economics.gu.se	031-786 4426, 0705-35 05 08

Sekretariatet, Enheten för miljöekonomi, GU	Projektledare Anders Ekbom	Anders.Ekbom@economics.gu.se	031-786 4817, 0768-148406
Sekretariatet, Enheten för miljöekonomi, GU	Koordinator Ida Hellmark	ida.hellmark@economics.gu.se	031-786 4337, 0702-860502
Sekretariatet, Enheten för miljöekonomi, GU	Forskningsledare Madelene Ostwald	madelene.ostwald@liu.se madelene.ostwald@chalmers.se	011-363149, 0708 - 51 93 11
Skogsstyrelsen	Thorsten Celandier	thorsten.celandier@skogsstyrelsen.se	090 15 83 24, 070 – 282 1066 070-326 24 36
Skogsstyrelsen	Jenny Malmhäll	Jenny.malmhall@skogsstyrelsen.se	036-359373
Skogsstyrelsen	Peter Blombäck	peter.blomback@skogsstyrelsen.se	036-35 93 76
Skogsinitiativet	Per Björkman	per@skogen.se	08-412 15 60, 070-304 80 50
Skogsinitiativet	Gunilla Lidén	gunilla@skogen.se	070-237 02 22, 08-412 15 20

8.7 Tidsplan Focali 2011

Tidsplanen nedan är ett exempel på hur Focali har omsatt en årlig verksamhetsplan till en intern tids och uppföljningsplan; andra exempel på uppdaterade tids och uppföljningsplaner har utarbetats av Focali. Vid partsmöten har dessa stämts av med SkS (eller Sida):

Månad	Aktivitet	Resultatområde
Under året 2011	<p>Ca 6 st Öppna seminarier (ca 2st/tematisk studie) kommer att hållas under året.</p> <p>VÅREN: 24/1 Tema 2: Robin och Lisa kring REDD och Burkina Faso - Governance touch!</p> <p>Snart: Uppskjutet Tema 3 PES och REDD connection. Av Matilda som ställdes in i december pga av sjukdom.</p> <p>Tema 1: Eskil Mattsson om sin skogsdata och relationen till koluppskattning - hur bra kan FAO datan bli? baserat på drygt 200 plots från Sri Lanka.</p> <p>Tema 3: Seminarium i samband med nästa SG möte (ej bestämt datum) med fokus på landskapsansatser dvs skog/mark relationen. Gärna med faktisk forskningsdata.</p> <p>Enl. VP2011: Våren: Kambodja (Tema 2) Hösten: Bolivia (Tema 2), Översikt globalt (Tema 2)</p>	Alla tre tematiska studier samt Focali sekretariatet
Under året 2011	Ca 4 st Litteraturseminarier kommer att hållas under året kring ett aktuellt tema. Dessa kommer att i första hand vara interna i syfte att fördjupa forskarnas kunskaper och analysera aktuella frågor inom fokusområdet.	Alla tre tematiska studier samt Focali sekretariatet
Under året 2011	Under 2011 kommer temastudierna gemensamt att planera och genomföra ett seminarium, alternativt en workshop, där relevanta personer från myndigheter och erfarna externa personer bjuds in att delta tillsammans med forskare i Focali för	Temastudie 1 & 2 & 3

	kunskapsutbyte och spridning av resultat. Detta kommer att ske i samråd med SI/SkS.	
Våren 2011	Brief. Tema 3, komponent 3. (SFM och klimat i relation till avskogning och skötsel av sekundärskog/degraderad mark)	Temastudie 3
12 Januari 2011	Brief: In the aftermath of a REDD+ bilateral agreement	Temastudie 1
12 januari 2011	Sekretariatsmöte	Focali sekretariatet
17 januari 2011	Sekretariatsmöte	Focali sekretariatet
20 januari 2011	Insatsmöte SI – Stockholm	Focali sekretariatet och tematiska studierna
24 Januari 2011	Styrgruppsmöte Stämman av verksamhetsplanen för 20110101-20111231 (ev. input ifrån Partsmötet och Expertgruppsmötet i november). Följa upp projektet tom 2010-12-31 inför den verksamhetsrapport som skall lämnas till SkS den 28 februari 2011.	Focali sekretariatet och Styrgrupp
Januari-Mars 2011	Brief Sri Lanka	Temastudie 1
Januari-Mars 2011	Arbetsworkshop för Tema 3, komponent 1. (Strukturerande bred analys över klimateffekter på SFM)	Temastudie 3
Januari/Februari 2011	Brief Indien – Matilda Palm.	Temastudie 3
Februari 2011	Brief: Brief Criteria and indicators for sustainable woodfuels Samt ett öppet möte. Tema 3, komponent 4. (SFM och bioenergi)	Temastudie 3

4 februari 2011 9.00-13.00	Sekretariatet mfl. träffar Lasse Krantz	Focali sekretariatet
9 februari 2011 10.00-13.00	Sekretariatet mfl. träffar Anna Tengberg	Focali sekretariatet
11 februari 2011	Seminarium Desiree Elizondo från Nicaragua??	
28 februari 2011	Focali skall skicka in verksamhets- samt ekonomiskrapport till SKS för perioden 2010-01-01--2010-12-31	Focali sekretariatet och tematiska studierna
Februari 2011	Inledningsrapport Bolivia	Temastudie 2
Februari/Mars 2011	Brief Burkina Faso	Temastudie 2
14 mars 2011 10-12	Partsmöte - i mars 2011 skall parterna träffas för att diskutera projektet fram tom 20101231. Årsrapporten avseende perioden 20100101 – 20101231 skall utgöra underlag till parternas uppföljning och vara Skogsstyrelsen med kopia till SI/FS tillhanda senast den 28 februari 2011 .	Focali sekretariatet
Mars 2011	Inledningsrapport Kambodja	Temastudie 2
Mars 2011	Brief för Tema 3, komponent 1. (Strukturerande bred analys över klimateffekter på SFM)	Temastudie 3
21 mars 2011	Workshop: Hur ska fortsatta svenska REDD+-insatser utformas?	
28 mars 2011	Bioenergi konferens – Göran Berndes	

30 mars 2011	Focali skall skicka in revisionsrapport till SkS för perioden 2009-1001—2010-12-31	Focali sekretariatet
11 April 2011	Expertgruppsmöte	
April - September 2011	Rapport - Norge och dess roll som givarland för skogsbaserat bistånd till REDD+	Temastudie 1
26/4 - 13/5	Utvärdering - 26/4 - 13/5	
16 maj 2011	Focali skall skicka in preliminär ekonomisk delårsrapport till SkS för perioden 2011-01-01—2011-04-30	Focali sekretariatet
Maj 2011	Arbetsworkshop för Tema 3, komponent 2. (Hinder för klimatrelaterat - SFM – fallstudie Burkina Faso)	Temastudie 3
Maj 2011	Forskningsresa till Burkina Faso (Om medfinansiering fås kommer även en forskningsresa till Bolivia att genomföras)	Temastudie 2
Maj 2011	Styrgruppsmöte Följa upp verksamhetsplanen för 20110101-20111231 (ev. input ifrån Partsmötet och Expertgruppsmötet i mars/april). Ev. lägga fram förslag kring förändring.	Focali sekretariatet och Styrgrupp
Juli 2011	Manus för reviewgranskning. Tema 3, komponent 1. (Strukturerande bred analys över klimateffekter på SFM)	Temastudie 3
31 augusti 2011	Focali skall skicka underlag till SkS om verksamheten tom 2011-06-30, samt ev förändringar. Inge underlag för diskussion om verksamheten tom 20110630, och underlag för att om nödvändigt justera plan och budget för innevarande kalenderår.	Focali sekretariatet och tematiska studierna
September 2011	Styrgruppsmöte Diskutera ev. fortsatt verksamhet för projektet efter 2011-12-31.	Focali sekretariatet och Styrgrupp

September 2011	Partsmöte - i september 2011 skall parterna träffas för att följa upp resultaten av verksamheten t.o.m. 20110630 och för att om nödvändigt justera plan och budget. Parterna skall även diskutera slutrapporteringen och eventuella förslag till fortsatt verksamhet efter 20111231. Underlag till parternas uppföljning och underlag för att om nödvändigt justera plan och budget för det innevarande kalenderåret skall vara Skogsstyrelsen med kopia till SI/FS tillhanda senast den 31 augusti 2011 .	Focali sekretariatet
28-29 september 2011	Konferens SIANI/A4D/Focali	
September-December 2011	Brief Burkina Faso	Temastudie 1
Oktober 2011	Forskningsresa till Kambodja	Temastudie 2
Hösten 2011	Under hösten kommer slutrapporter på Burkina Faso, Bolivia, Kambodja, samt en global översikt.	Temastudie 2
Hösten 2011	Två Briefs. Tema 3, komponent 3. (SFM och klimat i relation till avskogning och skötsel av sekundärskog/degraderad mark)	Temastudie 3
November 2011	Manus för reviewgranskning. Tema 3, komponent 2. (Hinder för klimatrelaterat - SFM – fallstudie Burkina Faso)	Temastudie 3
November 2011	Expertgruppsmöte	

8.8 Focali i Media:

Focali har förekommit i media vid ett flertal tillfällen och på så sätt bidragit till att uppmärksamma frågor relaterade till fokusområdet.

2008-2009

Magasinet Kupé, november 2009

Matilda Palm intervjuas i SJs magasin Kupé där frågorna inför COP 15 uppmärksammas (sid 21).

[http://www.e-](http://www.e-magasin.se/v5/viewer/files/viewer.aspx?glssue=11&gTitle=&gYear=2009&gUserID=0&gPaperID=35718&gAvailWidth=1014&gAvailHeight=733&gInitPage=1&gHotspot=0)

[magin.se/v5/viewer/files/viewer.aspx?glssue=11&gTitle=&gYear=2009&gUserID=0&gPaperID=35718&gAvailWidth=1014&gAvailHeight=733&gInitPage=1&gHotspot=0](http://www.e-magasin.se/v5/viewer/files/viewer.aspx?glssue=11&gTitle=&gYear=2009&gUserID=0&gPaperID=35718&gAvailWidth=1014&gAvailHeight=733&gInitPage=1&gHotspot=0)

Dagens Industri COP 15 bilaga

Göteborgs Universitet har en helside-annons på baksidan av bilagan där Martin Persson och Ida Hellmark är frontfigurer. En artikel inne i bilagan handlar om Focali och Skog-/klimatfrågan.

Gokväll SVT

Den 12 november 2009 intervjuas Matilda Palm i Gokväll på SVT. COP 15 och hennes forskning kring markanvändning i Indien behandlas.

Tidningen Skogsliv

Lisa Westholm skrev en artikel i Skogsliv 3-09. Den behandlade skogsfrågan inför COP 15 samt beskrev kort Focali.

TV4 Morgonsoffan

Den 4 december 2009 i TV4 Morgonsoffan intervjuas Gunnar Köhlin tillsammans med biståndsminister Gunilla Karlsson samt klimatambassadören Staffan Tillander. Inslaget handlar bland annat om Köpenhamnsmötet.

Göteborgs Posten

Den 6 december 2009 intervjuas Matilda Palm i GP om sin forskning.

<http://www.gp.se/nyheter/varlden/1.264791-en-forskare-med-trad-i-blicken>

Klotet P1

Den 9 december medverkade Madelene Ostwald i P1s Klotet och diskuterade REDD och köpenhamnsmötet. <http://www.sr.se/sida/default.aspx?ProgramId=3345>

Folkbladet

Madelene Ostwald intervjuades i Folkbladet den 7 december 2009 om skogsskövling och Köpenhamnsmötet. <http://www.folkbladet.se/nyheter/artikel.aspx?articleid=5053816>

Göteborgs Posten

Den 14 december uppmärksammar GP Forest Day i Köpenhamn och Focali forskarna intervjuas.

<http://www.gp.se/nyheter/varlden/1.270671-skogen-fick-en-egen-dag>

2010

Vetenskapsradion

Den 13 januari medverkade Martin Persson i Vetenskapsradions sändningar i P1. Martin Persson pratade om att ett pris på koldioxid inte är tillräckligt för att skydda regnskogen. Detta med anledning av artikeln "Preserving the world's tropical forests - a price on carbon may not do" av Martin Persson och Christian Azar som publicerats i senaste numret av *Environmental Science & Technology*.

Radioprogrammet Klotet: Lisa Westholm medverkade i radioprogrammet Klotet på P1 den 13 januari 2010. Hon medverkade med anledning av ett reportage från Peru om konflikter mellan ursprungsfolk/lokalfolkning och regeringen om rätten till regnskogen. Inslaget tog upp frågor om REDD och konkurrerande markanvändning ur ett peruanskt och internationellt perspektiv. Programmet finns för avlyssning på Sveriges radios hemsida.

2011

Radioprogrammet Vetenskapsnyheterna:

Madelene Ostwald medverkade i radioprogrammet Vetenskapsnyheterna den 18 juli. Hon kommenterade då följande artikel som blev mycket uppmärksam i internationell media:

Pan Y, Birdsey R, Fang J, Houghton R, Kauppi P, Kurz WA, Phillips OL, Shvidenko A, Lewis SL, Canadell JG, Ciais P, Jackson RB, Pacala S, McGuire AD, Piao S, Rautiainen A, Sitch S, Hayes D (2011) [A Large and Persistent Carbon Sink in the World's Forests](#) (pdf, 726kb). [Supporting Online Material](#) (pdf, 928kb). **Science**. DOI: 10.1126/science.1201609

8.9 Deltagare Norrköpingsmötet 21 mars 2011

Den 21 mars 2011 bjöd Skogsstyrelsen, Focali, SwedBio och Sida gemensamt in till en workshop på Arbetets museum i Norrköping med temat "Svenskt bistånd och REDD+". Frågeställningen var:

- Hur ska svenskt bistånd hantera REDD+ framöver – strategiskt och praktiskt? Var med och föreslå konkreta förhållningssätt och insatser.

Resultatet av diskussionerna sammanställdes i det så kallade Norrköpingsprotokollet. Protokollet finns tillgängligt för nedladdning på Focalis hemsida.

Deltagare:

Matilda Palm	Chalmers
Ida Hellmark	Focali
Lisa Westholm	Focali
Eskil Mattsson	Focali
Madelene Ostwald	Focali
Robin Biddulph	Focali
Fredrik Ingemarson	KSLA
Björn Lundgren	KSLA
Nilla Thomson	Miljödepartementet
Maria Rydlund	Naturskyddsföreningen
Jorge Maluenda	Orgut
Lasse Krantz	Sida
Johanna Palmberg	Sida
Lisbet Bostrand	Sida
Johan Schaar	Sida
Kerstin Jonsson Cissé	Sida
Thorsten Celander	Skogsstyrelsen
Peter Blombäck	Skogsstyrelsen
Pelle Ståhl	Skogsstyrelsen
Hillevi Eriksson	Skogsstyrelsen
Jenny Malmhäll	Skogsstyrelsen
Anders Malmer	SLU
Reidar Persson	SLU
Linda Engström	SLU
Susanne von Walter	SLU Swedbio
Katarina Eckerberg	Umeå universitet
Lovisa Hagberg	WWF

8.10 Deltagare i SkogsInitiativets Expertgrupp

Johan Schaar (oberoende ordförande), Avdelningschef, Avd. för Miljö, Klimat och Samhällsbyggnad, Sida, , Kontaktuppgifter: 08-698 5625 (Mobil + 46 739 125828) Johan.schaar@sida.se

Björn Boström, Handläggare, Klimatpolicyenheten, Naturvårdsverket, Ansvarsområde: Internationella klimatförhandlingar; skogs och markanvändningsfrågor, Kontaktuppgifter: 08-6981192/mobil:076-1151682 bjorn.bostrom@naturvardsverket.se

Hans Nilsagård, Ämnesråd, Skogs- och Lantbruksenheten, Jordbruksdepartementet Kontaktuppgifter: 08-405 26 88 hans.nilsagard@agriculture.ministry.se

Hillevi Eriksson, Klimatspecialist, Internationella enheten, Skogsstyrelsen , Kontaktuppgifter: 036-35 93 24 hillevi.eriksson@skogsstyrelsen.se

Katarina Eckerberg, Professor i Statsvetenskap, Umeå Universitet, Kontaktuppgifter: 090-7865230; 08-6747172; 070-6711479 katarina.eckerberg@pol.umu.se
katarina.eckerberg@sei.se

Lena Dahl, Skogsansvarig, Miljöavdelningen, Tetra Pak , Kontaktuppgifter: 046-36 10 00
Lena.Dahl@tetrapak.com

Lennart Ackzell, Internationell Samordnare-LRF Skogsägarna, Projektled/SkogsInitiativet , Kontaktuppgifter: 08-787 58 94 (Mobil: +46 707 88 41 78) lennart.ackzell@lrf.se

Kerstin Jonsson Cissé, Program och ämnesansvarig (Skog), Lantbruk och Livsmedelsförsörjning, Avd. för Ekonomisk Utveckling, Sida , Kontaktuppgifter: 08-6985314 kerstin.jonsson.cisse@sida.se

Maria Rydlund, Handläggare, Tropisk skog, Internationella avdelningen, Svenska Naturskyddsföreningen (SNF), Ansvarsområde: miljöorganisationer i syd: Skog, plantagefrågor, "fast wood" produktion, Kontaktuppgifter: 08-702 65 08 (Mobil: 0703 508370) maria.rydlund@naturskyddsforeningen.se

Olof Johansson, Miljöchef & ledamot av koncernledningen i Sveaskog; Styrelseordförande i Forest Trends / f.d. Styrelseordförande i FSC International, Ansvarsområde: Miljö och Hållbar Utveckling, Kontaktuppgifter: 0470-765461 (Mobil: 070-5862258) olof.johansson@sveaskog.se

Peter Holmgren, Director, Environment, Climate Change and Bioenergy Division, Natural Resources Management and Environment Department, FAO, Kontaktuppgifter: +39-06-57052714 (mobil +39-340-2523871) peter.holmgren@fao.org

Erik Eriksson, Enhetschef, Klimatenheten, Tillväxtavdelningen, Energimyndigheten, Kontaktuppgifter: 016-5442242 erik.eriksson@energimyndigheten.se

Pelle Gemmel, Skogsvårdschef, SCA och Styrelseordförande, Föreningen Skogen, Kontaktuppgifter: 060-193453 (mobil 070-2875084) pelle.gemmel@sca.com

Nilla Thomsson, Departementssekreterare, Miljödepartementet, Kontaktuppgifter: 08-4054090
nilla.thomson@environment.ministry.se

II. "Intressentgruppen"

Skogsstyrelsen:

Peter Blombäck, Enhetschef, Internationella Enheten

Thorsten Celanders, Projektkoordinator, Internationella Enheten (PGU-Gruppen)

Jenny Malmhäll, Internationell koordinator, Internationella Enheten (PGU-Gruppen)

Föreningen Skogen:

Per Björkman, Samordnare, SkogsInitiativet

Gunilla Lidén, Kommunikation, SkogsInitiativet

Sida:

Johanna Palmberg, Programhandläggare, Globala Program

Focali:

Anders Ekblom, Projektledare/Focali, Enh. för Miljöekonomi, Handelshögskolan, Göteborg

Gunnar Köhlin, Ordf. Styrgrupp/Focali, Inst.f.Nationalekonomi, Handelshögsk. Göteborg

Ida Hellmark, Koordinator/Focali, Enh. för Miljöekonomi, Handelshögskolan, Göteborg

Madelene Ostwald, Forskningsledare/Focali, Chalmers Tekniska Högskola, Göteborg

Eskil Mattsson, Temaledare-tema 1, Forskare, Inst. f. Geovetenskap, Göteborgs Univ.

Robin Biddulph, Temaledare-tema 2, Forskare, Inst. för kulturgeografi, Göteborgs Univ.

Anders Malmer, Temaledare-tema 3, Prof, Tropical forestry/landuse management, SLU-Umeå

WWF:

Olle Forshed, Projektansvarig/SkogsInitiativet, WWF

SLU:

Mats Sandewall, Projektansvarig/SkogsInitiativet, SLU-Umeå

Ulf Söderberg, Projektansvarig/SkogsInitiativet, SLU-Umeå

Norrköpingsprotokollet för REDD+

Bakgrund

Dessa rekommendationer är baserade på resultatet av en workshop som hölls i Norrköping 21 mars 2011. Workshopens syfte var att diskutera fram förslag för hur Sverige (dvs Sida och övrigt svenskt bistånd) kan hantera REDD+¹ framöver – strategiskt och praktiskt. De ca trettio deltagarna representerade Skogsstyrelsen, Sida, KSLA, konsultföretag, forskarsamhället och NGOs.

Sveriges underskrift på Cancúnavtalets REDD+-del innebär att det förväntas utökade satsningar från svensk sida på verksamheter, aktioner och/eller företeelser som motverkar avskogning och/eller degradering av vegetation och/eller gynnar besogning i utvecklingsländer under åren fram till 2020.

REDD+ är ett begrepp inom den internationella klimatpolitiken för aktiviteter som syftar till att kol ska bevaras i stående skogar - främst tropiska sådana som är utsatta för stor pågående avskogning eller utglesning - som ett medel att förbättra jordens kolbalans och därmed minska klimatförändringarna. En hel del REDD+-stämplade aktiviteter pågår också sedan ett antal år tillbaka, men för närvarande finns inget nytt klimatavtal efter 2012 och det saknas en tydlig utformning av internationellt accepterade regler. Det finns flera osäkerheter med REDD+ som mekanism i internationell klimatpolitik. Följande svårigheter diskuteras:

- a) att säkra hållbarheten ("permanence") hos klimatnyttan av genomförda åtgärder (skogen kan t ex brinna upp eller blåsa ner i ett senare skede);
- b) att hindrad avskogning i en region/stat kan innebära att avskogningen ökar i en annan ("leakage");
- c) att det är svårt att med god säkerhet mäta hur stor additionell lagerökning/minskad avskogning som erhålls med olika insatser ("verification").

Allt oftare pekar analyser också på risken att ekonomiska incitament för lagerökning i skog kan komma att konkurrera med andra verksamheter som ger ekonomisk utveckling av mer långlivat slag. Slutligen kan kollagrande skog komma att stå i konkurrens med produktion av snabbväxande energigrödor; båda med avsikt att ge en klimatnytta.

Rekommendationer

Det bakomliggande målet för den övergripande globala klimatdrivna markanvändningspolitiken där Sverige agerar som givarland och part i klimatförhandlingarna bör vara att varje land ska nå ett läge med hållbar markanvändning som inkluderar:

---

¹ *Reduced Emissions from Deforestation and Degradation. Plustecknet står för att även aktiviteter som syftar till besogning och fortsatt bevarande av skogar utan nämnvärd avskogning idag ska värderas i sammanhanget.*

1. en fördelning mellan brukad skog, odlingsmark och betesmark som tillåts variera över tiden i takt med att efterfrågan på produkter (t ex mat och bränsle) och odlingsteknikerna utvecklas och förändras, och;
2. bevarande av biodiversitet i enlighet med internationella normer - eller bättre, i enlighet med lokal politisk vilja med höga krav eller internationell betalningsvilja.

Mot bakgrund av detta och problemen som listas ovan föreslås att svenskt bistånd, utan inbördes prioritering, bör ha följande förhållningssätt till REDD+;

- Svenska REDD+-satsningar bör utformas i enlighet med kraven på samstämmighet i politiken för global utveckling (PGU) så att de aldrig riskerar att konkurrera med fattigdomsbekämpning och långsiktig ekonomisk utveckling.
- Svenska REDD+-insatser bör i huvudsak inriktas på åtgärder som bidrar till fattigdomsbekämpning och bättre naturresursförvaltning.
- Sverige bör fokusera på bilaterala insatser med hög transparens i länder där stödet har förutsättningar att göra skillnad.
- Sverige bör göra insatser i länder där samarbete redan finns och kunskap om mottagarländerna är god vilket skulle ge bättre förutsättningar för effektiva insatser.
- Sverige bör endast i andra hand överväga finansiering till existerande REDD+-pilotprogram (t ex UN REDD, FCPF eller FIP) och uppbyggnad av särskilda REDD+-fonder.
- Sverige bör fokusera på den så kallade fas 1 inom REDD+ (kapacitets- och kompetensuppbyggnad, bättre system för landrättigheter, skogsövervakning och hållbar markanvändning).
- Sverige bör undvika situationer där betalning sker direkt för kollagring i form av ton kol per hektar. Det är bättre att fokusera besknings- och bevarandesatsningar på andra nyttor med skogen (t ex biodiversitet, skydd för vatten, produktion av trä, frukt och vilt) och se kollagring som en positiv bieffekt.
- Sveriges insatser bör bestå av åtgärder där vi har god kompetens jämfört med andra biståndsgivare. Vi anser att Sverige har goda förutsättningar att arbeta inom kapacitets- och kompetensuppbyggnad, målinriktad myndighetsutövning, förutsättningar för näringsliv och fungerande marknader, system för klarlagda landrättigheter (så som community forestry och skogsfolkens rättigheter), skogs- och miljöövervakning, samt det som inbegriper +et i REDD+; rehabilitering av degraderade marker, naturresursförvaltning, uthållig produktion av ekosystemtjänster, Sustainable Forest Management (SFM) och landskapsperspektiv.

Arbetsgrupp för Norrköpingsprotokollet för REDD+

Skogsstyrelsen: Hillevi Eriksson, Jenny Malmhäll

Sida: Kerstin Jonsson Cissé

Focali: Susanne von Walter (SwedBio), Robin Biddulph (Göteborgs universitet), Madelene Ostwald (CSPR/Linköpings universitet)

Focali Brief: 2011:03

Making REDD+ work for the poor in Burkina Faso

Burkina Faso is one of eight pilot countries of the REDD+program Forest Investment Program (FIP). Although the country's forests have relatively low carbon content, there is hope that Burkina Faso can provide lessons learned to be replicated in other countries with tropical semi-arid lands. Burkina Faso is believed to have good institutional capacity for dealing with issues of rural development, forests and environment. However, our study indicates that the reality is not quite that simple.

BURKINA FASO is one of the poorest countries in the world. About 56% of the population live on less than 1.25 USD per day and over 81% live on less than 2 USD per day (UNDP, 2009). Agricultural productivity is generally low. In the northern parts of the country, agriculture and other land-use activities are threatened by decreased rainfall and recurring droughts. Forestry is deemed one of the sectors most vulnerable to changes in climate because of its direct dependence on rainfall and temperature and its importance for the rural population as well as the country as a whole (Burkina Faso, 2007).

A threatened resource

The country has a low and declining forest cover. About 21% of the national territory is defined as forest (FAO, 2010a). In addition, trees are an important element on agricultural lands. Even the most conservative estimates suggest deforestation rates of about 0.2% a year (FAO, 2010b) while some calculations suggest it may be as high as 1.5% a year (Burkina Faso, 2007). The processes of deforestation are uneven (Wardell et al., 2003). While some forests are cut, other lands are abandoned or left fallow, allowing for regeneration of the tree cover. What works as a driver of deforestation in one region may

Burkina Faso parklands. Photo: Suvi Kokko

not have the same impact somewhere else. The impact on forests is a result of the political, economic and legal-institutional context within which they exist. The physical environment is also important. From a carbon point of view, forest degradation is another serious problem. It is caused by both natural factors, such as drought and by human-induced factors, such as livestock grazing, agricultural expansion and intensification and fuelwood extraction. For many people these activities are the only source of income or sustenance. Woodfuels are the most important energy source, constituting 85% of energy consumption (AGRECO, 2006). Several attempts have been made by the government and international donors to organise forest management in order to ensure a sustainable supply of woodfuels to the larger cities. The economic importance of woodfuel production is evident, both in our own case study in the Nazinon forest in wouthern Burkina Faso and in other available studies (MECV, 2004; Sawadogo, 2006). For those that participate in it, woodfuel production is an important source of income. This opens the opportunity for creating systems where forests are locally managed against conditional payments so as to conserve and enhance carbon stocks. However, it is imperative that such a system

is created to avoid elite capture and corruption. This is why better understanding of existing benefit distribution systems related to forest management is crucial. Meanwhile, not all stakeholders in the forest are involved in forest management activities, and the design of a REDD+ system must take care not to disregard their interests.

Great expectations

Good local forest governance is often identified as key for reducing deforestation and forest degradation. One of the reasons why Burkina Faso became a pilot of the FIP is that forests are given a prominent role in the country's development strategy. The FIP Expert Group also points at the institutional capacity for dealing with issues of rural development, forests and environment in Burkina Faso. However, our findings from the Nazinon forest, show that local forest management groups are suffering from various problems. Cutting limits are systematically disregarded, large volumes of wood are never reported and taxed and there is corruption and embezzlement of money from both village development funds and forest management funds. Other studies have found that the market is controlled by transporters and wholesalers, at the expense of woodcutters (MECV, 2004;

About this brief

Focali provides knowledge to Swedish ministries, government agencies and other relevant actors for effective forest management to achieve climate-poverty targets. This brief summarizes the main findings, highlights challenges and provides recommendations within the focal area. This brief is based on the Focali report "Prospects for REDD+ - local forest management and climate change mitigation in Burkina Faso" by Lisa Westholm and Suvi Kokko (2011) and can be downloaded from www.focali.se.

Sawadogo, 2006).

A rough calculation based on a generous estimation of deforestation (see full report for details), shows that even a complete halt for deforestation and forest degradation would not bring incomes large enough to significantly reduce poverty in the country. However, the rural population of Burkina Faso is very poor and even smaller economic contributions may make a difference in strained household economies. Meanwhile, a REDD+ scheme must not limit the possibilities of using the forest for e.g. collection of NTFPs or that livestock breeders are not expelled from the forests without compensation or alternative sources grazing opportunities. To be successful from a climate point of view in arid countries like Burkina Faso, it should also make sure to take into account forest degradation and tree resources on farmlands.

Conclusions

Summing up, these are the main conclusions of the report:

- Trees, although not always in the form of forests, are an important resource in Burkina Faso, not least in rural livelihoods. They make an important contribution to income diversification, much needed not least as rainfed agriculture is threatened by climatic changes.
- Future carbon related REDD+ payments are unlikely to lead to significant poverty reduction, but may comprise a welcome contribution to individual household economies and could create incentives for working towards

REDD+ objectives. However, this will depend on an efficient system for benefit sharing being established.

- Forest degradation, although difficult to quantify, is a source of CO₂ emissions. Its magnitude may even be equivalent to that of deforestation. This will be important but difficult to take into account in REDD+ implementation.
- A REDD+ scheme in Burkina Faso must be designed so as to take into account the complex relationship between forests, trees and rural livelihoods including agroforestry systems and NTFPs.
- The local forest governance system suffers from problems with embezzlement and corruption that must not be disregarded in the formulation of a national REDD+ strategy.
- Lessons from Burkina Faso are also relevant in other parts of Africa with dry forest landscapes where REDD interventions are being discussed.

Full report

This brief is based on the report "Prospects for REDD+ - local forest management and climate change mitigation in Burkina Faso" by Lisa Westholm and Suvu Kokko (2011), and can be quoted as: Westholm, L., 2011. Making REDD+ work for the poor in Burkina Faso, Focali Brief No 2011:03, Gothenburg.

References

- AGRECO (2006). Profile Environnemental du Burkina Faso.: La Commission Européenne, Gouvernement du Burkina Faso.
- Burkina Faso (2007). Programme d'action national d'adaptation a la variabilité et aux changements climatiques (PANA du Burkina Faso). Burkina Faso: MECV. Secretariat Permanent du Conseil National pour l'Environnement et le Développement Durable.
- FAO (2010a). Evaluation des ressources forestières mondiales 2010. Rapport national. Burkina Faso. Rome: FAO Département de forêts.
- FAO (2010b). FAO Forestry Country Profiles Retrieved 2010-04-29, from www.fao.org/forestry/country
- MECV (2004). Contribution du secteur forestière a l'économie nationale et a la lutte contre la pauvreté. Burkina Faso: Ministère de l'Environnement et du Cadre de Vie.
- Sawadogo, L. (2006). Adapter les approches de l'aménagement durable des forêts seches aux aptitudes sociales, économiques et technologiques en Afrique: le cas du Burkina Faso. Bogor, Indonesia: CIFOR.
- UNDP (2009). Human Development Reports. Statistics. Retrieved 2009-07-03, from <http://hdr.undp.org/en/statistics/>
- Wardell, D. A., Reenberg, A., & Tøttrup, C. (2003). Historical footprints in contemporary land use systems: forest cover changes in savannah woodlands in the Sudano-Sahelian zone. *Global Environmental Change*, 13(2003), 235-254.

Truck drivers and woodcutters in Gallo repairing overloaded truck. Photo: Suvu Kokko

Further research

This study has identified several fields of interest for further research on the potential impacts of REDD+ in Burkina Faso and to guide REDD+ interventions. These include:

- The local reality of community forest management for fuelwood provision.
- The role and use of fast start REDD+ money.
- Management of forests not included in the forest management system and its links to rural livelihoods.
- The role of forests in the livelihoods of people who are not responsible for forest management, such as livestock breeders, women, migrants and farmers not involved in forest management.
- The role of trees on agricultural lands for income diversification and livelihood resilience.

Focali consists of representatives from:

University of Gothenburg

Departments of Earth Science, Human and Economic Geography, Plant and Environmental Science, Economics, School of Global Studies.

Focali is a part of the Forest Initiative Partnership:

Chalmers University of Technology

Physical Resource Theory

Linköping University

Centre for Climate Science and Policy Research

Swedish University of Agricultural Sciences

Department of Forest Ecology and Management

Stockholm University

SwedBio (within Stockholm Resilience Centre)

Focali Brief: 2010:04

High hopes and fast pace in the REDD+ arena

Global efforts are being made to prepare tropical forest countries for REDD+. The work is advancing rapidly with new funding pledges being added and new countries joining. As REDD+ work proceeds it will be crucial to maintain awareness of the obstacles to be faced. The risk that REDD+ steals the limelight from other issues should also be kept in mind.

THE UN-REDD, the Forest Carbon Partnership Facility (FCPF) and the Forest Investment Program (FIP) are all working to help countries develop REDD+ strategies and providing support to technical development of systems for monitoring and verification, capacity building and stakeholder consultations. The REDD+ pilot initiatives are working with the dual role of trying to feed into the REDD+ negotiations whilst also awaiting the outcome of them. The current status of the REDD+ financing arena is shown in the figure below, which is included in the report "Getting ready for REDD+" (Westholm, 2010). Since our first report (Westholm et al., 2009) was published, a year and a half ago, a number of changes have been made:

- The Global Environment Facility (GEF) has launched new SFM/REDD+ funding, but it has not yet initiated activities.
- The GEF Tropical Forest Account is no longer a player in the REDD arena.
- The Forest Investment Program has chosen eight pilot countries.
- Denmark has entered as a donor to the UN-REDD and the FIP.
- Spain has announced new donations to the UN-REDD Programme.
- The FIP has received new funding from the Netherlands, the UK and the US and has grown from 50 million USD to 558 million USD.
- The Congo Basin Forest Fund (CBFF) has

The large sums of money channelled to tropical countries through various REDD+ initiatives are not fully additional and attention must be brought to the potential funding trade-offs between REDD+ and other causes. Photo: Sam Beebe

- reached a decision on support to a number of projects working in five countries.
- The UN-REDD has expanded support to three additional countries.

Proceeding with REDD+

Speculations before the Cancún meeting were pessimistic about the possibility of reaching a legally binding agreement on climate change. Some foresaw agreements on specific topics, among others REDD+, as a possible outcome of the Cancún meeting (La Viña & Ang, 2010). However, the apparent consensus on REDD+ in Copenhagen may be starting to fall apart, and new differences in opinion have emerged regarding the wording of the agreement. Notwithstanding this, REDD+ pilot initiatives are advancing, independently of the negotiations, and it is likely that they will continue to do so, even without a binding agreement. Both donors and host countries are committed to launching REDD+. In the long run, if no agreement is reached, this may of course affect the amount of funding made available, and the efforts stakeholders are prepared to put into the process. There is also a fear that advancing the process outside of the UNFCCC framework may compromise the democratic process of the UNFCCC negotiations.

Mobilising funds

The members of the REDD+ Partnership have collectively pledged 4 billion USD for fast start REDD+ financing for the period 2010-2012 (REDD+ Partnership, 2010). However, it is difficult to know to what extent this funding is additional and new, and to what extent it consists of Official Development Assistance that has been redirected or just projects re-labelled. It is of course positive that there is a commitment to REDD+ and large sums of money will be needed to achieve the kind of institutional change and transformation necessary to succeed. However, there is an urgent need for a discussion of the trade-off between REDD+ and other issues that might be overlooked. The GEF has for example launched a funding mechanism for Sustainable Forest Management and REDD+ that aims to steer funding for biodiversity, climate change and land degradation projects towards SFM/REDD+ projects.

Key findings

REDD+ preparations are conducted globally. Regardless of the outcome of the UNFCCC negotiations it seems REDD+ will become reality. The pilot initiatives are on the way to

About this brief

Focali provides knowledge to Swedish ministries, government agencies and other relevant actors for effective forest management to achieve climate-poverty targets. This brief summarizes the main findings, highlights challenges and provides recommendations within the focal area. This brief is based on the Focali report "Getting ready for REDD+" (Westholm, 2010) and can be downloaded from www.focali.se

preparing countries for REDD+ and taking the first steps towards building capacity and institutions. The preparatory process is advancing rapidly and additional funding pledges continue to be issued. The key findings from the study are summarised in the following points:

- REDD+ work will proceed regardless of the outcomes of the UNFCCC negotiations. It is conducted by the existing global initiatives and urged on by the members of the REDD+ Partnership. There is however a fear that the accelerated process might come to suffer a democratic deficit.
- To succeed it is important that cooperation between REDD+ initiatives continues and is further developed in order to avoid duplication of efforts.
- It is important to make sure that the accelerating REDD+ process does not steal the limelight entirely and steer funding away from other important issues. The large

Overview of REDD+ initiatives

sums of money channelled to tropical countries through various REDD+ initiatives are not fully additional and attention must be brought to the potential funding trade-offs between REDD+ and other causes.

- It is important keep a level head and not put too much faith in countries that may not be able to live up to them. The rapid advancement on the REDD+ arena may have led to investors overlooking obstacles and risks in pilot countries. As an example, several big donors are investing in the Democratic Republic of Congo, a country with substantial forest resources, but also marked by internal conflicts and a severe lack of infrastructure.
- Finally, there is a risk that while some countries participate in REDD+ preparations others are left behind. This increases the risk of international leakage of deforestation and forest degradation, from well prepared countries to less prepared countries.

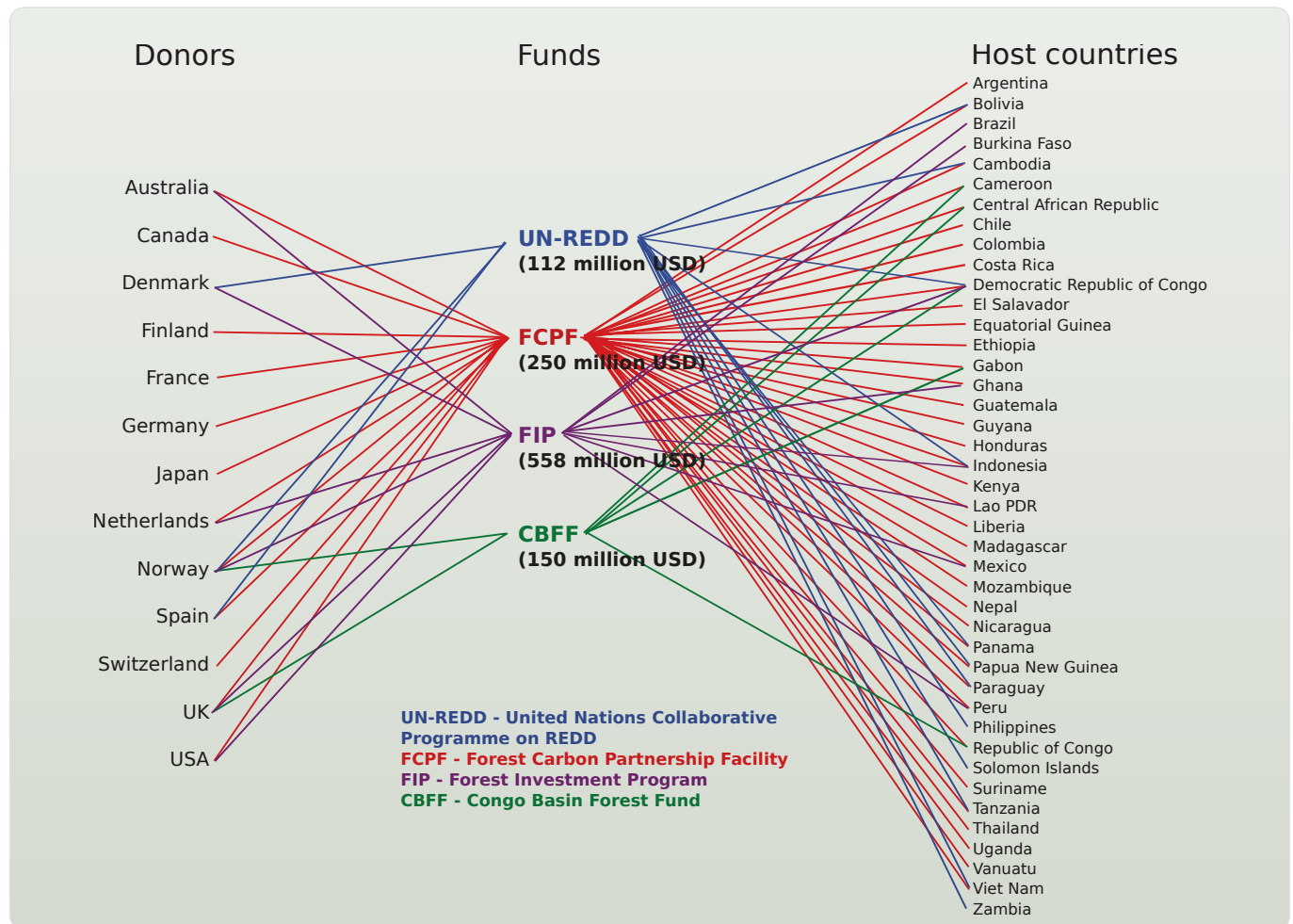
Full report

This brief is based on the report "Getting ready for REDD+" by Lisa Westholm (2010) and can be downloaded from www.focali.se

La Viña, A. G. M., & Ang, L. G. (2010). From Copenhagen to Cancun: Challenges and Propsects for the UNFCCC Negotiations. Retrieved from http://www.field.org.uk/files/lavinaang_from_copenhagen_to_cancun.pdf

REDD+ Partnership (2010). REDD+ Partnership Retrieved 2010-10-27, from <http://red-pluspartnership.org/en/>

Westholm, L., Henders, S., Ostwald, M., & Mattsson, E. (2009). Assessment of existing global financial initiatives and monitoring aspects of carbon sinks in forest ecosystems - The issue of REDD. Gothenburg: Focali Report 2009:01.

Focali consists of representatives from:

University of Gothenburg

Departments of Earth Science, Human and Economic Geography, Plant and Environmental Science, Economics, School of Global Studies.

Focali is a part of the Forest Initiative Partnership:

Chalmers University of Technology

Physical Resource Theory

Linköping University

Centre for Climate Science and Policy Research

Swedish University of Agricultural Sciences

Department of Forest Ecology and Management

Stockholm University

SwedBio (within Stockholm Resilience Centre)

Focali Brief: 2011:06

Drawing lessons from Norway's REDD+ interventions

Since the COP meeting in Bali in 2007, Norway has stood out as the principal donor of REDD+ money. Learning from the Norwegian experiences can prove useful for other donors. This brief treats a number of interesting issues raised in the first evaluation reports of the Norwegian efforts.

NORWAY is a special case in terms of the financial means made available for REDD+ and for having been involved in REDD+ from a very early stage. However, many of the lessons Norway is currently learning can prove useful also to other donors. Investing in REDD+ preparations has several risks and pitfalls. Donors need to engage in open and transparent discussions on matters critical to REDD+. A number of issues have been raised in the evaluation of the activities of the Norwegian International Climate and Forest Initiative (NICFI). This is an attempt to propose a number of recommendations to REDD+ donors and potential donors.

Clarity and transparency

Donors should seek clarity and transparency with respect to their aims for REDD+ investments and the phased approach so as to avoid confusion regarding their expectations and justifications. Definition of details can facilitate and speed up the process and contributes to planning security for all.

The phased approach, described in table 1, was widely accepted and finally adopted by COP16 in Cancún, not least because it allowed for a progressive approach to REDD+ and for the final decision on finance mechanisms to be deferred (Tipper et al., 2011). However, it has not yet been determined whether the approach applies to individual countries or to the whole REDD+ regime. Norway was alleg-

	Phase 1	Phase 2	Phase 3
Scope	RED/REDD/REDD+	REDD/REDD+	REDD+
Crediting scales	Subnational	Nested (national and subnational)	Nested or national approach
Performance indicators	Legislative and policy assessment completed Strategy adopted Consultations conducted Institutions in place	Policies enacted Measures enforced Proxies for forest carbon changes	Quantified forest carbon changes measured against reference levels
Funding	Initial support for national strategy development and readiness activities	Bilateral and multilateral sources and COP-mandated funds	Compliance carbon markets, possibly also via global funds
MRV systems	Capacity development	Capacity development and basic monitoring capacities	Advanced monitoring capacities and setting reference levels

Table: Phased approach towards REDD+. Adapted from Wertz-Kanounnikoff and Angelsen (2009)

edly the principal contributor to the phased approach yet there is some confusion as to what is Norway's position on market-based funding. NICFI is recommended to promote a discussion on the details of the phased approach (Tipper et al., 2011). Defining in more detail what the phases should contain would help clarifying what measures are needed in each phase. This could bring greater conformity in expectations on REDD+.

No agreement, no REDD+?

The risk of failure to reach an overall climate agreement within the UNFCCC framework must be taken into account in REDD+ investments. It can help mitigating the effects if it comes true.

The greatest overall risk related to NIFCI is that no climate change agreement is achieved (Tipper et al., 2011). This risk can be attributed to all REDD+ donors and investors. If no agreement is achieved REDD+ risks continuing as an increasingly fragmented interim process (Tipper et al., 2011). What it would

mean to REDD+ countries and donors is difficult to foresee. However, taking this risk into account could help mitigating the effects if no agreement is achieved and the risks come true. In the best case scenario REDD+ preparations would be useful also without a REDD+ mechanism and a global climate change agreement. Donors need to find a balance between investing in general and specifically REDD+ targeted activities.

REDD+ - aid or service

It is important to be clear on the nature of REDD+ investments; to what extent are they ODA and to what extent are they PES? This distinction can have implications for the allocation and use of funds.

The evaluators note that there is a lack of clarity as to whether the Norwegian support to Brazil and Guyana comes in the form of a purchase of environmental services or in the form of results-based ODA which has reduced emissions as one of its aims (Tipper et al., 2011). While the agreement with Guyana

About this brief

Focali provides knowledge to Swedish ministries, government agencies and other relevant actors for effective forest management to achieve climate-poverty targets. This brief is based on the report Learning from Norway - A review of lessons learned for REDD+ donors by Westholm et al. (Focali Report 2011:03).

has been described as a purchase of environmental services, it lacks some of the necessary legal and technical provisions for PES. This ambiguity has caused some confusion among parties and stakeholders. Channeling REDD+ money through the ODA budget requires meeting general objectives of development cooperation and OECD-DAC. At the same time, payments for ecosystem services require a tight definition of what the service consists in and clarity of ownership. Some question the appropriateness of using ODA funding for creating a market-based REDD+ mechanism. Others interpret it as a signal that Norway is questioning market-based funding. Clarifying these issues could contribute to raising the credibility of NICFI.

Donor coordination

It is crucial for donors to coordinate investments and activities with each other in line with the Paris Declaration in order to achieve effective use of means and avoid duplication of efforts.

In the Paris Declaration on Aid Effectiveness (OECD, 2005) donor countries commit to aligning development support with national strategies and coordinate efforts with other donors. Within the NICFI framework, Norway supports REDD+ interventions through a variety of funding channels, including multilateral initiatives such as the UN-REDD and the FCPF and bilateral agreements with a number of countries. The evaluators found a lack of clarity on how NICFI is applying its own key policy recommendations (Results-based

approach; a national approach; a phased approach; a broad scope; a tiered approach to MRV; biodiversity safeguards and; effective participation of indigenous peoples and local communities.) to all investments, multilateral and bilateral (Tipper et al., 2011). There is a fear among civil society organisations that bilateral agreements made outside of the UNFCCC processes may undermine the process and overlook the necessary safeguards. The evaluators also found a fear that pursuing bilateral agreements might lead to fragmentation and lack of coherence in REDD+. NICFI was therefore recommended to support the development of a coherent and consistent model for REDD+ (ibid).

Respecting national sovereignty

Donors must tread lightly and be conscious of the balance between emphasising safeguards such as stakeholder involvement and respecting for national sovereignty.

Donors have a role to play in enforcing the importance of stakeholder involvement in the REDD+ process. However, it may be a delicate balancing act for REDD+ donors not to interfere too much in national affairs. The REDD+ process is an international concern and many REDD+ countries worry that it might threaten their sovereignty. The Norwegian general position, yet not necessary in line with priorities and values, is that in order to achieve national ownership of the REDD+ processes, investors must accept the decisions that host govern-

ments make, although they may not always like them (Solheim, 2011). According to the evaluators however, Norway is sometimes too passive, or lacking power, in relations with REDD+ country governments, in the name of sovereignty. NICFI is criticised for lacking clarity in expectations on low carbon strategies and action plans as well as on safeguards for indigenous rights and biodiversity (Tipper et al., 2011).

Building MRV capacity

MRV is a core element of transparent emissions accounting and allocation of funds in a performance based system. There is a great need for continued support to MRV capacity and technical development.

Developing MRV systems is a core element in the first phase of the phased approach (Angelsen et al., 2009) and is recognised by the evaluators as crucial to long term success of REDD+. MRV is fundamental for creating reference levels on country-specific emissions, which in turn are needed for climate effectiveness, cost effectiveness and for performance-based distribution of funds. While this view holds low controversy and has changed little since the Bali Action Plan (Tipper et al., 2011), many details regarding MRV still need to be resolved.

NICFI has persistently argued for a MRV methodology that facilitates incremental improvement, uses conservative estimates where data is lacking and provides incentives for improvements over time (Grassi et al., 2008).

Photo: Ida Hellmark

This is reflected in the formulation of their bilateral agreements and through their engagement in multilateral organisations. However, much work still remains also in the most advanced countries such as Brazil, especially in strengthening national capacities. The development of REDD+ would be hampered in those countries that lack MRV capacity (e.g. inventory programmes, remote sensing monitoring, permanent plots), hence targeted fund-based support to these countries is of high importance (Tipper et al., 2011).

Seeking policy coherence

REDD+ donors have a lot to win from seeking policy coherence beyond REDD+ interventions. In addition to supporting REDD+ objectives it can contribute to credibility and acceptance for investments in donor countries and REDD+ host countries. Demand side measures within donor countries can be a way to demonstrate policy coherence and increase credibility.

Among the risks Norway faces when investing in REDD+ is that of losing domestic public support (Tipper et al., 2011). Achieving successful, demonstrable results is one way of avoiding this. Another way is to demonstrate general policy coherence. While policy coherence is a demand often placed on REDD+ countries, it may be equally important for donor countries wanting to gain public support for their investments. Policy coherence

can at the same time contribute to REDD+ objectives from the demand side. Supply-side REDD+ measures aim to stop deforestation where it takes place. However, demand-side measures could be equally important for reducing the pressure on forests by reducing demand for products whose production lead to deforestation. Especially for countries aiming to take the lead in REDD+ investments, demand-side action could increase the credibility of interventions. In the long run this may influence political support and taxpayers' willingness to pay for the initiative as well as the credibility of REDD+ interventions in host countries.

This brief

This brief can be cited as: Westholm, L., Ostwald, M., Henders, S. and Mattsson, E. 2011. *Drawing lessons from Norway's REDD+ interventions*, Focali Brief No 2011:06, Gothenburg

The brief is based on the report *Learning from Norway - A review of lessons learned for REDD+ donors* by Westholm, L, Ostwald, M, Henders, S. and Mattsson, E. (2011) Focali Report 2011:03 which can be downloaded from www.focali.se

Acknowledgements

The authors would like to thank Arild Angelsen and Kerstin Jonsson-Cissé for reading

and commenting on the brief.

References

- Angelsen, A., Brown, S., Loisel, C., Peskett, L., Streck, C., & Zarin, D. (2009). *Reducing Emissions from Deforestation and Forest Degradation (REDD): An Options Assessment Report*: Meridian Institute for the Government of Norway.
- Grassi, G., Monni, S., Federici, S., Achard, F., & Mollicone, D. (2008). Applying the conservativeness principle to REDD to deal with the uncertainties of the estimates. *Environmental Research Letters*, 3(3). doi: 10.1088/1748-9326/3/3/035005
- OECD. (2005). *The Paris Declaration on Aid Effectiveness*. Paris: OECD.
- Solheim, E. (2011). *Response to the Evaluation*. Paper presented at the Real-Time Evaluation of Norway's International Climate and Forest Initiative, 28 April, Oslo.
- Tipper, R. Berry, N., Camargo, M, Davenport, D., Dutschke, M., Helland, J., Lincoln, P., Low, R., Makundi, W., Pedroni, L. & Åsedotter Strønen, I. (2011). *Real-Time Evaluation of Norway's International Climate and Forest Initiative. Contributions to a Global REDD+ Regime 2007-2010* Evaluation Report (Vol. 12/2010). Oslo: Norad.
- Wertz-Kanounnikoff, S., & Angelsen, A. (2009). *Global and national REDD+ architecture*. In A. Angelsen (Ed.), *Realising REDD+*. National strategy and policy options. Bogor, Indonesia: CIFOR.

Photo: Ida Hellmark

Key recommendations

- Donors should seek clarity and transparency with respect to their aims for REDD+ investments and the phased approach.
- The risk of failure to reach an overall climate agreement within the UNFCCC framework must be taken into account in REDD+ investments.
- It is important to be clear on the nature of REDD+ investments; to what extent are they ODA and to what extent are they PES?
- It is crucial for donors to coordinate investments and activities with each other in line with the Paris Declaration in order to achieve effective use of means and avoid duplication of efforts.
- Donors must tread lightly and be conscious of the balance between emphasising safeguards such as stakeholder involvement and respecting for national sovereignty.
- MRV is a core element of transparent emissions accounting and allocation of funds in a performance based system. There is a great need for continued support to MRV capacity and technical development.
- Taking demand side measures and seeking policy coherence beyond REDD+ interventions can contribute to credibility and acceptance for investments in donor countries and REDD+ host countries.

This document has been financed through the Forest Initiative and does not necessarily reflect the view of the three main partners of the Initiative. Responsibility for its contents rests entirely with the author(s).

Photo: Lisa Westholm

Focali consists of representatives from:

University of Gothenburg

Departments of Earth Science, Human and Economic Geography, Plant and Environmental Science, Economics, School of Global Studies.

Chalmers University of Technology

Physical Resource Theory

Linköping University

Centre for Climate Science and Policy Research

Swedish University of Agricultural Sciences

Department of Forest Ecology and Management

Stockholm University

SwedBio (within Stockholm Resilience Centre)

Focali is a part of the Forest Initiative Partnership:

